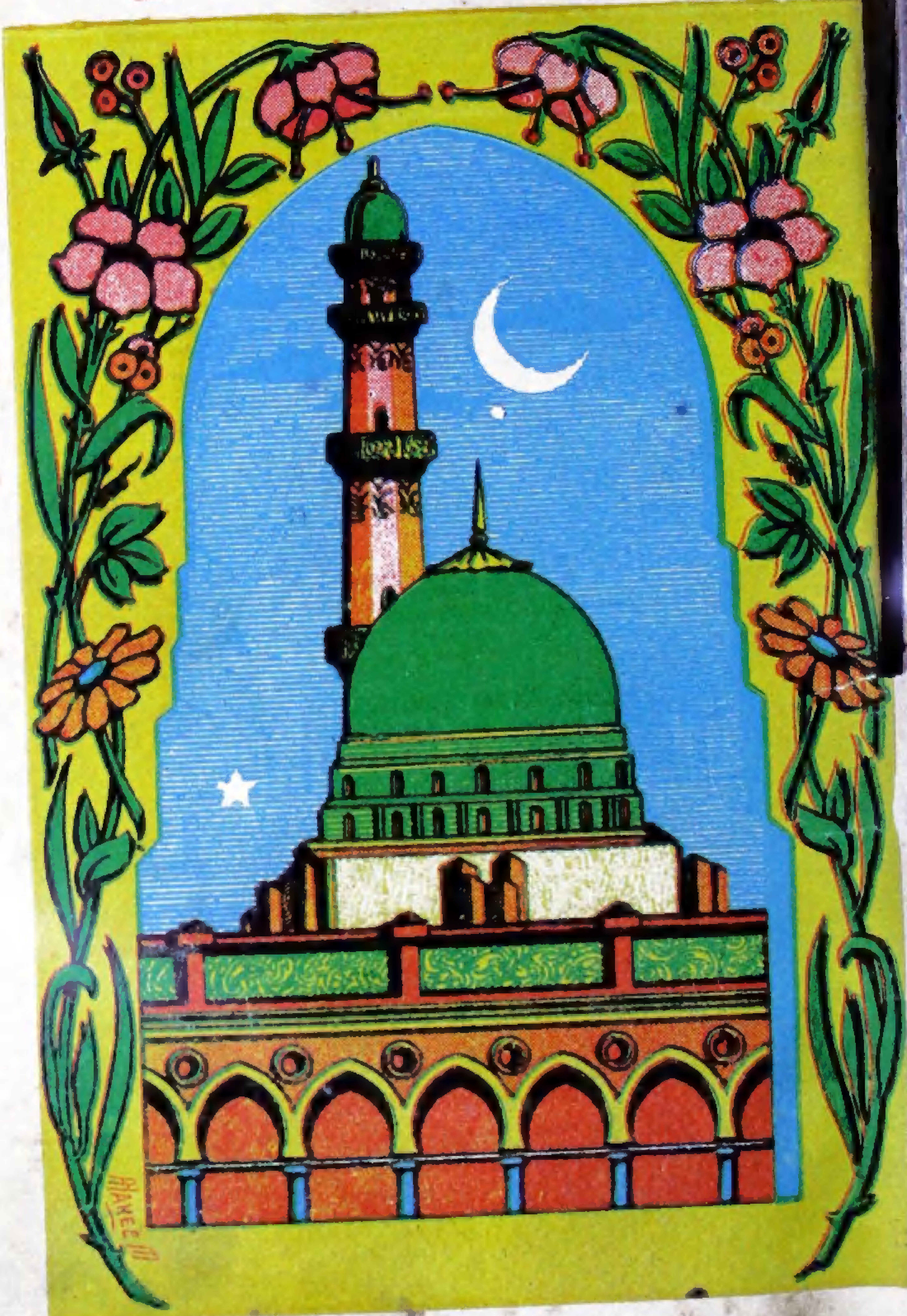
مدینے دے موتی

Marfat.com

Marfat.com

(جملہ حقوق بحق ملک بشیر احمد پبلشر محفوظ ہیں)

۷۸۶

انتخاب لاجواب از تصانیف

حاجی چراغ دین جونیکے والا

موسومہ بہ

حاجیاں دا سفر نامہ

لاہور توں کراچی تے کراچی توں مکے شریف تک

معروف بہ

مدینے دے موتی

حصہ اول

چھاپیہ
ملک بشیر احمد تاجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور

قیمت دو روپے آٹھ آنے ۲/۸ ر

ٹکٹ بہشتی یا مکے مدینے دی سیر

یعنی

چراغ محمدی

۲۹۷۶۹۳۱
ج ۱۲۱ ھا
۱۸۷۷۳

پنجابی دے مشہور تے شہرۂ آفاق شاعر میاں چراغدین جو نیکے والا دی کئی سالاں دی محنت تے ریاضت دا نچوڑ اے۔ اسلامی شریعت دے مسئلے تے حکائتاں، حضور سرور کائنات دے معجزے، اصحابان کرام دیاں کراماتاں۔ قرآن مجید دے معجزے تے کلام پاک دیاں سورتاں دیاں تفسیراں، بیروزگاری، تنگدستی، بیماری تے مصیبتاں نوں دور کرن دے عملیات شعراں وچہ لکھ کے میاں صاحب نے کتاب نوں چار چند لگا دتے نے۔ ایس کتاب نوں پڑھ کے گنہگار پاکباز تے انسان انسان کامل بن جاندا اے۔ مولوی عبدالستار دی طرز تے لکھی ہوئی ایس کتاب نمیاں چراغدین داناں باہم عروج تے پہنچا دتا تے ملک بشیر احمد پبلشر دے ناں دیاں دھماں چارکوٹ پے گیاں تے ایس کتاب دی قیمت صرف آٹھ روپے معہ محصولڈاک

کتاب خریدن لگیاں تسیں پڑھ کے چنگی طرح ویکھ لوؤ کہ کتاب دے اُتے "ٹکٹ بہشتی یا مکے مدینے دی سیر تے چراغ محمدی" ایہہ تنے ناں لکھے ہوئے ہون تے چراغدین جو نیکے والے دی بنی ہوئی تے ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی ہووے۔ اجکل کئی شاعر نقلی کتاباں بناؤن لگ پئے نے ایسواسطے تسی ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب ویکھ کے خریدو۔

ملنے کا پتہ { ملک بشیر احمد تاجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور

مدینے دے موتی

حصہ اول

رب دی تعریف

حمد ہزار اس خالق تائیں واحد ذات ربانی
عاجز بندہ نہ کر سکے کدے تعریف زبانی

جسنوں چاہے عزت بخشے یا ذلت دیندا
سخت کلام کرے کوئی بندہ اوہ نہ گلہ کریندا

جے چاہے رب ادنے تائیں اعلےٰ جلد بناوے
دیندا تخت غلاماں تائیں کیہڑا عذر لیاوے

رزق پچاوے ہر اک تائیں روزی تار بتاری
دن تے راتیں کدی نہ سوندا آپ خداوند قادری

اوہ صفتاں دے لائق مولا اللہ خالق سائیں
صفت ثنائیں لائق اہنوں ہو سکینوں نائیں

جنے نبی محمد سرور ساڈے پاس پہچایا
جنے سانوں دنیا اُتے سدھا راہ بتایا

پاک نبی دی باجھ شفاعتوں ہوگی خلاصی نائیں
اول آخر ظاہر باطن شان وتا رب سائیں

چارے یار نبی سرور دے چارے تھم آسمانی
اکو جیہی تعریف چوہاں دی شک اسو چہ جانی

اس تھیں پچھے دستگیر دی میں پھر مدح سناواں
اسدی بھی میں ویکھ کرامت صدقے سر ہو جاواں

چوروں قطب بنایا پھڑ کے ایسا کشف دکھایا
ذات خدا دی ولوں جسنے بے پرواہی پایا

پھر ماں باپ پیارے دی میں آکھ تعریف سناواں
شاید ایس وسیلے دیناں میں بھی بخشیا جاواں

Marfat.com

حج کرن دا چاء

تے ساریاں مسلماناں نوں ہندا اے۔ پر اوہ سارے ای مکے نہیں چلے جاندے۔ کوئی کوئی بندے جنہاں نوں عشق رسولؐ دا بہتا رنگ چڑھ جاندا اے، تے رب دی ذات انہاں تے مہربانی کردی اے۔ صرف اوہ ہی بندے مکے تے مدینے دی سیر کر سکدے نے۔

اک مولوی عمر دین اپنے پنڈ وچ مسیت دا امام سی۔ بڑا ای نیک تے عقلمند سیانا۔ اوس نوں قرآن مجید، حدیث شریف تے فقہ دے بہت سارے مسئلے یاد سن۔ اوس دی زبان بڑی مٹھی تے رسیلی تے آواز ایڈی مست تے سریلی سی کہ جدوں وعظ کرن کھلو جاندا سی۔ تے دوروں نیڑیوں ہزاراں مخلوق ٹٹ کے اکٹھی ہو جاندی سی۔ اوہدی تقریر سن کے لوکاں نوں بڑا سواد اوندا سی۔ لوک اوہدیاں گلاں باتاں تے وعظ نصیحت سن کے بہت خوش ہوندے سن۔

اک وفعہ نصیباں والے کجھ بندے حج کرن نوں چلے تے مولوی صاحب نے اوہناں نوں ٹورن لگیاں اک پنجابی دی نظم پڑھی۔ اوہ نظم ایہہ سی۔

"حج دیاں آساں"

حاجی چلے حج نوں تے ہویاں منظوریاں

آساں کدی ساڈیاں وی ہون گیاں پوریاں

بھیڑیاں نوں پھڑ ماہی لاوندا گلے نال جانو
اوتھے نہیں منظور کدے سونے دیاں چوڑیاں
ایسے طرح ساڈا وی تاں وار کدی آویگا
رج رج ہون گیاں اساں نوں حضوریاں
ہر ویلے آس ایہو لگی لئے ملّوں دی
جتھے سجدہ کیتا خاکی ناریاں تے نوریاں
جدوں حاجی حج لئی سال پچھوں جاندے نے
تدوں کہاں شالا کدوں دور ہون دوریاں
اک واری ویکھ لاں مدینے دیاں گلیاں
رب دیوے ٹال سردوں دکھ مجبوریاں
حاجیو جے چلے او نبی دے دربار نوں

سوہنیاں تے چنگیاں نوں بیدا آئی نکال جانو
آساں کدی . . . .
رب ساڈا نوں نبی دے دوارے تے بلاویگا
آساں کدی . . . .
دیکھ لواں گیڑی سوہنی بستی اے رسول دی
آساں کدی . . . .
ہنجوانیدے وچ میرے نین ڈب جاندے نے
آساں کدی . . . .
گلیاں جو لودی پیسے جنت دی کلیاں
آساں کدی . . . .
لے چلو نال ایس عاشق گنہگار نوں

راہ وچ چھڈکے نہ پاؤ نہ بھسوڑیاں
آساں کدی ساڈیاں وی ہون گیاں پوریاں

مولوی عمر دین نے جدوں ایہہ نظم پڑھی تے لوکاں دیاں اکھاں وچوں چھم چھم ہنجو وگن لگ پئے۔ تے خود مولوی عمر دین دی داڑھی وی ہنجواں دی تار نال بھج گئی۔

خبرے اوہ کیہڑی کرمانوالی گھڑی تے کیہڑا پل سی۔ کہ رب نے اوہدی دعا نیڑے ہوکے سنی تے قبول کر لئی۔ قدرت نے ایسا ڈھو ڈھویا تے سبب بنایا کہ اوہدے کول حج دے خرچ جوگی رقم جمع ہو گئی۔ رقم بنک وچ جمع کرائی تے درخواست دے دتی۔ اللہ دا کرنا کی ہویا کہ اوہدی مرضی

منظور ہو گئی ـــ

مولوی عمر دین دے لئے مولا کرم کمایا ۔ ہو گئی منظوری حجدی دلدا مقصد پایا

کھڑیا پھل کملایا ہویا دلوچہ خوشیاں آیاں ۔ عمر دین دے دلدیاں آساں سبھے رب پجایاں

روضہ پاک دیکھن داہویا دلوچہ شوق زیادہ ۔ کئی مدتاں دے پھوں پورا کیتا رب ارادہ

حج سفر دی مولوی صاحب کر دا جلد تیاری ۔ لوکیں آن مبارکاں دیندے ہویا فضل غفاری

سدا گھل منگا لئے اپنے اپنے یار پیارے ۔ حج نوں عمر دین ہے چلیا سُنکے آگئے سارے

وبیاں تیلی گاماں رائیں صادق ہٹی والا ۔ صوفی النور منشی اکرم آیا جٹ جمالا

نعت خوان بشیر بھی آیا لڈن حاجی تائیں ۔ کہن بشیر نوں سارے رلکے نعت حضور سنائیں

حاجی دے گھر مجلس لگی پڑھن درود سلاماں ۔ نال خوشی دے نعرے مارے رل خاصاں تے عاماں

درود شریف

پڑھو صلے علے نبینا صلے علی محمد

صلے علے شفیعنا صلے علے محمد

صلے علے حبیبنا صلے علے محمد ۔ صلے علے طبیبنا صلے علے محمد

صلے علے رحیمنا صلے علے محمد ۔ صلے علے کریمنا صلے علے محمد

نعت بشیر پڑھن سی لگا سندی مجلس ساری ۔ صفت محمدی سُنکے یارو رقعت ہو گئی طاری

نعت شریف

سوہنے محمد اُتوں تن من وار چھڈ

بادی دی غلامی وچہ وقت گذار چھڈ

صدا انہیوں غافلا توں جگ وچہ جیونا ں ۔ موت دا پیالہ پیناں اوڑک نوں پیوناں

Marfat.com

جیوندی جانے عقبہ دا کم کوئی سنوار چھڈ
ہادی دی غلامی وچہ وقت گذار چھڈ

بیبن تے بھراواں اوتھے کم نہیں آوناں   چھڈ کے بہاراں ڈیرا قبر انوچہ لاوناں
ڈ گئے نے لکھاں اگے جگ دا بازار چھڈ
ہادی دی غلامی وچہ وقت گذار چھڈ

اکدن تیرے سارے ٹٹ جانے مان بھئی   مال تے جاگیراں دا نہ کریں کوئی گمان بھئی
عاجزی نوں پھڑلے کرنا خودی تے ہنکار چھڈ
ہادی دی غلامی وچہ وقت گذار چھڈ

ربطے حبیب والی یاری نوں بھلاویں نہ   بحر غماں دے وچہ ڈب کتے جاویں نہ
نام محمدؐ یکے کشتی نوں تار چھڈ
ہادی دی غلامی وچہ وقت گذار چھڈ

سوہنا نام چم کے تے اکھاں نال لالویں   پٹہ توں غلامی داا گلوچہ پالویں
ڈھوئی نہیوں ملنی عاصی سوہنے دا دوار چھڈ
ہادی دی غلامی وچہ وقت گذار چھڈ
سوہنے محمدؐ اتوں تن من وار چھڈ

ساری مجلس وچوں واہ واہ دیاں آوازاں اون لگ پیاں۔ بشیر نعت پڑھ کے بہ گیا تے منشی اکرم اوہدی تھاں تے جا کھلوتا۔ اک کتاب پھڑ کے وچوں نعت پڑھن لگ پیا۔

رباعی

اے تقدیر نہ روک ہٹا مینوں سوہنے شہر مدینے نوں جان بھی دے

ہُن لگی جو ہجر فراق والی دید لئے روضے دیناں جان بھی دے
روضے پاک دی پاک اللہ جالی اکوار مینوں سینے لان بھی دے
سوہنے پاک محمدؐ دلیو چہ قدمیں فدا عاصی نوں سمیں جھکان بھی دے

نعت شریف

جان والے حاجی اک لیجانا پیغام میرا
روضے نبیؐ تے جاکے آکھنا سلام میرا

دست بستہ خدمت وچہ عرض گذار ناں ۔ کملی والے ماہی مینوں دلوں نہ وساراں
قدماں دیوچہ آخر ہووے انجام میرا روضے نبیؐ تے جاکے آکھناں سلام میرا
جان والے حاجی اک لے جانا پیغام میرا

عرض کرنا آقا اک تساڈا غلام ایں ہجر تساڈے وچہ روندا صبح شام ایں
آپ دی محبت کہندا دین تے اسلام میرا جان والے حاجی اک لیجاویں پیغام میرا
روضے نبیؐ تے جاکے آکھیں توں سلام میرا

دلنوں سکون ملجائے دور ہون دوریاں دلدیاں آساں مولا کر دیویں پوریاں
سوہنے تیرے غلاماں وچہ لکھیا جاوے نام میرا جان والے حاجی اک لیجانا پیغام میرا
روضے نبیؐ تے جاکے آکھیں توں سلام میرا

مولا دربار وں تیرے ایہو ہاں میں منگدا ۔ رنگ توں چڑھا دے ہود مصطفےٰ دے رنگدا
عشق نبیؐ وچہ ہووے خاتمہ تمام میرا جان والے حاجی اک لیجانا پیغام میرا
روضے نبیؐ تے جاکے آکھیں توں سلام میرا

عرض کریو سوہنے اگے کرم کماونا ں قدماں دیوچہ چھیتی عاصی نوں بلاوناں
لٹیا ہجر تیرے چین تے آرام میرا جان والے حاجی ایہہ لیجانا پیغام میرا

روضے نبی تے جا کے آکھناں سلام میرا
جان والے حاجی اک لیجانا پیغام میرا

ایہہ نعت جیں ویلے منشی محمد اکرم نے پڑھی تے ساری مجلس آپی آپی ڈھائیں مار کے رون لگ پئی ۔ حضور دی محبت دی شمع اندھیریاں دلاں وچ بل پئی تے سارے اک آواز نال آکھن لگے واہ منشی صاحب تساں تے حدای کر دتی اے ۔ پر ایہو جہی اک ہور نعت سنا دیو ۔ منشی محمد اکرم دوبارہ کتاب پھولن لگ پیا مہیج چہ ورقے اتھل کے تے پڑھن لگا ۔

نعت شریف

ربا جان کڈھیں نہ توں میری ابے میتوں شہر مدینے جا لین دے
اس کملی والے دلبر دے قدماں وچ سیس جھکا لین دے

نہ ایہہ حسرت دل وچہ رہن دیویں ۔ میتوں وید روضے دی لین دیویں
سونہوں کلمہ محمد کہن دیویں ۔ میتوں رسیا یار منا لین دے

ربا جان کڈھیں نہ توں میری ابے میتوں شہر مدینے جا لین دے

ہو جائے اگر میری ایہہ کلاماں وچہ ۔ میرا نام نہ رہے بدناماں وچہ
اس سوہنے دے در دے غلاماں وچہ ۔ میتوں اپنا نام لکھا لین دے

ربا جان کڈھیں نہ توں میری ابے . . . . .

خالی پلڑا نہ کوئی دام پلے ۔ اگے پینڈے نے خرچوں باہجھ کھلے
اس سوہنے دے دربار تلے ۔ میتوں جا کے الکھ جگا لین دے

ربا جان کڈھیں نہ . . . .

ل جائے بے نیر حضور دلوں ، ہوواں لاپرواہ میں قصور دلوں

ڈراں متھل نہ پینڈے دور ولوں   مینوں رستے دا خرچ بنالین دے
رباجان کلڈھیں نہ توں میری اے مینوں شہر مدینے جالین دے
ایہہ نہ ہووے کہ ایتھے ای جھورہ مراں   سوہنے دیاں نظراں توں دور مراں
ہوکے نظراں وچہ منظور مراں   مینوں مقصد دل دا پالین دے
رباجاں کلڈھیں نہ توں میری اے مینوں شہر مدینے جالین دے
ہوئی مدت اے آساں تکیاں نوں   ولوچہ اُمیداں رکھیاں نوں
میری ترسدیاں اہناں اکھیاں نوں   دیدار سوہنے دا پالین دے
رباجان کلڈھیں نہ ......
رباے چل مدینے عاشق نوں   کردے دلاں دور اداسی نوں
پھڑکے لوڑ لیں د پیاسی نوں   مینوں جام لباں نال لالین دے
رباجان کلڈھیں نہ توں میری اے مینوں شہر مدینے جالین دے
اس کمبلی والے دلبر دے قدماں وچہ سیس جھکا لین دے

جدوں منشی محمد اکرم نے ایہہ نعت پڑھی۔ سبحان اللہ۔ ساری محفل وجد وچہ آگئی۔ مولوی عمر دین نے اُٹھ کے بلند آواز نال آکھیا۔ نعرۂ تکبیر ساریاں دل کے آکھیا اللہ اکبر۔ نعرۂ رسالت۔ یارسول اللہ۔ پنج نعرے پنجتنی اک نعرہ حیدری۔ یاعلیؓ۔
نعریاں دی آواز دور دور تک سنی گئی۔ تے ساری محفل دے لوگ کہن لگ پئے منشی صاحب ایس کتاب دا کی ناں اے تے کتھوں دی چھپی ہوئی اے۔ جہدے وچہ ایڈیاں مزیدار نعتاں نے۔
سارے آدمی منشی صاحب ولوں کتاب لین دا مطالبہ کرن لگ پئے محمد اکرم آکھن لگا بھائیو! ایہہ کتاب تے میرے کول اکو ای اے۔ جنہوں

Marfat.com

ہیں بڑے شوق نال منگوایا اے۔ اینہوں اپنی جان نالوں وی پیاری رکھنا ہاں۔ جے تہانوں ایس کتاب دی لوڑ اے تے سنو! ایہدا ناں ہے "گلشن رسیاں" عبدالرشید عاصی دی لکھی ہوئی تے ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دی چھپی ہوئی۔ جنہوں پڑھ کے اندھیریاں دلاں وچ چانن ہو جاندا اے تے حضور دی محبت دیاں لہراں دلاں وچ ٹھاٹھاں مارن لگ پیندیاں نے۔ جے تساں ایہہ کتاب منگوانی اے تے تیناں پیسیاں دا خط ہنے ای ایس پتے اتے لکھ دیو۔ کتاب تہانوں گھر بیٹھیاں ای مل جائے گی۔ پتہ:۔ ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور۔

ساری مجلس حاجی صاحب نوں لوڑن واسطے ٹیشن ول ٹر پئی۔ کیونکہ گڈی چلن وچ تھوڑا وقت رہ گیا سی۔ اگے اگے دو نعت خوان پڑھدے جا رہے سی:۔

نعت شریف

ایہہ دل کہندا چل کے میں دربار ویکھاں
مدینے دی گلیاں تے بازار ویکھاں
جاواں قبل حسیناں تے شمس و قمر توں   محمد دا گھر، تاجے انوار ویکھاں
مدینے دی گلیاں تے بازار ویکھاں
اے دل کہندا چل کے میں دربار ویکھاں   مدینے دی گلیاں تے بازار ویکھاں
نہر کوثر جنوں ہے سیراب کر دی   گلی سجن دی میں گلزار ویکھاں
مدینے دی گلیاں تے بازار ویکھاں
خدا گر دکھاوے روضہ محمد   کدے بھی نہ رجاں میں بار بار ویکھاں

مدینے دی گلیاں تے بازار دیکھاں

غلاماں دی دی ملیاں جے غلامی ۔ میں طالب ہو بنکے طلبگار دیکھاں
مدینے دی گلیاں تے بازار دیکھاں

جو فرقت چہ بروم تیدا لے رہندا ۔ سینے لا کے جالی میں دل ٹھار دیکھاں
مدینے دی گلیاں تے بازار دیکھاں

ہوون دور دکھ مولا عاشق دے سارے ۔ جے اکواری تیرا میں دلدار دیکھاں
لے دل کہندا چلکے میں دربار دیکھاں
مدینے دی گلیاں تے بازار دیکھاں

حاجی دا جلوس

حاجی عمر دین سی لگے پچھے خلقت ساری
پڑھ رسب درود سی جاندی مجلس لگے پیاری
ہار پھلاں نال حاجی تے گل لوکیں آکے پا وندے
نعت خواں سی جا نالے بھائی اگے نعت سناوندے

ٹیشن اُتے پہنچ گیا سی اوہ جلوس پیارا
نعریاں نالے نال گونج سی اٹھیا آسا پاسا سارا
حاجی نوں سی وِدیا کردے سبھے یار پیارے
نال خوشی دے رب پوچاوے سوہنے دے دربارے
ہتھ اُٹھا کے مجلس ساری منگدی سی پئی دعائیں
نال خیریت حاجی تائیں ربا توں پوچائیں

Marfat.com

عاشق پاک محمدؐ دے جو کہندے شام صباحیں
سالوں بھی اے کملی والے قدماں وچہ پوچایئں
قسمت والے جاون مدینے بے قسمت رہ جاندے
ساری عمر فراقاں اندر دھکے دھوڑے کھاندے
الوداع کہہ حاجی تائیں تڑپے لوگ تمامی
واہ واہ بھاگ نصیب جنہاں نے پھڑ لئی دلوں غلامی

لاہور دے ٹیشن توں حاجی عمر دین دی روانگی
گڈی دا سفر لاہور توں کراچی تک

خاص لاہور دے ٹیشنوں حاجی گڈی اُتے چڑھیا
رکھ کے پیر گڈی وچہ کلمہ بول زبانوں پڑھیا
ہور بھی حاجی اوس ڈبے وچہ اگے بیٹھے ہوئے
ودھیا کر کے یاراں تائیں یار پیارے روئے
حاجیاں مولوی عمر دین دا جدوں تعارف کیتا
آکھن لگے تینوں مل کے جام توحید دی پیتا
حاجی عمر دین نے سب نوں مسئلے خوب سنائے
پاک نبی دیاں گلاں کر کے جانن دلیں لگائے
گل محمد پیارے والی کھبدی دل وچہ جائے
بختاں والیاں تائیں سوہنا قدماں وچہ بلائے
سارے حاجی رلکے کہندے مولا کرم کمایا

Marfat.com

مبتدہ علم دانائی والا سانوں رب ملایا

سفر اساڈا نال خوشی دے طے ہوسی ہن سارا

حاجی سارے رلکے لگے پڑھن درود پیارا

اللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی سَیِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَّعَلٰی اٰلِ سَیِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَّ بَارِکْ وَسَلِّمْ عَلَیْهِمْ ط

مولوی عمردین بلند آواز نال ایہہ نعت پڑھن لگ پیا تے سارے حاجی مگر مگر پڑھی جاندے سی۔

بطرز:۔ تیرا جادو نہ چلے گا اے سپیرے

نعت شریف

بیڑے ڈوبدے مدینے والے تارے سوہنے ہاشمی رسول ہمارے

بی بی آمنہ دے راج دُلارے۔ جہدا پتھر بھی کلمہ پکارے

ہردم جیہدے در اُتے فیض دے گنج لٹائی دے

بادشاہ بھی سائل بنکے بھردے نے دم گدائی دے

جھک دے ملک بھی آدربارے سوہنے ہاشمی رسول ہمارے

بیڑے ڈوبدے مدینے والے تارے

بی بی آمنہ دے راج دُلارے۔ جیدا پتھر بھی کلمہ پکارے

پاک نورانی زلفاں دی اللہ پاک قسم کھاوے

والضحٰے مکھڑے تیرے نوں چن بھی ویکھ کے شرماوے

سوہنے نور بھرے رخسارے سوہنے ہاشمی رسول ہمارے

بیڑے ڈوبدے مدینے والے تارے

کر کے رحم رحمت والے پگڑی میری نوں بنا دینا
در تے کھڑے اس سائل نوں خیر دیدار دا پا دینا
عاصی در آتے عرض گذارے سوہنے ہاشمی رسول ہمارے
بیڑے ڈبدے مدینے والے تارے
سوہنے ہاشمی رسول ہمارے
بی بی آمنہ دے راج دُلارے
جیدا پتھر بھی کلمہ پکارے

مولوی عمر دین ایہہ نعت پڑھ کے آکھن لگا۔ لؤ بھئی تہانوں ہن اک گل ہور دساں۔ اوہ ایہہ کہ اللہ تعالےٰ نے قرآن پاک دے وچ بڑے حکم دے نے پر چنی واری نماز دا حکم آیا اے۔ اونی واری ہور کوئی حکم نہیں آیا۔ سچ پچھو تاں مسلمان تے کافر وچ نماز دا ای فرق اے۔

لؤ ہن میں تہانوں اک چور دی گل سناوناں ہاں۔ جنہیں نفلی نماز نیت کے اپنا بچا کر لیا۔ تے اونہوں سزا دیکولوں نفلی نماز نے ہی بچا لیا بیشک نماز وچ بہت خوبیاں نے۔

حکائیت چور

بطرز:۔ مرزا صاحباں

اک پنڈ دے اندر سی وسدا کوئی وڈا نامی چور
چھیٹے دن اوہ دھاڑے ماردا بہت رکھاؤندا زور
وچ ڈاکواں چوراں رہزناں نہ سی ثانی اوہدا ہور
کی ہویا اوہدے نال سی ہن گل اگیرے لوڑ

Marfat.com

اک روز چوری نوں چلیا گھروں اُٹھ کے ادھی رات
گھر مولا اک سی تاڑ کے اوتھے لا کے بہہ گیا گھات
بھن جندرا اندر وڑ گیا اوہ وڈا چور شیطان
اوس پیٹیاں بکسے پھول کے لیا قیمتی کڈھ سامان
چاندی سونا سب سمیٹ کے لگا نسن بے ایمان
جو ستے چار چوفیر سی سب جاگ پئے انسان
لیا گھیر چوفیریوں چور نوں اونہاں لا کے سب تران
اگے چور پچھے سب آدمی وچ گلی دے نسے جان
رہیگی اگوں بند اوہ گلی سی ہویا چور بہت حیران
چڑھے مگر اونہدے سی آدمی سب ٹٹے اسدے مان
بڑے اُچے محل تے ماڑیاں ایتھوں کیویں بچاواں جان
ڈٹھی لاگے اک مسیت سی بھجکے آ سوچ وڑیا جا
جھٹ ستے نماز سی نیت وا آ گئے مگر بندے سی آ
اوہ چار چوفیرا ویکھدے کتے چور نہ نظر پیا
کہندے نی جادوا ہو گیا کتھے چور گئیا جا
ایہہ تے پڑھدا پیا نماز نوں کوئی بندہ نیک بڑا
کتھے ویکھدیاں ای چھپ گیا بڑی وڈی چوریلا
سب مڑے پچھاں سی آدمی آپو اپنا چارا لا
ڈٹھی خوبی جدوں نماز دی اُس چور نے میرے یار
دوہاں ہتھ کناں نوں لاوندا نال پڑھدا استغفار
میرے پچھلے بخشیں گناہ توں اے مولا بخشنہار

میں پھر چوری ناں کراں گا سچے دل نال کراں اقرار
کدے ظلم کراں نہ کیسے تے کراں توبہ لکھ ہزار
کریں رحم رحیماں اپنا تیرے رحم دا نہیں شمار
جب پھیر مسیتوں نکل کے اوہ آگیا باہر وار
جتھے بیٹھے ہیسی آدمی کہندا کول اونہاں دے آ
میں چور ہاں مینوں پکڑ کے دیؤ جلدی نال سزا
ہوئے سب حیران سی آدمی دیندا زیور کڈھ پھڑا
سارے کہندے بولکے آدمی تینوں کیتا صاف بھرا
توں سچ سنایا آنکے تیری کیتی معاف خطا
اوہدی نقلی ویکھ نماز نے لیا چور دیتا میں بچا
بندہ پڑھے نماز جو سچدی اوہنوں کیڈک ملے جزا
جے غافل بخشش چاہوناں جب کریں نماز ادا
پڑھیں پنج نمازاں مومناں کدے کریں نہ مول قضا
اوہ عاصی بخشے جان گے جیہڑے منن حکم خدا

سارا ڈبہ ذکر محمدی ناں نورو نور ہو گیا۔ جیہڑے ٹیشن تے گڈی کھلوندی سی لوک حاجیاں دے ڈبے دے اردگرد آن جمع ہوندے۔ کئی آکھدے کہ حاجی صاحب جیہڑی تسیں پڑھدے جاندے ہے ایہہ نعت خدا دے واسطے سانوں وی لکھ دیو۔ اگوں حاجی عمر دین آکھیا بھئی ایناں ٹائم ساڈے کول نہیں۔ تہانوں اسیں پتہ دس دیندے آں جتھے نویاں نویاں نعتاں ہر مہینے چھپدیاں رہندیاں نے اوہناں کول لکھاں دی تعداد وچ نعتاں دیاں کاپیاں تے قصے چھپدے نے بھراؤ۔ کاغذ پنسل کڈھ لوؤ تے پتہ لکھ لوؤ۔ پتہ ایہہ جے ملک بشیر احمد تاجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور ایس پتے تے

Marfat.com

تناں پیسیاں دا خط پا کے جتیاں مرضی آوے نعتاں دیاں کتاباں منگوا سکدے جے اک سو نعت ملاحظہ کرو۔ ایس نعت وچ اونہاں پاک مدینے دیاں گلیاں دی تعریف جنہاں وچ ساڈے آقا تے آپدے پیارے اصحابی تشریف لیا کے اپنی پاک زندگی گذار گئے۔ جنہاں گلیاں تے محبوب خدا دے قدم مبارک چمکے جنت تے عرش نالوں بھی اپنی شان بلند کرلئی

نعت شریف

کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
لگیاں نے جتھے سوہنے نبی دیاں تلیاں

جنہاں گلیاں دا جبریل دربان بے !
جتھے نے توحید دیاں جھکدیاں گلیاں
رستے جنہاں گلیاں نوں چہ سوہنے اصحاب سی
پائی اے ولائیت جا کے جتھوں سب ولیاں
رحمت خدا دی جتھے کردی اے بارشاں
کرن تعظیماں جتھے حوراں نت کھلیاں
جنہاں وچوں جاری ہویا فیض مصطفائی اے
نور دیاں لاٹاں جنہاں گلیاں چہ بلیاں
عاصی اونہاں گلیاں دی ساں کی میں شان توں
جنت دیاں لوں جیہڑیاں لگدیاں بھلیاں

صفت جنہاں دی خود کردا رحمان بے
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
ابوبکرؓ عثمانؓ علیؓ عمرؓ خطاب سی
کعبے دیاں کعبہ نے مدینے دیاں گلیاں
ہون گنہگاراں دیاں جنہاں چہ سفارشاں
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
ترسدی ویکھن بدلے جنہاں نوں خدائی اے
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
بھیجیا خدا نے جتھے عربی سلطان نوں
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں

لگیاں نے جتھے سوہنے نبیؐ دیاں تلیاں

مولوی عمردین نے جدوں ایہہ نعت پڑھی تے سارا ڈبہ مرحبا مرحبا دی آواز نال گونج اٹھیا۔ نعت پڑھ کے مولوی صاحب آکھن لگے سارے آدمی رلکے درود شریف پڑھو۔

Marfat.com

پڑھ لئو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلّے علےٰ محمدؐ
رنج الم سب دور ہو۔ صلّے علےٰ محمدؐ

مولا وا جو حبیب ہے سب مریضوں کا جو طبیب ہے
جسنے لگائی توحید کی لو۔ صلّے علےٰ محمدؐ
پڑھ لئو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلّے علےٰ محمدؐ

جس کی رسائی ہو گئی ! اُس کی رہائی ہو گئی
نقش قدم پر تم بھی چلو۔ صلّے علےٰ محمدؐ
پڑھ لئو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلّے علےٰ محمدؐ

دم نہ خودی کا کبھی بھرنا راضی اگر ہے خدا کرنا
خادم محمدؐ کے در کے بنو۔ صلّے علےٰ محمدؐ
پڑھ لئو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلّے علےٰ محمدؐ

مٹ جائیں سارے غم الم عاصی کہے مولا مرتے دم
ذکر یہی لبوں پہ ہو۔ صلّے علےٰ محمدؐ
پڑھ لئو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلّے علےٰ محمدؐ
رنج والم سب دور ہو۔ صلّے علےٰ محمدؐ

درود شریف پڑھ کے پھر مولوی عمر دین حضور صلعم دا ایہہ معجزہ پڑھن لگ پیا:۔

معجزہ

اک روز سی آن کے کافراں نے سوہنے نبیؐ دے اگے سوال کیتا
گل اک تساں کولوں پچھیئے وا وعدہ اساں نے دوستاں نال کیتا

سوہنے اکھیا بچھی کی پچھنا ایں شیریں بول کے سخن گذاریا سی
اگے ہو سرداری کا قرا نکلے آچی بولکے موہنوں پکار یا سی
جے توں ہیگا ایں رب دا نبی سچا دسیں رُکھ نوں کول بلا کے تے
اسیں من جایئے سچا دین تیرا جیکر دیوے گواہی رُکھ آکے تے
سوہنے مکھ وچوں سوہنا ہس کے تے شیریں سخن ایہہ لول سناوندا سی
نال حکم خدا دے رُکھ تائیں سوہنا مار آواز بلاوندا سی
اکھڑ آیا سی رُکھ زمین وچوں آکے نبی نوں سیس نواوندا سی
اللہ پاک دا خاص محبوب ہیں توں رُکھ بول کے ایہہ فریاد ندا سی
قدماں نوچہ سی ٹہنیاں جھک گئیاں نیوں نیوں نبی نوں رُکھ سلام کردا
دس سوہنیاں حکم تعمیل ہووے نال ادب درخت کلام کردا
سوہنے پاک محمدؐ دے گرد آکے لیندا رُکھ سی شوق دینال پھیرے
کافر ویکھ ہو گئے قربان سارے دن جنہاں دے رب کمال پھیرے
اوہسے وم ڈوگ قدمیں رون لگ پئے سوہنے پھڑ سینے نال لائے جے
عاصی تابع نبی دی جنہاں کیتی اوہناں درجے رتبوں پائے جے

مولوی عمردین نے جدوں ایہہ معجزہ سنایا تے سارے ڈیلے داڈھ ہای رون لگ پیا تے حضور دی غلامی دیاں دلوچہ اُمنگاں اُٹھن لگ پیاں ۔

سبحان اللہ کیڈی حضور دی شان اے جنہاں دی تابع رُکھ تے جانور بھی نے ۔ پھیر مولوی عمردین کہن لگا ۔ لو بھئی دوستو تہانوں کجھ ہاسے دیں گلاں سُنا دیواں ۔ تاکہ ساڈا ایہہ سفر آسانی نال ختم ہو جاوے ۔ رحیم یار خان دا اٹیشن آ گیا اے ۔ اجے ساڈا اگے بڑا لماں سفر اے ۔ لو بھئی بھراؤ تساں ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دا ناں سُنیاں ہووےگا

Marfat.com

ملک صاحب نے اک کتاب چھاپی اے۔ جہدا ناں

چراغدین دیاں مسخریاں تے چراغدین دی

ہاسے دی پٹاری

رکھیا اے۔ لؤ ہن تہانوں چند لطیفے اوہدے وچوں سناؤناں ہاں۔

بھائیو! استی ملک بشیر احمد تاجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور دا ناں ضرور سنیا ہونا ایں۔ ملک صاحب نے اک کتاب چھاپی ہوئی اے جہدا ناں اے " چراغدین دیاں مسخریاں تے چراغدین دی ہاسے دی پٹاری"

اوس کتاب دے دو لطیفے تہانوں سناؤناں ہاں۔ ایہہ کہہ کے مولوی صاحب نے اپنے بکس وچوں اک جلد والی کتاب کڈھی تے ورقے پھول کے اک تھاں توں سناؤن لگ پئے۔

لؤ بھئی بھائیو! ایہہ بیان اے

عقلمندی دا نتیجہ

اک مراثی پنڈ کیسے وچ بڑا غریب وچارا دیکھ غریبی عورت اسدی بہت بڑی گھبراندی عمل جیہا میراثی کدھرے منگن پنن جاوے کہے میراثی لوکاں کولوں میں نہیں قرضہ لینا توں تاں مینوں ٹکن نہ دیویں جیف جیونا میرا عورت آکھے کھان پین لئی دیہ لیا کے مینوں

میتھوں سنو نتیجہ اسدی عقلمندی دا سارا مالک نوں اوہ ٹکن نہ دیوے چنگی طرح دبائندی عورت اوہدی وڈھن پے جائے جے گھر راتیں آوے کراں سوال کدھروں مینوں آٹا چٹکی پیناں چھڈ کے پنڈ کتے ٹر جاناں اکیا ہویا تیرا نہیں تاں میرے قبضے وچوں کون چھڈاوے تینوں

گھر تھیں نکل میراثی ٹریا عورت جلدوں لکایا
جنگل بروردیوچہ وادا آرس کے ٹریا جاوے
راشک لگے پُچھالاں مارن بندہ نظری آیا
ٹہنیاں سبز درختاں لیکے بگلے پیچ پھسایاں
تھم کھلوتے راشک اوتھے دیکھن آہلے تائیں
کہے میراثی جے میں اتھوں پیرو پچھاں کھسکاواں
حکمت عملی کرکے ایتھوں اپنی جان بچائیے
راشک آکھن ایہ کوئی ظالم دسے آفت بھاری
اونے چہ نوں چھالیں لوندا کول میراثی آیا
اوہناں آکھ سنایا اگوں اسیں جنگلدے راشک
لکھاں ماراں کردیاں تیں تک گذریاں سال چھماہیں
خبردار مہن اجتوں وچھے دیر ذرا نہ لاؤ نی
میرا حصہ جلد نکالو ہن میں لیکے جاواں
جلد پھل دے ہیٹھوں راشک زیور پٹ لیائے
دومن پکی پنڈ میراثی زیور دی بنوائی
دوجہ آبادی پہنچ میراثی آکھے راشک تائیں
راشک گیا میراثی پچھوں پنڈ سرتے چاوے
ویہڑے وچہ میراثن آہدی بیٹھی جھنڈ کھاری
کھولی پنڈ میراثن جسدم لگی کہن اٹھا مینوں
اٹھ لوکہس اٹھ کرکے گلوچہ اپنے پائے
گوڈیاں تیکر اوہنے پایاں آن پا زینیاں کڑیاں

منہ جنگل ول کرکے دادے کاہلا قدم اٹھایا
اگے راشک کھلے لٹیرے دادے نوں وسیاوے
دادے اوویں ٹریاں جاندیاں ہور پکھنڈ بنایا
راشکاں فولے بھجکے اوہنے دو تن چھالاں لایاں
آکھن لگے ایہ کوئی بندہ سا پکھو سنا ناہیں
جیو ندیاں ایہ نہ چھڈن مینوں میں کیوں جان گواواں
موتوں کیسے بچا نہیں لینا سدھے سیس نوائیے
ٹھہر کھلوتے راشک اوتھے خوف پیا یکباری
کون کوئی بے ایتھے پھردے جذبے نال بلایا
کہے میراثی راشکاں اُتے میں وڈا ابھڑ راشک
مینوں اجتک چندہ ٹیکس تساں لوچایا ناہیں
ہر مہینے دی پہلی دوجی تساں اطلاع پوچونی
جیکوئی کرو خیانت وچوں پیش تساڈے آواں
آن میراثی اگے اوتہاں ڈھیر چہ فیرے لائے
اک راشک دے سر دے اُتے اوسے وقت چکائی
مٹیدے پنڈ شتابی کرکے دوڑ پچھانوں جائیں
ہولی ہولی نال خوشی دے دادا گھر نوں آوے
زیور والی پنڈ میراثی پھاہ کردی جا ماری
ایناں زیور ایس زمانے بادشاہاں کول ناہیں
ارکاں تیکر چوڑا پاکے ہار سنگار لگائے
دو تن نتھاں نکوچہ پاکے گز گز لانیاں چڑھیاں

۱/۱۴۴۳

اوس میراثی دا نز بکی اک جلاہ ہمسایہ
کہے جولاہیا میرے اتے اک احسان کماویں
نگا کہن میراثی آپاں کل سویرے جائیے
نال میراثی لیکے ٹریا اپنا یار جولاہیا
اوس پپل دے ہیٹھوں آپاں ٹپکے نال لیجانا
کی ویکھن اک پاسیوں راشک کیتی آن چڑھائی
پپل اتے چڑھ کے بیٹھے دونویں یار پیارے
ڈر دے نال جولاہیا کہندا آکھے شامت آئی
کئی ہزاراں راشک آکے اوتھے کٹھے ہوون
کئی قسم دے کھٹے مٹھے اہناں چول پکائے
وڈا سارا ٹل انہاں تے گل اوہدے وچ پایا
اک چولاں دا برتن بھر کے رکھن اسدے اگے
پرسوں اک بھیڑا باشنک آکے سالون ٹل ادبایا
زیور دیکے اہدے کولوں اپنی جان بچپائی
وڈے راشک آکھیا میرے دل وچ بہت حیرانی
چھوٹا قد چالاکی بہتی چھالیں لاوندا آوے
ایس پپل دیاں ٹہنیاں وانگوں سر تے شاخاں سائی
نکلیا موت جولاہ دا وچے جدوں دھیان اٹھایا
کنب جولاہیا ڈگ پیا تھلے پل کھڑکا کرلاوے
سارے راشک آپو اپنی جان بچا کے نسے
جدوں میراثی رولا پایا کہے نہ سرت سنبھال

پچھوں اگا کیہڑی تھاؤں ایڈ خزانہ پایا
جے توں مڑکے جانا ہووے مینوں نال لیجاویں
پپل ہیٹھوں پٹ خزانہ پنڈاں بنھ لیائیے
راشکاں والا پپل اوہنے دوروں آن وکھایا
نیچے ہیٹھ پپل دے جاکے ویکھو ربدا بھانا
کہے میراثی پپل اتے چھیتی چڑھ آ بھائی
اونے چر نوں ہیٹھ پپل دے آگئے راشک سارے
مینوں ایس میراثی کنجر ماریا مت انائی
کئی وچارے چلیے کڈھن کئی پئے دیگاں دھوون
وڈے راشک دا ایھرا اوتھے منجا چک لیائے
ہیٹھ پپل دے آن شتابی اسدا منجا ڈاہیا
راشک سارے حاضر ہو کے عرض سناون لگے
منتاں ترلے کر کے استوں اپنا آپ چھڈاوو
استوں رب بچاوے سانوں ایہ نیاز پکائی
کیڈا اکو سی اوہ بھیڑا باشنک کیہو جہی نشانی
کیوں نہیں میرا ٹیکس بھریا سانوں ان دباوے
سارے راشک دیکھن لگے پپل ولے بھائی
اوہ بیٹھے جے پپل اتے ساریاں آکھ سنایا
ٹل والے نوں لینا ہیں جا ندیں ایہ نہ سکا جاوے
ٹل والے دے سر وچ آکے پیاہ جولاہیا وی ہے
دیگاں پکیاں رہ گیاں اوتھے جاگہ کر گئے خالی

ٹل والا بھی رڑھدا کھڑ دا گمرا نہاندکدے نہ یا	اوئے چولوں اُٹھ کھلوتا نہ رت سمہال جولاہیا
پہلی گھتوں لہہ میراثی سیٹے مال خسترا نہ	کیہ جولاہیا میں تاں کھا ئیا چاول چک لیجانا

پٹ میراثی سونا چاندی بنھ سرے تے چایا
میراں بخش جولاہیا اوتھوں چاول چک لیایا

جدوں ایہہ لطیفہ ختم ہویا تے سارے ڈبے والے مسافر بہت خوش ہوئے تے مولوی نوں کہیا ہور ایہو جیہا لطیفہ سناؤ۔ مولوی عمردین نے پھیر ایہہ لطیفہ شروع کیتا۔

بابا ماہی

اک لطیفہ ہور عجیبہ یاد قدرتی آیا	بھولے لوک زمانہ چنگا پہلوں لدسدھا یا
اوس زمانے دیوچہ ہیسی اک جولاہیا ماہی	ایہدی گل زمانے آتے ہن تک کرے لوکائی
لڑکے بالے کھیلن کولے آپ اُنے پیا تانی	اکدن جو کجھ واقعہ گذرے تیھوں سنو کہانی
جیدا اوہ گل سناوے کوئی لوک مناون ہاسہ	بال آیاناں مٹی دیوچہ بیٹھا ڈیگ پتاسہ
پانی دیوچہ ڈگ پتاسہ اوسے ویلے کھڑیا	روندا روندا بال آیانہ پیؤ ول آوے رڑیا
ہائے پتاسہ کرکے لڑکا رو رو رولا پاوے	کرے اشارہ مٹی ولے روندے تے کرلاوے
مٹی لیا پتاسہ میتھوں لڑکا روکے آہندا	بابا ماہی کھنڈی وچوں اُٹھ بچے نال جاندا
مٹی دیوچہ ویکھن لگا جاکے بابا ماہی	ڈھولی واہٹری ہانی اوہنوں وچوں نظری آئی
اپنا نقشہ پانی وچوں اوہنوں نظری آوے	بابا ماہی نال غصے دے ایہ گل آکھ سناوے
مٹی دیوچہ بہہ کے کنجرا کیوں پیا بال ڈراویں	شرم نہ آوی بالاں کولوں کھوہ پتاسے کھاویں

Marfat.com

پکی اِٹ چلا کے ماری مٹی پھڑ کے بھنی
اِکدن بارش ہو گئی ڈاہڈی زوردیکھ ربانی
شام ہوئی تے بارش ہٹ گئی رات نکل پئے تارے
کھڈی وچہ کھلوتا پانی دسے چن آسمانوں
میری کھڈی دیوچہ لہہ کے چن اسمانوں آیا
لوکیں آکھن ویکھو چلکے چن کھڈی وچہ لتھا
پانی جھٹ کھنگالیا آہناں پھیر نہ نظری آیا
لڑکا اوہدا اصلوں بدھوات گیا ندا آوا
گڑ چولاندیں پنیاں اوہنے بھاجی ایہ بنوائی
سوہریا نلے گھر لاگی کمیں کوئی نہ نال لیجائیں
تڑکے اٹھ روانہ ہویا سر تے پنیاں چا کے
دن ویگر تے چن کھلوتا رات سویرا تڑکا
پیؤ نے آکھیا سی کوئی لاگی نہ تیوں نال لیجائیں
دو پنیاں پرچھاویں اتے لدھ شتاب ٹکاوے
اکڑ جاوے نال بندیئے بند یار پرچھاواں
دو پنیاں نے سہو بھرادا چھڈ دیہ کھمہرا میرا
پنیاں تر نے کر کے لڑکا تھوڑی دور سدھایا
گھر نوں مڑکے واپس آوے ماہیے دا پت ولی
منجی اتے پے گیا لماں کھس گیا پرچھاواں
ولی نے پرچھاواں اپنا پیؤ نوں آن وکھایا
پیؤ نے آکھیا ایہ تاں بیٹا ہے تیرا پرچھاواں

میر انقشہ مینوں دسے ایہ گل اوس نہ منی
آپدی کھڈی وچہ کھلو گیا گوڈے گوڈے پانی
بابا ماہی وقت عشا دے نظر کھڈی ول مارے
بابے ماہی رولا پایا ویکھو ملک جہا نوں
آ ہنڈ گوا ہنڈی آٹھ کھلوتے جاں اس رولا پایا
اوسے ویلے بھجا آیا کالو، منگو نتھا
بابے ماہی کھڈی وچوں مر کے جن کڈھایا
بابے ماہی دا اوہ لڑکا لین گیا مکلاوا
ٹردیاں ہویاں بابے ماہی اپنی گل سنائی
کل سویرے ٹبر ریکھے واپس گھر نوں آئیں
ماہی نظر چو فیرے آپنے پنڈوں باہر جا کے
دیکھے جاں پرچھاواں اپنا دلوچہ سمجھے لڑکا
مڑ جا بھائیا میں کوئی تینوں نال لیجانا ناہیں
لے دو پنیاں مڑ جاہ بھائی لڑکا آکھ سناوے
لڑکا آکھے میں بن حکموں کیکوں نال لیجاواں
آواں جے مکلاوہ لیکے لاگ دیاں گا تیرا
آکھن لگا ایہ نہیں مڑدا گھر نوں واپس آیا
نال میرے اوہ لاگی بابا جاندا لے ملو کلی
پیؤ نے پچھیا کتھے لاگی آکھے چل وکھاواں
ایہ نہیں مڑدا میرے نالوں مینوں بڑا اکھیایا
اہتاں نال برابر جانا اہنوں کی سمجھاواں

Marfat.com

ایہہ لطیفہ سُن کے لوکاں نوں ہس ہس کے ڈھڈیں پیڑاں پئے گیاں۔
مولوی نے کہیا لو بھئی دوستو ہن پھیر سُنن واسطے ہوشیار ہو جاؤ تے
ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب "ہاسے دی پٹاری" وچوں اک
ہور لطیفہ سناؤنا شروع کیتا۔

حکایت عجیبہ

اک کہانی بہت عجیبہ مینوں کسے سنائی
آندی ہٹی دے وچہ آکے وہر کھاوندی چوہی
پشم پراندے نالے اُہنے ملک گوائے سارے
کانا پھڑکے ونے ونے تاں کھتری پھیر بھجائی
مونگ پھلی دیاں گریاں چوہی کُتر کُتر کے کھاندی
چوہی پھڑے ہر ولیاں پیندی ٹانگر بسکٹ کھاوے
چوہی نکل دوپہراں ویلے کھڈوں باہر آئی
وہندیاں نال شتابی چوہی پھیر کھپا نوں بھجی
چوہی لُکی لکانے جاکے پھیر نہ باہر آئی
بنئے جُڑے تے دولہ کھتری ایہ گل آکھ سناوے
اک بنئے نے سودا سوتر سارا باہر کڈھایا
چوہی نکلی اوندیاں اُہنے نال چھیڑے ماری
اک جنے نے کھتریاندا واقعہ ہور سنایا
کھتری سونگیا ہٹی دے وچہ نیند اوہنوں آئی
اوس کہیا اک دولہ کھتری سانوں رہندا سائی
اوہ نہ اُستوں بگڑی جاوے کھتری دے رہیا وڈھوئی
کھتری آکھے ایہ نہیں مڑدی میں کر بیٹھا چارے
رات پوے تے آکھے چوہی ہن نہیں خطرہ کائی
کھتری کرے بہتیرا چارہ پر کوئی پیش نہ جاندی
کھتری روز لیاوے پنجرا اوہ نہ قابو آوے
کھتری نے پنسیری پھڑکے اُہدے وَل چلائی
دولے دی پنسیری جاکے چاٹی اُتے وَجی
اک بھنائی چاٹی اُسدی نالے دال ڈُہلائی
پنج روپئے دیناں جیہڑی چوہی مار مکاوے
پانی دا اک گھڑا لیا کے کھڈ دے اندر پایا
دولت رام ہوراں دے سر توں لتھی گردش ساری
رام لال نے پچھلے پوہ وچہ سالوں بڑا ہسایا
بلی لڑگئی اندر اُستوں اُہنوں خبر نہ کائی

Marfat.com

جاگو ہٹی ہویا کھتری اوہنوں سفنہ آیا
نال تروہ دے رام لال دی جاگ اُگڑ دی جاوے
رام لال نے دلدے اندر پک یقین جمایا
اونے چور نوں مرتبان چا ڈیگیا بلی آتے
جاں چوراندے ڈھیکے دینال رام لعل برکایا
چار چوفیرا آن ہٹی دا آدم کُل کھلویا
بیٹ نہ منہ توں لاہندے کھتری اَنج پیا برکاوے
چڑھیا بیٹھا چور میرے تے آن شتابی لاہو
لوکیں کہن رام لعل دی سنگھی چوہاں گُھٹی
چانن کرکے ویکھن لگے ہٹی دیوچہ وڑکے
مرتبان اک ڈگا ہویا رام لعل دے اُتے

چوراں آن دوکان میریدا جبرا لوہا لاہیا
بھولی بھولی بلی اودھر ہیپے پٹی کھڑکاوے
گٹی چور لیجا نلدے ہٹی اوہنوں نظری آیا
رام لعل نے ماریاں چیکاں وسیطرح ہی تتے
اوسے ویلے آسے پاسیوں آدم نکل آیا
نہ سُنہہ پاڑ کے کوئی دیسے کنڈا وجیا ہویا
سنگھی حجیں کیسے نے گھٹی اک آواز آوے
میری جان نکلدی جاندی چھیتی آن چھڈاؤ
لنگھن نوں کوئی راہ نہ لبھے آخر چوتھی پٹی
ہٹی وچوں نکلی ڈاکو بلی چوہا پھڑ کے
ایس چور دے بدلے کنجرا لوک جگائے تنے

دیہاتی ریڈیو پروگرام

پنڈاں تھاواں وچہ ریڈیو سیٹ نہیں ہوندے۔ ایس واسطے لوگ ریڈیو پروگرام نہیں سُن سکدے۔ میاں چراغدین جونیکے والے نے پنڈاں وچہ رہن والے بھائیاں واسطے دیہاتی ریڈیو پروگرام دی کتاب بنا کے ایہہ کمی پوری کر دتی اے۔ جہڑا کدی نہ ہیا ہووے اوہ بھی ایس کتاب نوں پڑھ کے یا سُن کے خوب ہسن لگ پیندا اے۔ تسی وی ایس کتاب نوں منگوا کے جی راضی کر لوو۔ قیمت صرف بارہ آنے ۱۲؍ علاوہ محصولڈاک

ملنے کا پتہ:
ملک بشیر احمد تاجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور

پچھنے داکی وھکڑ پکے ہمیدا مڈھ پرا لی
منڈیں دینال منڈا کھیلن کھتریاںدا آئے
اوہ کھتری الٹا کا آکھے گل سناواں تینوں

کھتریاں کی ڈاکو پھڑنے جا کے ہتھوں خالی
جدوں دا منڈا کول کھلوکے اوہنوں پیا دباوے
توں میرے تے رعب جماویں مارا سجھیں مینوں

دھوتی مار کروں لک دوہرا جیکوئی زور دکھاویں
پچھ والی اک ٹھیکری ماراں جے توں اودہر آویں

ایہہ لطیفہ مک گیا تے لوکاں دا ہاسہ نہ مکا۔ مولوی عمر دین خاموش ہو گیا۔ جدوں لوکاں دا ہاسہ مٹھا ہو گیا تے اک بندہ پچھن لگا۔ مولوی صاحب ایہہ کتاب کتھوں ملدی اے۔

مولوی صاحب نے کہیا ایہہ کتاب ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دی چھپی ہوئی اے۔ اہدا ناں اے

"چراغدین دیاں مسخریاں یعنی ہاسے دی پٹاری" جے تساں خریدنی ہووے تے ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور نوں خط لکھ کے گھر بیٹھے ای منگوا لوؤ۔ جے کسے کتاباں والے توں ایہہ کتاب خرید و تے پہلے اتوں پڑھ کے تسلی کر لینا کہ ایہہ ملک بشیر احمد دی چھپی ہووے کیونکہ اجکل کئی دوسرے دوکانداراں نے ایس ناں دیاں نقلی کتاباں دی چھاپ رکھیاں نے۔ جدوں اوس بندے نوں گل دا پورا جواب مل گیا تے پھیر ساریاں مسافراں نے دل کے زور لایا کہ مولوی جی کوئی ہور ہاسے والی گل سناؤ۔ مولوی نے کہیا چنگا بھئی سنو۔

ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور والے دی چھپی

ہو گئی اِک ہور کتاب اے۔ اوہدا دی تھوڑا جیہا نمونہ چکھ لوؤ۔ ایس کتاب وا تاں اے "ہاسے دی بارش" ہن تہانوں "ہاسے دی بارش" دا اک بیان سناؤناں ہاں۔

لالچ بڑی بلا اے

اکدن رل کے انھے سارے لگے کرن صلاحیں
اک کہے جے جیوندا حلوہ رجھ کے کھاواں
دوجا آکھے حلوہ کھادیاں موت جنہانوں آوے
تیجا رو کے آکھن لگا ہائے او میریا ربا
دل پیا کردا حلوے آتے جیکر حلوہ ہووے
شادی ویاہ کسے دے اُتے جے تقدیروں جاں
تھالاں دیناں کجھ نہیں بن دا تھل پراتاں ہاوں
چوتھا آکھے جی پیا کردا ہائے حلوہ ہائے حلوہ
حلوے تے کھا کھا اوتھے لائیے اپنے چاہے
منہ پیا آہندا پانیوں پانی ناں حلوے دا لیتے
دھریا ہووے حلوہ اگے پھر میں گھماں کراں
پنجویں آکھیا کی کھاواں اک پرات مکائی
اک پرات بھر بنی ہووے چھگی چوٹی لالویں
اک پرات بنوندی کجھ نہیں ہے میں ہوواں بھکھا
چھیویں آکھیا حلوہ ہووے کھا کے پھیر دکھاواں

حلوے دیناں اجے تک سانوں کسے رجایا ناہیں
کھاندا کھاندا اوتھے مرجاں گلگ ٹکانے جاواں
اوتھے بیٹھا ساری عمرا حلوا کھادی جاوے
پنج مہینے ہو گئے پورے کتوں کڑاہ نہ لبھا
ڈھڈ پانے یا حلوہ ٹکے الویں کون کھلووے
سال کھپوں تاں حلوے دیناں میں اکواری رجاں
ایڈا ڈھڈ بھر بجا ہووے پھیر نظر نہ آون
نیڑے نیڑے لبھدا ہووے مارلواں پھر حلوہ
رجھ کے کھادیاں ڈھڈ میرے وٹ نکل جان سارے
پچی مچی ملجائے حلوہ بلکیاں وانگوں پیتے
بھری پراتوں قسم خدا دی ہُرکی اک نہ چھڈاں
ایہ کوکی پھیر دیا چھتنا پیندا اے اصلوں گل گوائی
پنج منٹ وچہ وہلی کر دیاں سمے ہتھ پھڑا دیں
بُرکی اک نہ رہنی بھناں حلوہ کھا جاں رُکھا
پاڑ پاڑ دے میں وٹ کھلے منہ وچہ گھسی جاواں

Marfat.com

ڈھڈ دیوچہ گھڑپ گلیلہ پیا سیٹنے تھلے
ہل ہلاکے پھیر ذرا کو ڈھڈ کراں چا آوتاں
ستویں آکھیا میرے کولوں تے رب جھوٹھ بلائے
اک بندے نے دعوت کیتی مینوں سد لیجائے
پچھوں دوڑی ہوگئی ویلی پھیر اہناں نے کہیا
قسم خدا دی دل پیا کردا ہے حلوے تے ہوواں
اٹھویں آکھیا اٹھ سیر حلوہ کھاکے پانی پیواں
اٹھ سیر پکا میں کھا جاواں اتنا دائیا میرا
اک محلے دیوچہ ہیسی سانجھا تندوری جہی میری
کل ضروری ساڈے ولوں ان کے روٹی کھائیں
میں دوجے دن اٹھ سویرے دوست دے گھر آیا
ایتھوں پا پا کھادی جائیں تھالی اوس پھڑائی
دو تن تھالیاں مٹھاں بھر بھر ڈھڈ دیوچہ گاواں
ایویں کردیاں گھنٹہ گذریا چول نہ رہ گئے اوہدے
اوہنے چولوں دوست میرا اپنے سد لیایا
اوہ پیا آکھے چول چوی سیر سٹھ بندیاں ندا کھاتا
چاول دیکھ کے دوست میرا لگا کرن حیرانی
آخر مینوں آکھن لگے چول نہ رہ گئے اوہدے
جے تاں ہون چوی سیر چاول مٹھی دیگ پکائیے
توبہ توبہ کرکے اہناں ہتھ کناں نوں لایا
ناتویں آکھیا تاں بھئی بھائیا چاولاں دا کی کھاتا

تھلیوں لیکے گل نوں آوے پھیر ذرا کو ہٹے
ایس ہنر دے نال بھرا وا حلوہ کھا جاں دوناں
حلوہ ہووے کھا کھا بندہ رجن وچہ نہ آوے
تن پراتاں مٹھے چاول مینوں اوس کھوائے
روٹی پھیر دو گواہنڈیاں ولوں حافظا کھارہیا
مردا مر جاں اوسے تھاں تے کھانوں نہ کھلوواں
دو تن ڈھڈ وچہ مار دھکے پھیر کراں چا نیواں
بہت کراں تے اس دیناں نوں کھالا سیر دو دھیرا
اپنے آکھیا ساڈے ولے ہے اج روٹی تیری
رات نہ روٹی تے جی کیتا رج گیا میں جائیں
اپنے جاندیاں دوڑی اتے چاولاں کول بہایا
آپ گیا اوہ بندے سدن میری ڈیوٹی لائی
ٹبر کی پھسے تے اوسیویلے پانی نال لنگھاواں
چولاں دیکھ دل ہے کے ساڈے منہ نہ رہندے بدھے
نال خوشی دے پگڑ پراتاں دوڑی ولے آیا
ایہ نہ سمجھے اوہدے وچوں کھا گیا حافظ ماناں
میتھوں بہناں نہ اوتھے ہی کوئی بستر زنانی
میں کیہا توں دوڑ حسابوں بندے کا ہنوں سدے
چاڑھے حافظ دیگ شوقی سے گھروڑی کھلیئے
ماناں حافظ چاول پھکو میرا نام ٹکایا
جنگل خدمت پیشاب زیادہ گھڑی گھڑی بیٹھ جانا

Marfat.com

حلوے گوشت دی گل کریئے جہڑے دین قطار
حلوہ کھا کے پانی دی تھاں جیکر شوروہ پیوو
سیر ڈیڑھ نوں اُٹھ چھٹانکاں گھیو حساباً لگے
حلوہ رست لگا کے پوری ہجے بنا دیں سائیں
جے حلوے توں ول اک وی شورے دا گھٹ بھر پیٔے
مرجاواں تے وچہ کڑاہ دے دفن کرایا جاواں
دسویں آکھیا دسو بھائیا ایس طرح نہ کریٔے
سیلے اُتے لیساں وانگوں نگ تے چھوڑے جاندے
ہن تک سالوں والاں کھاندیاں سال چھماہیں لنگھے
بتیس ودھوایئں ووہ جاماں اتھاں جانے اللہ
اتھاں دس جنیاں نے جہڑیاں کیتیاں بیٹھ صلاحیں
او سلطنت ہی جاندیں شاہ نے کھرلی چا بنوائی
حلوہ بن کے کھرلی بھر گئی سد بلائے اُنھے
کٹھے ہو کے آ گئے اُنھے بیٹھے بنھ قطاراں
کھرلی اُتے کیتے اہناں باہوں بھر بھر ڈسالے
اوہ کڑاہ تے اوہا کھرلی اوہا آ گئے اُنھے
دو ترن مر گئے کھاندے کھاندے اوسے کھرلی اُتے
شاہ نے آکھیا سہکدیاں نوں ہسپتال پچاؤ
منجیاں اُتے پا کے اُنھے نوکر چکی جاندے
اُنھے آکھن مہنا دیندے لوکی بے بنیادہ
ملو ہانے تے کجھ کھاہدا حلوہ جہڑے اوتھے مر گئے

جامل کھادیاں جے بنھ پے جائے ہدون پار اُتارے
قسم خدا دی اوہ نہ بھُلے چناں چرہی جیوو
کھنڈ سوائی پانی پورا چاہیے سیر لگا یٔے
کھاندا کھاندا میں نہیں ہٹ دا روز قیامت تائیں
مرتاں جایٔے بھانویں اوتھے مونہوں لبن نہ کریٔے
لوڑ کتے نہیں قبر کڈھن دی اوتھے وقت لنگھاواں
کھرلی اک بنا کے پکی اوہ حلوے دی بھریٔے
منہ دھسور کڑاہ وچ سارا نال خوشی دے کھلیٔے
جے کوئی بنے وسیلہ ایسا ول پیا حلوہ منگے
ڈھلے بنا کے بھرلاں اوتھوں جیویں لوڑی دا پلہ
بادشاہ رہیا سن داگلاں خبر کسے نوں ناہیں
حلوہ کر کے بھر دیہو کھرلی دیر نہ لگے کائی
آکھن لگے ساڈیاں عرضاں اج خدا پیا منّے
حلوہ بھر گیا کھرلی دیوچہ جے دن جے باراں
بہتا تھوڑا کھان والے دے لگے سن نتارے
جاہیں جھیں کھان کڑاہ نوں کہڑا پٹیاں بنھے
کجھ پے سہکن لمیں پئے کے اوتھے ڈھڈ دگتے
حکم دیہو چا ڈاکٹراں نوں سالٹ گھول پلاؤ
لوکیں آکھن اُنھے پاگل تھوڑا حلوہ کھاندے
بول زباناں آکھن لگے اساں کڑاہ کی کھاہدا
جہڑے سالیں کڑاہ نوں کھا کے کوچ جہانوں کر گئے

Marfat.com

آیا پھر کمپوڈر چھیتی گولیاں لے کے بھائی ۔ اک اک گولی سلے کھاؤ اسنے گل سنائی
وہلا ہوندا کوئی سنہہ ساڈا اک حافظ پیا کہندا ۔ گھر لی وچہ کردا ہیا ساتھوں وادھو پیا نہ رہندا
ڈھڈ وچہ گنجائش ہندی گولی کھاون والی ۔ دھکے دیکے کیوں تے پونلے ہود کرناہ دی تھالی
الیسطرح ہی ساریاں جنیاں بولی جواب سنایا ۔ ڈھڈ دیوچہ دوائی جوگا نہ کوئی تھاں بچایا
اوناں کھانا کھایئے بھائی بھس دے کار نہ آوے ۔ ہوے پھیر بیزار طبیعت جیکوئی وادھو کھاوے

بسم اللہ دی برکت

ملاں وچہ مسیتے بیٹھا اک دن وعظ سناوے ۔ بسم اللہ دی ایڈی برکت خبر حدیثوں آوے
نال توکل پڑھ بسم اللہ لنگھ جاوے دریاؤں ۔ پانی ڈوب نہ سکے اسنوں ہرگز فضل الہوں
لنگھیا جاندا سی اک اسدے کولوں لکڑ ہارا ۔ کہن لگا کے اوس میں تھوں سنیاں مسئلہ سارا
لکڑ ہارے مسئلہ سنکے ڈاہڈا دل تے لا یا ۔ نال خوشی دے آکھن لگا میں کم بنا یا
روز محصول بھراں دو پیسے بیڑی والے تائیں ۔ پڑھ بسم اللہ وچدی لنگھاں پیسے بھرنے ناہیں
اٹھ سویرے لکڑ ہارا لکڑیاں لین جاوے ۔ پہنچ کنارے نال توکل خوف ذرا نہ کھاوے
بسم اللہ نوں پڑھدا پڑھدا لنگھ گیا دریاؤں ۔ کمر کمر تک پانی آیا اسنوں حکم الہوں
جنگل وچوں بالن چنکے مڑ کے والپس آوے ۔ پڑھدا پڑھدا پھر بسم اللہ لنگھ شتابی جاوے
الیسطرح ہی کردیاں اسنوں لنگھیاں سال چھمائیں ۔ اک دن میاں ملتے لگا لکڑ ہارے تائیں
آکھن لگا واہ میاں جی مسئلہ حق سنایا ۔ بسم اللہ دریاؤں میں پار اورار لنگھایا
جسدن دا میں مسئلہ پھڑیا تیرا نیک اصولوں ۔ میں شکریہ کراں خدا دا بچیا روز محصولوں
بھاویں ہووے ودھ کنارا میں جس تھلوں جاہواں ۔ بسم اللہ نوں پڑھدا پڑھدا لنگھ شتابی جاواں
لکڑ ہارے تھوں گل سنکے میں نیت دھاری ۔ جلدی نال شاگرد بلا کے گل سناوے ساری

Marfat.com

آپاں بھلکے آنڈ سویرے بے دریا تے جاناں
جاں دن چڑھیا ملاں صاحب کل شاگرد بلاگے
سنے شاگرداں ملاں صاحب پہنچے ندی کنارے
اوہ کہندا بسم اللہ پڑھکے لنگھ دریاؤں جانا
ہیں بھی ہنے آزمائش کرنی بسم اللہ دی بھائی
پگاں گنڈھ گنڈھاکے میاں لمی لج بنائے
وچے پاسیوں پگڑی مینیں ملدستال بھائی
کہے تاکید شاگرداں تائیں ایتھے کھلے رہیلے
بکی کرشاگرداں تائیں پیر ندی وچ پایا
گھڑے پیر میں تے تھلیوں غوطے آون لگے
کچھ کھپا کے میں تائیں اہناں باہر لیاندا
مینوں تے بسم اللہ پڑھ کے مارو تاسی جانوں
پڑھیا علم تے عمل نہ کیتا قائم توکل ناہیں
بے تاں ربدا تقوے لئے ربدی ذمہ داری
جدوں توکل پورا کرسے عاصی اوگنہارا

پیشی نوں مڑ واپس آئے سیر کر دن بھاتا
سب دریا دی سیر کرن نوں ملاں نال سدھائے
ملاں آکھے گل سنائی مینوں بکرڈ ہارے
امن سلامت پار لگاوے مینوں رب توانا
میں تے تیہہ سیپارے پڑھناں روز کلام الٰہی
پتھ شاگرداں دے اک پار کر مضبوط پھڑاوے
پانی دے وچ وڑیا میاں کر بسم اللہ بھائی
بے دھکانے ڈبن لگا مینوں ہچھ لیا بے
بسم اللہ نوں پڑھدا پڑھدا جاں کجھ وقت دا پایا
اوسے وقت شاگرد وچارے پگڑی نوں کھچن لگے
بسم اللہ کی پار لگونا ایہہ گل میاں آہندا
میں دریاؤں نکلیا بے اج مرکے ملک جہانوں
کیکوں پار لگاوے اسنوں اللہ خالق سائیں
فضلوں اسنوں پار لگاوے اللہ خالق باری
اسنوں پار لگاوے مولا دیکے آپ سہارا

چسراغ ہدایت

میاں چراغدین جونیکے والا کے قلم سے نکلا ہوا نعتوں، مرثیوں، معجزوں، نوحوں اور مدحوں کا بہترین مجموعہ۔ مصنف نے یہ کتاب عشق رسول میں جذب ہو کر لکھی ہے۔ اس کا ایک ایک شعر سنہری حروف میں لکھنے کے قابل ہے۔

قیمت فی جلد ۱؎ علاوہ محصولڈاک

ملنے کا پتہ
ملک بشیر احمد تاجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور

Marfat.com

گڈی دا واقعہ

گڈی وچ گذریا ہویا واقعہ ہوں سناواں	چونکر لوکاں گل شنائی وچ بیان لیاواں
اک زنانی دے سر برقعہ کپھڑ بال ایاناں	ٹکٹ خریدی اوس لاہوروں لائلپور تیکن جاناں
بیٹھی اوہ مرداویں کمرے دھرنا مار زنانی	لڑکا اپنا روندے ڈاہڈا لوکی کرن حیرانی
اک دیہاتی بندہ اینے کینٹھا گل وچ پایا	اوہ بھی لے کے ٹکٹ شتابی اوسے کمرے آیا
بھیڑ بھڑکا کمرے اندر ڈاہڈا دل گھبرائے	روندے لڑکے نوں اوہ بندہ سیٹی مار بلائے
اوہ لڑکا نسّا گیا رونوں جد اس گودی چایا	اوس بے سمجھ ایانے لڑکے ہتھ کینٹھے نوں پایا
جد لڑکے نوں پکڑ دے عورت پھیر بڑا چلائے	بندہ پھڑدے تے اوسیو ہے اسنوں چپ کرائے
جا کینٹھے دے لالچ لگے اوہ بے سمجھ ایاناں	اِک دو ٹیشن اگے دیکھے ہیسی اہناں جاناں
نال زنانی جڑ کے بیٹھا لڑکا اس دا جایا	بال ایانے اگے وانگوں ہتھ کینٹھے نوں پایا
پھیر زنانی لڑکے تائیں اپنی گودی چائے	اس بہانے دے کینٹھے والے لڑکا ہتھ لیجائے
لڑکے دے گل کینٹھا پایا اوس بشر نے لاکے	عورت دیکھیں کینٹھا لیندی کیکوں شور مچاکے
مٹھیاں مٹھیاں گلاں کرکے عورت پئی دا صابوے	دل وچ آکھے ایہ کینٹھا گل لڑکے دیوں لاہوے
اگلے ٹیشن آتے ہویا ایسا حکم الٰہی	ڈبہ خالی ہوگیا سارا نویں سواری آئی

یوسف زلیخا حشمت شاہ

استاد حشمت شاہ نے یوسف زلیخا اپنے خاص انداز یعنی قوالیوں اور دوہڑوں کی طرز پر لکھی ہے۔ مصنف نے اسی انداز کی بدولت سارے پنجاب والوں کے دلوں میں گھر کر لیا ہے۔ یوسف زلیخا ایسے انداز کا مجموعہ ہے۔ جس میں زندگی اور موت دو الگ راہیں دکھائی نہیں دیتی ہیں۔ قیمت ایک روپیہ محصولڈاک ۱۲

ملنے کا پتہ
ملک بشیر احمد تاجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور

دیکھ لیا جے وس نشاں نوں ہو سیاپا پینا
جسدم خیر انتال بھراؤ اگلا ٹیشن آیا
عق منڈے دیلیں لاکے کیتھا عورت گلو چیہ پائے
گڈی کھلی تے بندہ آکھے لاہ دے کیتھا میرا
میرا لوکو ایہہ دن دیلیں کیتھا لاہون لگا
اک بندے نے آکھ شتابی جوڑ گھسن لگایا
بڈھی آکھے کتھوں آیا تس کیسے داؤں ڈاکو
اونے چرنوں گڈی ٹرپئی چال اوس رولا پایا
رولا لوندا رہ گیا بدھو جسنوں گل سنائے
جے کوئی آکھے بڈھی کتھوں آکھے پتہ نہ کوئی
بعضے آکھن اپنے گل تیں کیوں نوں کیتھا لاہیا
مود چارا جھوٹھا نہیاں چاتر بنی زنانی
جہڑا کھڑا اس عورت دی کردا ٹھیک حمایت
کوئی پیا آکھے اس عورت نوں ہیچ چھڈاون جاکے
سچے واقعہ ویکھ داناواں جیکوں جو ناں حنیاں
کہن سیانے مرد وچارا جے کر منگے آٹا
بڈھی منگے ادھی راتیں جے کر للڈو پیڑے
ایسی رن مکاراں کولوں فضلوں رب بچائے

کینٹھے والے بیلی جاکے اگلے ٹیشن لہناں
عورت پھڑ کے منڈا اپنا برقعے وچ لوکایا
کینٹھا بھیناں لاہ دے مینوں بندہ آکھ سنائے
بڈھی آکھے ہائے ہائے بھائی میں کی دیناتیرا
اُچھل اُچھل ایہہ گل پیندا کنجر ٹھیڈ و دھکا
باری وچوں دھکے دھکا کے لوکاں باہر وگایا
ہائے ہائے مینوں وکھی دیو چہ مارن لگا جاتو
اونے چرنوں آن سپاہی اجنوں خوب دبایا
ہر کوئی آکھے ایہہ گل ساڈے منن وچہ نہ آوے
بعضے آکھن ہویں چنگی جیوں تیرے ناں ہوگی
اوس بیگانی عورت دسیکھی کیوں تیں لاکے پایا
کینٹھا نے گئی بنڈے کولوں کہہ کے بے ایمانی
سچے تے ہر کوئی بندہ کردا گلہ شکایت
کینٹھے والا گیا وچارا ایتھوں دھکے کھا کے
بعضے نہ جہبر ٹھیلیں ہون کدائیں بھاویں ٹلیاں دینا
اوس غریب نمانے تائیں آئے دا ہی گھاٹا
اوسیوقت لیکے دیوں اجنواں لوک بتیرے
باجھ فضل توں بچنا مشکل آکھ چراغ سنائے

"ہاسے دی بادشاہ" بمعہ بلینیاں نے لوکاں نوں ہسا ہسا کے دوہرا کر دتا۔ پھیر اک آدمی نے پچھیا مولوی جی ایہہ کتاب کتھوں ملے گی۔ مولوی صاحب نے جواب دتا ایس کتاب واناں لئے "ہاسے دی بادشاہ"۔ ایہہ ملے گی ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دے کولوں۔ اہناں نوں خط بھیجکے تے گھر بیٹھیاں ای ایہہ کتاب منگوا لوو۔ جے کیسے ہور کتاباں ویلیاں دے کولوں کتاب ہاسے دی

بارش خریدو تے تسلی کرلیناں کہ ایہہ ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی ہووے
پھیر ساریاں لوکاں نے کہیا حاجی جی تسی تاں بڑے رونقی بندے او
کوئی ہور گل سنا دیو۔ پر ہووے بڑی سوادی تے مزیدار۔ مولوی صاحب
نے کہیا بئی چنگا ہن میں تہانوں ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار
لاہور والے دی کتاب "اسے دی کنکتاری" وچوں اک "نمازی جٹ" دا
بڑا ای دلچسپ لطیفہ سناؤں تاں ہاں۔ ایہہ سُنو تے سُن سُن کے ہسّو۔

نمازی جٹ

اک نمازی لڑکا ہیسی کسے زمانے بھائی
روزے اتے نماز دا ہیسی پنج وقت دا عاقی
بیوی اسدی وڈی جاہل رب رسول نہ جانے
پہلے روز ویاہی جاں اوہ گھر خاوند دے آئی
سنی اذان تے لوٹا پانی دا لیکے بہ جاوے
پانی لیکے بیٹھا جسدم ٹھا ہدی زنانی
جاہل مینوں بلیا خاوند ایہہ گل معلم ہووے
تھوڑی دیر ہوئی اے ایہہ تے کھا کے گیا اے روٹی
منہ متھہ ارکان دھوکے جسدم پیراں تائیں آیا
سوچ سوچ کے دلوچہ آسنے ایہہ حساب لگایا
تے گناہ اس پھیر نہیں دھوتے تے معاقل معلم ہووے
کرکے وضو مصلے آتے نیت نماز کھلویا
کیوں ایہہ کھڑا مصلے اُتے چھاتی پیا دباوے
جسدم گیا رکوع دے اندر سوچاں کرے بیچاری
فارغ ہو رکوع توں جسدم وچہ قیام دے آیا

ایہہ حکایت اسدے بابت مینوں کسے سنائی
گھر جا بلا نکلے اس لڑکے دی ہوگئی بار و شادی
دین اسلام دی خبر نہ کوئی ایسے رہی ٹکانے
ہویا وقت نماز دا اوہاں بانگ صلوٰۃ سنائی
وضو کرن نوں لوٹا پھڑ کے وہڑے بہہ جاوے
جاہل عورت دے دل اندر لگی بہت حیرانی
لوہجے پیلے وہڑے دیوچہ بہہ کے منہ متھہ دھووے
آن لگا ہن منہ متھہ دھوون قسمت میری کھوٹی
عورت نے پھر دل دے اندر ایہہ قیافہ لایا
پہلاں پینڈا کر کے تھکا ماندہ ہیسی آیا
ٹھنڈا ہو کے نال آرام دے ہن پیا منہ متھہ دھووے
جاہل کہندی ہلے ہلے ربا ہن کی اسنوں ہویا
ہووے پیڑ کلیجے اسدے مینوں نظری آوے
خبرے میرے مالک تائیں رکھدی لوے بیماری
جاہل نے پھر دل اپنے وچہ ایہہ حساب لگایا

Marfat.com

ہوئی ترت ٹکانے اسدی مینوں نظری آوے
ڈب ڈب جائے وچ حیرانی دلے اندر کہندی
چوپیاں گھمتیاں دیوچہ آسنے پہنچ نماز دی ویلا
دن ڈھلے جاں ڈولی اسدی واپس میکے آوے
ماں کہے ہن چپ کر بیٹی توں کیوں اتنا روویں
وہی کہے میں اندر بہ کے تینوں حال سناواں
نالے کہیچ بیماری اسنوں نالے مرگی پیندی
مر مر ڈاسنوں دوہ پیندا ایں کی دساں تینوں
ماں کہندی چپ کر بچہ کراں نصیحت تینوں
لین گیا مکلاوہ جیدم گھر جا قدم ٹکاوے
وڈھے ویہڑے ویکھ ڈاوے منجی پیڑا جلد وچھاوے
آپ گواہنڈیاں دے گھر بڈھڑی دانے پیون چلی
وقت نماز ہویا تے لڑکا لوٹا پھڑ کے بہندا
دہندیاں ساری لڑکی اسنوں بھجی گئی بیماری
جدوں نمازوں فارغ ہویا بڈھڑی لاگے آئی
سبھے چیزی ایہہ بیماری لگی بچہ تینوں
لڑکے نے پھیر مائی تے اگے ادبوں عرض گذاری
لڑکے آکھیا اماں مینوں ہے نہیں کوئی بیماری
جاہل بڈھی لڑکے تائیں اگوں بول سناوے
کی تعریف خدا دی اماں دساں کر توہا لوں
نام خدا دا سنکے مائی دلوں قیاس دوڑاوے
اوہدے تائیں جوائی میرا ہے خدا پیا کہندا
پنڈ اساں دے اندر ایسی نمبردار نہ کوئی

اوسے ویلے خاوند اسدا سجلے باندر جاوے
بیچاری تالے ہوے بیماری نالے مرگی پیندی
جاہل ہتھ متھے نوں مارے کہے براتاں سٹریاں
آن لگی گل مل دے جاہل اچی روئی جاوے
روکے کرلیاں چپ کر جاون آکھن کیوں چپ نہ ہوویں
مالک میرا ہائے میریئے کوئی دن دا پروہناں
ساہ نہیں پین دیندی ہائے مر مر پیندی رہندی
اوسے نال ویاہ کے ملئے ڈوب تا اسی مینوں
لین آئے مکلاوہ جیدن پھیر دکھاویں مینوں
اودیوں اپنی سس دے تائیں لڑکے بول سلام سناوے
آدر وینال جوائی تائیں شربت شیر پلاوے
ایہہ کول مسنڈے دے اسدی لڑکی اہی اکلی
کر کے وضو وچھا کے پیڑا نیت نماز دی لیندا
اتھا اماں ویکھ دے اکھیں پہندی کوئیں بیماری
کی بیماری تینوں بچہ پچھنا اس نے لائی
تیری حالت دیکھ کے پتر چین نہ آوے مینوں
سمجھ نہ لگی میرے تائیں کیہڑی کہن بیماری
میں تے پاک خدا اپنے دی کرداں شکر گذاری
کیہڑا لبھے خدا میرے بچہ مینوں سمجھ نہ آوے
جیہڑا اپنی رحمت کر کے رزق لیجاوے مینوں
پنڈ دا نمبردار اساں نوں جیہڑے رزق لیجاوے
ایدی شکر گذاری اندر ایداں کر دا رہندا
کہندی بچہ گل سن میری کر سے چارہ جوئی

ڈیرا ڈنڈا چک کے بچے جے ایتھے آ جاویں
ایتھے نہ کوئی ذات خدا دی تے نہ بے خدائی
ایہو جیہے وی جاہل ملدے دنیا دے وچہ کافی

اہناں دختاں ویدیاں کولوں تاں بچے بچ جاویں
جان سیاپیاں وچ پوچھ بچے تاں کیوں اوتھے پائی
برکت اتے نظام خدا توں ہردم منگن معافی

ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب "ہاسے دی کتکتا دی" دا ایہہ لطیفہ سن کے تے گڈی دیاں اسواریاں بہت ہسیاں تے کناں چر ای ہسدیاں رہیاں جدوں لوکاں دا ہاسہ ذرا مٹھا ہویا تے مولوی عمر دین صاحب نے اعلان کیتا۔
دوستو تے بھائیو! میں تہانوں ہاسے والیاں گلاں تے بہت سنا چکا ہاں۔ پر ہن میں تہانوں کجھ دردناک تے رون والیاں بجھیاں تے صحیح سناواں گا۔
ایہہ گل سن کے لوکاں نے مولوی صاحب اگے عرض کیتی کہ صرف دو چار ہاسے والیاں کہانیاں ہور سنا دیو تے پھیر بھانویں جو جی چاہے سنا دینا۔
مولوی عمر دین نے جواب دتا اچھا بھئی ہن میں تہانوں ملک بشیر احمد دی کتاب "ہاسے دیاں پھلجھڑیاں" دا تھوڑا جیہا نمونہ سنا کے تے بس کر دیاں گا سنو

چٹکلہ ۸

اک عورت دے خاوند دا ناں رحمت اللہ جو ساہی
سس اہدی حج کر کے آئی پڑھے نماز ضروری
اس ساجن نے نونہہ اپنی نوں سب نماز پڑھائی
نیت نماز لئی اس بی بی نیکو کار سیانی
السلام علیکم ورحمت اللہ جاں اوہ آکھ سناوے
شوہر شوہر کے اوس انھیری ایہہ طریقہ لبھا

لڑکی دا ناں اختر دھریا قدرت نال الٰہی
نونہہ نوں اوس نماز پڑھن دی آ کیتی مجبوری
التحیات درود دے پچھے ایہہ گل دسی ساہی
اوس سلام پھیرنا ہیسی بعد رکعتاں جانی
نام نہ اپنے مالک دا اوہ ہرگز لینا چاہوے
کہن لگی السلام علیکم اے اختر دے ابا

سس اہدی کول ہی بچ جہ بڈھیاں ملنے کاسن آئیاں
ہس ہس اہناں ساریاں بڈھیاں ڈھڈیں پیڑاں پائیاں

چٹکلہ ۔ ۱۳۰ ابوجہل

ابوجہل زنت یاراں تائیں کہے نبیؐ نوں مارو
اکدن اوہ مردود کمینہ کوشے مجلس لاوے
جتھری گلیں لنگھن راتیں نبیؐ رسول پیارے
اوپر آستہ سے چادر تانی گھتنا دھوڑ بچھائی
نیڑے کھوہ دے کوٹھیاں اُتے چادر سر پچھائے
آکھن لگا جس دم کھوہ وچ جھڑے رسول ربانا
حال پکار نہ سُنسی کوئی جدتک نہ مر جاوے
پچھلی راتیں حضرت لنگھے جیونکر عادت آہی
کھوہ کڈھیا گیا رستے اندر خبر نبی نوں ناہیں
چلدے چلدے کھوہ دے نیڑے جس دم حضرت آئے
جلدی پہنچ حبیب میرے نوں کھوہ توں چھیک ہٹاویں
جبرائیل فرشتہ پلکیں آیا سی آسماناں
یا نبیؐ اللہ پاسے ہونا کھوہ وچہ نہ جھڑ جانا
بیچ کہن جو نال کسے دے کوئی فریب کماوے
غیرت ربدی ابوجہل نوں جو پچھلی رات جگایا
راتیں جو منصوبہ کیتا یاد نہ رہ گیا کائی
راتیں ایتھے کھوہ کڈھایا عقل وجود دی
اچن چیت سویا سی کھٹکا جاں اوہ کھوہ وچہ جھڑیا
رو رو کرے پکاراں ظالم سُنے نہ ہرگز کوئی
رورو کرے پکار دلیاں میں سردار تواڈا
جیتنے پتھر حضرت کارن ظالم جمع کرائے

اک سو اوٹھ انعام دیاں گا جیہڑا ایہ کم سوارے
پاک نبیؐ دے مارن خاطر ایہ تجویز بتاوے
کھوہ کڈھیا اس رستے اندر شاموں لوڑ نکارے
راتو راتیں ایہ کم کیتا خبر کسے نہ پائی
قائم کیتے حضرت کارن پتھر مارن دے لئے
اُتوں جلدی تساں چھیریو پتھر انساں آجانا
مارن ولوں دیر نہ کرنی بڑی تاکید کراوے
بیت اللہ وچہ آون لگے سوہنے نبی الٰہی
اکثر اپنے نبیاں دی خود کیتی حفاظت سائیں
جبرائیل وحی نوں مولا فوراً حکم سنائے
اک قدم وچہ رکھنی ساری بہتی ویر لاویں
حاضر ہو کے پاک نبی تے کیتا سخن زبانوں
اس کارن میں عرشاں اُتوں آندا حکم ربانا
برا نتیجہ آپلے اگے رب کریم لیاوے
لوہ نشے دی مستی اندر اوسے رستے آیا
پھاسن لگا اپنی پھاہی آپ جتھیں جو لائی
گل لے پے کھوہ وچہ ڈگا ہی مصیبت بھاری
سنکے جاگے پتھراں والے تک کے شامت چھڑیا
لات جنہاں توں مارن بدلے ڈاہڈھی بکی ہوئی
جیوں جیوں جیکاں مارے اُتوں پتھر پین زیادہ
پورا مال امانت وانگوں اوسے دے کم آئے

Marfat.com

فجر ہوئی تے ڈٹھا آکے سارییں دوست یاراں
اوہ آکھے میں سو سو واری حال پکار سنائی
آکھے جلد نکالو مینوں دیر نہ لائی جاوے

ہائے افسوس اندھیر اندھایہ کی ہویاں کاراں
تساں خیال نہ ہرگز کیتا سن کے شور دہائی
جیسی کرے کوئی پھل پاوے حرف حدیث قرآن آوے

چٹکلہ نمبر ۱۳۔ کُتا تے ککڑ

اک کُتا تے ککڑ دونویں بیلی بن گئے بھائی
باہر جنگل دے اندر دونہاں تے رہنا اک بنایا
کُتے آکھیا ہے بھئی ککڑا میں بن پنڈوں جاواں
تیں اس بیری اُتے چڑھکے رہو بے فکر ہویا
جیکر بھیڑیا پے کوئی تینوں ہرگز نہ گھبراویں
کُتا ٹر پیا واہو واہی دیر ذرا نہ لاوے
بلکہ دھوکہ کرے نہ کُتا اہتاں میں انہاواں
ککڑ چڑھکے بیری اُتے جلدی بانگ سنائی
بانگ سنی جد گیدڑ نے اوتھوں دوڑ شتابی آیا
ککڑ آکھے ہرگز مینوں خطرہ خوف نہ کائی
کُتا پھیر پچھانوں مڑیا دیکھ ککڑ دیتائیں
گیدڑ آکھے جنگلے اندر ککڑ کیکر آیا
ککڑ بیٹھا بیری اُتے گیدڑ جی للچاوے
سوچ سمجھکے ککڑ تائیں گیدڑ گل سنائی
آ نماز ادا کیجئے رلکے وقت گذر دا جاوے
ککڑ آکھے ہاں میں بانگا بانگ سناون والا
دوجی بانگ ککڑ نے مڑکے زوراں نال سنائی
گیدڑ آکھے دس بھئی ککڑا ہن کیوں بانگ سناویں

دونہہ جنیاں تے آپس اندر بڑی محبت پائی
آپس اندر دونہہ جنیاں تے سی ایہ متا پکایا
روٹی ٹکڑا کسے بہانے میں کجھ لیکے آواں
میں اس پنڈوں چکر لگا کے دیکھ شتابی آیا
آن ملا نگا جلدی تینوں اجی بانگ سناویں
ککڑ چڑھکے بیری اُتے ایہ دلیل دوڑاوے
کراں میں تسلی پوری متیں چھلیا جاواں
پنڈ کول پہنچ گیا سی کُتا سن کے پھیر بھائی
ککڑ تائیں آکھدیاں اُہنے خطر خوف نہ پایا
صرف بھلاوا میں تاں ایویں کیتی ہے آزمائی
بانگ سنی ہے تے گیدڑ بھجکے آوے دوڑ اتھائیں
ہووے نہ تے اہنوں کھاکے جاوے جھٹ لنگھایا
کرکے بہانہ بیری اتوں ککڑ تھلے آوے
دیکھے بانگ تے ہے رہیوں اُتے تھلے آجا بھائی
تھلے آکیوں نہ رہیوں اُتے گیدڑ آکھ سناوے
میاں آن جماعت کراوے خطبہ پڑھے نرالا
کُتا سنکے بانگ شتابی اوتھوں دوڑیا سائیں
اوہ کہے بانگاں دو جیہے ویلے تینوں کی متر کھایا

گکڑ آکھے میں تاں گدڑا ہو جی بانگ سنائی — میں آکے خطبہ پڑھنا تینوں خبر نہ کائی
میاں ٹریا آوندا ہوسی توں نہ کا بلیاں پاویں — با جماعت نماز ادا لئیں ٹھہر ذرا کو جاویں
اونے چر نوں دبڑ دبڑ دا واج گدڑ نوں آیا — ویکھ کتے نوں آوندیاں دوروں پیر پچھاں کھسکایا
گکڑ آکھے کھڑ جا گدڑا کتھے چلیا ایں بھائی — میاں آیا خطبہ سُنیے کدہر کیتی دھائی
ٹھا وضو بھرا میرا گدڑ آکھ سنایا — گکڑ آکھے کی پیا آکھیں میں کجھ پتہ نہ پایا
کر امام نماز ادا کے پاویں اجر ودھیرا — گدڑ آکھے پد نکل گیا وضو درست نہ ٹھیرا
خطبہ پڑھ میں ٹریا اوناں بہتی دیر نہ لاواں — وضو کراں تے اوسے ویلے جلدی ٹریا آواں
چھنڈ مار گدڑ نے چھیتی اپنی جان بچائی — کتا آکے گکڑ گدڑ دے پیندا کر کے دھائی
اگے گدڑ پچھے کتا تاں لگاوے سارا — آخر کتا گھروں بلیا بھجکے اوہنوں یارا
خوب درست ہاشم کیتا گئے ول کے بھائی — گئے آکے گدڑ والی چنگی رکھ وگائی

چٹکلہ ۱۵۔ میں دی تاکید

اک میاں جی گھر اپنے وچ ایہ تاکید کراوے — شاماں تیک ڈیک بھاک کے آٹا پھیر گنھاوے
فجروں پکے شاماں تیکر رکھے آس بگانی — چالیہ ساتا قل وغیرہ یا کوئی بلے احسانی
اکنے آکھیا ساڈے میں شام نماز نتائی — اک زنانی روٹی پکے وچ مسجد دے آئی
آن کھلی اک پاسے عورت میں مصلے ٹکایا — عورت روٹی موڑ لیجاوے بے بہتا چرلایا
فاتحہ پچھوں چھوٹی سورت میں صاحب پڑھائی — اوسے وقت رکوع دے جاندا اس نوں پھیر سبھائی
سمع اللہ لمن حمدہ میں آکھ سنایا — میں روٹی رکھ ٹھہر لیو چہ عورت نوں سمجھایا
روٹی رکھی گھلا لوہا رہ عورت نوں جاندا — اللہ اکبر اجی کہہ کے بلی نوں دبکاندا
گھر جاوے تاں بیوی تائیں ایہ تاکید کراوے — شاماں پچھے اپنے گھر وچ آٹا گنھیا جاوے
ایہ نہ ہووے بے کتے ضیافت کجھ ہووے میری — توں بھی گھروں پکاویں آٹا عقلمندی کی تیری
اسکار ون توں پچھ لیا کر گھل کے لڑکے تائیں — پر پچھیاں نہ میرے کولوں روٹی گھروں پکاویں
پچھ پچھا کے بیوی آپدی جاں کجھ وقت لنگھیا — اک دیہاڑے بیوی دیکول نہ کوئی لڑکا آیا

بیوی آہدی دلے اندر بڑی حیرانی کھاوے
اودھر کسے پکایا گڑ نال کھیر بنائی
آکھن لگا میں تائیں مومن مرد سیانا
وقت ہویلے تے میں صاحب بانگ صلوٰۃ اسنائی
میاں دلوں چہ خوشی مناوے کھیر تے گوشت کھلاوے
عربی وچ پنجابی پڑھکے لڑکے نوں سمجھایا
اسطرحدیاں گلاں کر دے اجکل دے ملوانے
اگے عبدالستار صاحب نے بھی کجھ حال سنایا
اوس کہیا جو حال حراموں اک لقمہ کوئی کھاوے
اک ملے نوں ایہ عمل تسکے آیا خوف ربا
عمل خراب اساڈے کیکوں بخشے رب اسانوں
کر افسوس وچہاسے ملاں اپنا حال سنایا
ہکدن ڈاہڈی پھنڈ اندھیری اٹھی نال ہوئی
پئی غباری بجلی چمکے گرد طوفان لیایا
مثل حرام جنہاں تنوں گھر دا انکا ہووے بھائی
بس چراغ ملانیاں والی ختم کہانی ہوئی

کسنوں ہیجاں میں کولوں جا کے خبر لیاوے
ختم دلیاون میں تائیں سدن آگے سائی
شام پڑھا کے تساں میلی جی ساڈے گھر نوں جانا
نیت نماز کھلوتا میاں سن توں کھیر بھلائی
اودھر منڈا اکھیں آیا روٹی گھریں پکائے
گگر "اَلَّذِیْنَ کَفَرُوْا وَانْجَبْتْ" لا فرمایا
سیاے اکو جیہے جیہیں ہوندے بعضے مرد ہیانے
اپنے لکھیا ہے اک ملاں مسئلہ ایہ فرمایا
برس و نانوے زہد عبادت مسدی وچ سجادے
بکن محال عدالت اندر کر دے خیال نمانا
قساں حرام نہ کھا بدا ہوسی مسئلہ یا تو ہادن
ینوں بھی تقدیر ربانی اک حرام کھوایا
پھاندے طبق زمین دا چایا وے آواز نہ کوئی
دتی ہار نصیباں اسدن آٹا گھروں پکایا
اوہ کی حق سناون مسئلہ بھلی پھرے لوکائی
ہور سناگل ہاسے والی دیر نہ لاویں کوئی

ایہہ چٹکلے سن کے لوک بہت ہسے تے پھیر لوکاں نے پچھیا۔ میاں جی ایہہ کتاب کتھوں منگوا ایئے۔ مولوی صاحب نے جواب دتا ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور کولوں خط بھیج کے گھر بیٹھیاں ای منگوا لوو نہیں تے کسے ہور کولوں خریدن لگیاں ملک بشیر احمد تاجر کتب دی چھپی ہوئی ویکھ کے خریدو۔ لوکاں نے مولوی عمر دین نوں کہیا کجھ ہور سناؤ۔

مولوی صاحب نے جواب دتا۔ بھئی تسی بڑا ہس چکے او۔ ہن میں تہانوں رون والیاں تے بڑیاں درد ناک گلاں سناوناں ہاں۔ سنو!

Marfat.com

جدوں پاکستان بنیا تے مسلماناں نوں گھراں وچوں اجاڑے پئے تے اوہ مہاجر ہو کے پاکستان آئے تے اوہناں نوں کی کی تکلیفاں ہوئیاں۔ کئی زخمی ہوئے۔ کئی شہید ہو گئے۔ تے بعضے جاناں بچا کے تے پاکستان پہنچ گئے۔ ایدا تھوڑا جیہا نمونہ میں ملک بشیر احمد دی کتاب خون دیاں ندیاں وچوں سنا دیاں۔

مسلمان دے کارنامے

چند سو سال حکومت ہند وچہ مسلماناں نے پائی
راجپوتاں مرہٹیاں ندے نال ہویاں بہت لڑائیاں
ہند ملک سی مسلماناں نوں ملیا کھائے بھائی
کتے شہاب الدین غوری نے چھکے آن چھڈائے
ہندنے ہوئے مسلماناں دے حملے بین ستاراں
اسر مسلماناں دے تھوں ہے شکستاں کھاندے
آگرے دہلی بادشاہاں نے سن پیدا شان پائیاں
تاج محل دی زیبا زینت ایسی مینا کاری
عہد حکومت مسلماناں دے ہندو اکثر آئے
ہندوواں دے ہتھ راج حکومت سن سنتالیوں آئی
اکبر ہندوواں راجیاں تائیں تیاں شان جاگیراں
مسلماناں نے راج حکومت الیطر حناں کیتی
جاں برطانیے کولوں ہندوواں راج حکومت پائی
ہندو بچے ہو نہیں سکدے ہرگز کسے قانوں
دس دیو بھائی مسلماناں نے تھوڑے صبر کمائے
مسلماناں دیاں لاشاں تائیں کتیاں کانواں کھادا

خاندان مغلیہ ایتھے حکمران سی بھائی
ایہ فوجاں مسلماناں دیاں ہر تھاں غالب آئیاں
جیہڑا آٹھیا ایسے پاسے کروا رہیا چڑھائی
کتے محمود غزنوی مڑ کے سومنات تک جائے
وار و وار لڑائی کیتی راجپوت سرداراں
ہندو راجے اکبر تائیں ڈولے رہے پوچاندے
بہت وسیع عمارتاں اوتھے شاہجہان بنائیاں
جسنوں ویکھ ویکھ کے دنیا عش عش کردی ساری
حق بجانب مسلماناں نے عہدیدار بنائے
مسلماناں دے نال انہاں نے بڑی مخالف چائی
ثابت کرو تاریخاں وچوں کرنا پیش نظیراں
ہندواں تائیں فیض پوچائے ویکھو حالت بیتی
مسلماناں دی سخت تباہی انہاں نے کروائی
ندیاں لال جنہاں کروایاں مسلماناں دے خونوں
ٹکڑے ٹکڑے بدن تمامی سکھاں توں کروائے
پاکستان اندر نہیں کیتا مسلماناں کوئی واددا

Marfat.com

تھاں باہیں وڈھ وڈھ سکھاں پانی وچ چلایا
طور مثال چراغ انہاں توں بجھی گل سنائیں
جلال ارائیں سی اک بھائی امداد کرن آوے
ہر تھاں آ تے جھٹ لیجا کے بیٹھے سکھ دیوانے
پنج نوراں پنج پتر شیراں ورگے سائی
گڈیں دو نہہ تے اٹھا اپنا مال اسباب لدیا
مجھیں چار لویریاں بھر گڈ دے مگر ہکایاں
بیکانیر والی جد نہروں اپنے گڈ ٹپائی
چھاؤنی ولوں چڑھ پھر جتھہ سکھاں دا آیا
چار چوفیرے تن گڈیں دے سکھاں پا لیا گھیرا
سنو حقیقت جتھہ سکھاں دا حملہ کر کے آیا
چالی سکھ تے بندے وچ بہتیرے حملہ آور ہوئے
بڑی لڑائی ہوئی اوتھے اک گھنٹہ بھر ہوئی
دونہہ جالے دی سکھ دھڑ دھڑ کے لیگئے اکٹھی بھائی
سنے پستول بندوقاں آپاں اگلی واشتہ بہی پیئے
دونہہ اسدی دی بہت بیعزتی سکھاں کیتی سائی
سکھاں آن حسینی والیوں تن بندوقاں لیاں
بیڈ گنڈا سنگھ والے پاسے جاں اس گڈ لنگھائی
سکھاں دور کھلو کے گھیرن جدوں فیر چلائے
چناں اہدیاں گڈ دے اوہلے ہو کے جان بچائی
پنجاں وچوں دونہہ نوں سکھاں گولیاں مار گرایا
ترنہہ سے دو رہ گئے باقی اڈیاں ہوش ہولکیں
زخمی بھائی ہو جیاں دونہہ نوں ایہ گل آکھ سنائی

مسلماناں تکلیفاں ایسیاں کیتیوں جان بچائیں
کھائی پیسے والیوں جیکوں نکلیا جالا ارائیں
نانے ایتھے مسلماناں دی غیرت مندی پاوتی
جالا ارائیں آکھن لگا پہنچاں پاکستانے
پاکستانے پہنچن بدلے لڑن لگے اوہ سائی
جیا جت تمامی اپنا لے اوس بجھایا
بیڈ گنڈا سنگھ والے رستے گڈیں اوس لنگھائیں
اگاں حسینی والا سٹیشن دسدا اگوں سائی
آکھن لگے آ مسلم کیہں گڈیں لد لیایا
جالے آکھیا انہاں کولوں نکلن بہت اوکھیرا
ایہہ پیر اپنے پتراں اگوں ڈانگاں نال بچایا
اوہ پچھو جے تے اوہ پنجے ڈانگیں جٹ کھلوئے
پیر پر زخمی ہو گئے سارے ثابت رہیا نہ کوئی
سکھاں آکھیا نہ ڈانگاں دی ایتھے کرن لڑائی
جیکوں انہاں ماریں سنوں بدلہ لیئے
بہت بے پردی کر کے انہاں بدی جوت لائی
پھیر سکھاں تدبیر دھانیاں بھیجے اگلے بندیاں
پکڑ بندوقاں پھیر سکھاں دی دھانی بھیجی آئی
جالا مر گیا پہلے فائروں گڈ توں بیٹھاں اپنے
سکھاں جٹکے گولیاں تدبیر آن لبھا کڈھائی
اک انہاں وچوں زخمی ہویا جیکوں لیکھ لکھایا
معلوم ہویا کہ سکھاں ساتوں جیوندیاں چھڈنا نائیں
ایہہ گل میری سن عبداللہ ایتھے کھڑ کے بھائی

اک دو ہٹاں تیکر بھائی میری ہے زندگانی
زندیاں لئے توہانوں سکھاں چھڈنا ناہیں
صغراں فاماں بھیناں تیریاں دوویں فوج جاتیں
اتھیں ماردیا ہے پھڑکے نہ غیراں تتھ آون
ایہہ گل کسعیاں اوس بشر دی نکلی جان پیاری
گولی لگی سینے دے وچ آ رعبداللہ تائیں
جان محمد رہ گیا اکو وچ بھایاندا بھائی
ماں پیو جایا ساڈیا ویرا بہت تری گل کوئی
دوہنہ میلانتے رہ گیاں اتھوں جدا پا کستانی
اتھے بیگانے میکے ساڈوں تساں شہادت لونی
تیرے ہتھوں جیکر ویرا اسیں شہادت پائیے
کلمے پڑھدیاں جاکے کیکوں واہگورو آکھ سنائیے
ساڈی عزت کافراں تھوں جیتھوں ویر بچاویں
گڈوں بیٹھاں دوویں بھیناں جلدی اجڑ آیاں
نے ویرا انہیں آپاں ہلناں اٹھ کے بہن بھراواں
اک اکلا رہ گئیوں ویرا بھائی ماں پیو جایا
سکھ کناراں چڑھ گیاں سانوں ویرا چھڈ جاویں
جان محمد آکھے بھیناں ایہ گل جری نہ جاوے
اس سلامت پہنچن دی ہن آس امید نہ کائی
ماں پیو جائیں بھیناں تائیں اتھیں مار نہ سکاں
صغراں فاماں رو کے آکھیا ویرا مل پیو جایا
دن محشر دے چل ملانگے ماں پیو دے ویر پیارے
مارنا ساڈا توں برداشت نہیں کرسکدا بھائی

معلوم ہووے مینوں گولی لگی سینے تھانی
اکو گل اخیری بھائی کہاں تو ہاڈے تائیں
غیر بندیاں دی شکل نہ دیکھی دیکھیا اللہ دیاں شانیں
کافر لائے ہتھ جا کے ایویں نہ تکلیفاں پاون
پھر اک ٹکو دے آتے چڑھ کے گولی سکھ نے ماری
اکو بھائی رہ گیا زندہ باقی مرے اتھائیں
صغراں فاماں دوہنہ جیندیاں نے ربے کیہ عرض سنائی
باجھ خدا تیرے والی وارث ساڈا ہور نہ کوئی
اوتھوں تیکر پہنچ نہ سکے ایہ ساڈی زندگانی
غیر قوم نے جبرے ساتھوں کی تکلیف پہنچنی
کافراں کولوں تاں نہ جاکے عزت اسیں لٹائیے
کافراں تھیں آکے ویرا کیوں تکلیفاں اٹھائیے
ساڈے قتلوں مولا تیرے کول نہ کوئی پکڑیا جاوے
جان محمد بھائی لگے عرضاں رو سنائیں
چار بھرا تے پنجویں پیو دا دفتروں لہہ گیا ناں
تیرے باجھوں سانوں ویرا سارا دیس پرایا
ساڈی عمراں دا نہ ساڈے گل وچ واہ وداویں
سکا بھائی بھیناں تائیں کیکوں مار مکاوے
پکڑ بندوقاں فوج سکھاندی چار چوپھیریوں آئی
نیل چا بہو جیہا ندی جانے کافراں ٹلے ومبلں
کی خیال تیرے دل اندر ایڈ کمینہ آیا
کیوں نہ کافر بگڑ گیا جا سن ظلم کرن جو بھارے
سکھاں کولوں ننگ لواویں ایہہ تیری وڈیائی

Marfat.com

سانوں ننگ لوڑوون نالوں بہت چنگیرا مرنا
کلّے ٹے پیئے اوبلے بے کے روندیاں دوویں بھیناں
جان محمد لکھے بھیناں کیکوں خون گذاراں
فاماں بھین وڈی نے کہیا ویرا صدقے جاواں
کسے زمانے سی اک عورت ڈاہڈی نیک سیانی
نیک مرد کوئی اسدے اُتے عاشق ہویا سائی
عورت منہ دکھیانہ کرکے جاں گھر اپنے جاوے
اس عورت دے آ دروازے بہ گیا مومن سائیں
گولی تائیں عورت جاکے تھلے ترت پچھایا
اوس مسافر کولوں گولی آکے گل پچھائی
کہے مسافر گولی تائیں ایہ میں عرض سناواں
بی بی سمجھے عاشق ہوکے واقعہ آن کھلویا
کہے مسافر اکھ تیری میں ہویا ویکھ دلیانہ
بھی اکھ تیری میں ویکھی اپنے آکھ سنایا
بھی اکھ دا عانہ عورت جلدی کٹ لیا وچے
بی بی اوس مسافر دلے عانہ تلے وگایا
جیہڑا ویکھ لیا توں عانہ میرے کم دانا ہیں
شرمسار جیہا ہوکے بندہ مڑکے واپس آیا
جیکر آکے کافر ساڈے ہتھ بدن نوں لاون
کیہوں دوزخدا بالن ویرا تھیں آپ بناویں
اوہنے چہرے نوں جتھا سکھانداں بالکل نیڑے آیا
اگے پھر کے زینب بی بی لیگئے بسکھ اکالی
ایہ گل سمجھ سمجھ کے غیرت دل وچ جوش لیاندا

جو کم سانوں بہتر ٹے ہے اوہ کم نہیں توں کرنا
ہیں سکھاندے تھیں آہاں ساڈا ستر نہ رہنا
واقعہ کہن تواہڈے اُتے میں کیکوں چپا ماراں
شرع نبی دا تینوں مسئلہ میں اک کھول سناواں
مگھی جاندے رستے رستے حکمت ویکھ ربانی
ہرگز بی بی نوں اس گل دا پتہ نہ لگا کائی
عاشق مومن ہولی ہولی مگر سے ٹریا آوے
عورت کوٹھا ڈھوکے اپنے کوٹھے چڑھ گئی بھائی
پچھ مسافر کولوں گولی ایہ کس کارن آیا
کس کارن توں آن کھلوتا اس دروازے بھائی
عاشق ہاں میں اسدے اُتے تن من گھول گھماواں
کیہڑی چیز میری تے ٹھسیاں ہیں توں عاشق ہویا
عورت آکھے بھی کجھی ایہ بھی دس نادانہ
گولی کولوں اس بی بی نے چاقو سی منگوایا
باری دے وچ کھڑکے بی بی ایہ گل آکھ سناوے
جس عانے تے عاشق ہویوں بھائی اوہ آیا
ایہ دوزخدا بالن بنیاں کٹ تامیں تائیں
توں کس ویرا دلدے سنے کی خیال لیایا
ایہ بھی دوزخدا ہی بالن آخر توں بن جاون
جتھیں کریں شبیہ سانوں کیوں بیا دیر لگاویں
جان محمد دلدے اندر پھر خیال لیایا
کی تکلیف اٹھاوندی ہوسی وقت بہتر حالی
ٹوکی کلڈو بھنڈاری وچوں شیر مردنے آندا

بیناں اپنیاں نوں تھمیں آپ شہید کریندا   روہڑیاں وچ نہر دے دو ٹوٹیں نظر سکھاں نوں جیندا
غصے نال سکھاں تے دوروں اُنہوں فیر چلایا   جان محمد گولی کھا کے پہاڑ زمیں تے آیا
ڈگدیاں نال زمیں تے اوہدی ختم ہوئی زندگانی   ایسطرح نال وہ تی آکے ایہ تقدیر ربانی
پنجے مست تے چھیواں بابل رستے وچہ کوہایا   ملے اندر حسرت کردے دلہ وا بار خدایا
ایہ حسرت جیکر جیوے پاکستانے جا لیے   مسلمان کوئی ساڈیاں تائیں قبریں چا دفنائیے
بھاویں ڈردیاں جاناں دتیاں نہیں گلا ربھ اَیں   پاکستان وساویں خیریں یا رب خالق سائیں

صدائے روح

جاندے روح نکالاں کٹّے یا خالق رحمانا   ساڈے پاکستان ملک دے آمینوں ہی خصمانہ
پاکستان بناون بدلے ایہ ساڈی قربانی   پاکستان نہ ڈیکھیا اکھیں ختم ہوئی زندگانی
بے رب خیریں مہریں سانوں پاکستان لیجاندا   قسم خدا دی مردی واری نہیں سی دل ترساندا
اسیں تے پاکستانے آوندیں واہے ساتھ لٹایا   قدم نہ پاکستانے پایئے ایہ نہیں لیکھ لکھایا
رب تینوں مضبوط بنائے ساڈا پاکستانا   جاویں نت عروجاں اُتے چرچہ کری زمانہ
ساڈی قسمت وچ نہ ہویا تیرا دانہ پانی   چاروفیر وہدائے تینوں واحد ذات ربانی
دہلی آ کرے تیکر تیری رب کرے بادشاہی   سب کشمیر تیرے ہتھ آئے روح نے عرض سنائی
اک گل ساڈی پاکستاناں توں شہ دلوں بھلاویں   تیرے بدلے جاناں دتیاں توں ساڈا مل پاویں
قسم خدا دی ساڈے خونوں لال ہوئی سب دھرتی   جیوندے رہیئے آکھ سنائیے جو ساڈے سر ورتی
کٹ کٹ ساڈیاں لاشاں بیجے سٹے دریاویں   ساڈے خون ڈوہلے تے آکے قبضہ کیتے جاویں
نہ کوئی گور جنازہ ہویا کفن نہ سانوں ملیا   تاں تیرا ایہ پاکستاناں پھل گلابی کھنیا
اکھیں ہتھیلیں بال ایانے نیزیاں تے ٹنگوائے   دستیاں اندر تھاں تھاں تے اپنے خون چھوائے
جاں بنیاد رکھی ہے تیری سن سنتالی   مسلماناں دے سارے دی آکے چڑھی اندھیری کالی
لالو لال زمیں سب ہوئی نظر جدھر نوں کریئے   دل تاں ہو گیا ٹکڑے ٹکڑے کیکوں صبرے جریئے
چھپڑ ڈوبیا ندیاں شاں مسلماناں دیاں سایاں   پاکستان حکومت ساڈیاں نہیں سی خبراں لئیاں

بھر بھر بوریاں اسلحہ گھلے نابھے تے پٹیالے
جتھے جتھے خون ڈولھیا ساڈا یارب سایاں
تیل مٹی دے پا کے ساڑن دشمن اگاں لاون
عورتیں تیر لوچہ اسیں نہتے سینے گولیاں کھائیے
پاکستان بنا کے رہ گئے اساں جو حلف اٹھایا
رب سچے سنے دکھری کیتی مسلماناں دی شاہی
پہ تقسیم جنہاں نے شالا کر کے بے ایمانی
پاک جیہے مزم جیئے اوہ بدکار کمینے
ترن کروڑ بندیا حصہ ہندوستان دبایا
ہائے گورداسپورہ اجنالہ بچے نہ او دسر جاندا
پھر جالندھر تے لدھیانہ نال تحصیل نکودر
جیہے نال اسانوں جیکر ایہہ ہندے حق سارا
ست لکھ بندے بڈھیاں نیکے دتیاں راہ وچ جاناں
مسلماناں دیاں لاشاں تائیں کھادا کتیاں کانواں
بھیناں پھڑ لیہڑ سکھ لیجاندے کول کھلوتیاں ویراں
اپنے وطنوں ہجرت کر کے ٹریا ایکل زمانہ
چاہ تیری تے پاکستاناں ٹھیپے ہجرت کر کے
تڑپن اوندیاں کا فراق تھیں ختم ہوئی زندگانی
تینوں تیرا دین سلامت سوہنیاں پاکستاناں
اسیں تے کر کے سرندرانہ اپنی توڑ نبھا ہی
سن سنتالی ۱۹۴۷ء تیری جاں بنیاد دھری ہے
اساں تے سرندرانہ دیکے پاکستان بنایا
خون تے گوشت دیکے اپنا قیمت تیری تاری

تھاں تھاں دشمن سفر لیہرا کون ہنے رکھوالا
قسم خدا دی اوسے تھاں تے بھیرے زمین گڈیا
نوجواناں لڑکیاں ساتھوں جبراً کھو لیجاون
بے تقصیرے ظالماں کولوں نتھ سیس کٹائیے
واقعہ بنے ہندوستان ہور پاکستان بنایا
ہندواں سکھاں اسدا اندر بڑی مخالف چائی
ہندوستان دے لے چا پایا رقبہ پاکستانی
ایسی ظلم تشدد والی گئی نہیں خبر دیئے
جیہے اتے مسلماناں دا تھاں تھاں خون چویا
امرتسر تے ترنتارن کیوں ایڈے ظلم کماندا
کل علاقہ پاکستانی ایہہ کیہیں مل گیا او دبر
دے ہندے پھر سکھاں نوں کیکوں ظلم کماندے بھارا
چند ولیانگ کھلی برسایاں گولیاں کرپالی
پتر بھیپسانے تنگوا کے آف نہ کردیاں ماواں
جو کجھ لیکھ لکھیا رب سخن وی ہو ملیاں تقدیراں
اسیں مسافر راہ وچہ کیے سکھ وسن پاکستانہ
کاش اساں ویکھیں کہیں پہر تیر لوچہ دہر کے
تھاں تھاں اتوں ظاہر ہو کے تہو لوی نال فشانی
اسیں مسافر راہ وچہ آونجے ویکھ ترسے جاناں
توں جانے یا اسنوں لگے جانے ذات الٰہی
تیہہ اکتوبر تیکر دنیا ہندو وچہ بہت مری ہے
ویکھ لوائے خون ساڈیاں مل جیدوں توں پایا
اسیں اخیر سلام لوچایئے تینوں جاندیاں واری

Marfat.com

ویکھے رب حفاظت تیری لگیاں بن گلزاراں
کی سنیاں بہتے ساڈا پاکستان بنایا
طاب تیر لوچیا آون دی سی کوئی گل کہی نہ جاندی
جو گل نامنظور خدا نوں قدرت ولوں ہوئی
بلیے طعن طنوڑے کرکے ہویا روح روانہ
ایہہ اک سنیہوڑا تینوں آیا دین اُٹھائیں
خون اساڈے تیرے اُتے اکدن رنگ چڑھونا
ال قلعہ تے جامع مسجد رو رو مارن دھائیں
لاٹ قلیدی آکھے قابض ہو گئی قوم کفار دی
تاج محل اجمیر تے کلیر کرڑے اڈیکن تینوں
تُوں پیراں سر کھڑیاں ہو کے اقبال پھیر لیاویں
ایہہ ہیں گل بھلاون والی تینوں ولن بھلاویں
روح پیغام پوچا کے ایناں ہماندا ماراڈاری

سانوں پر تیر زخمی کیتا ہندویاں تلواراں
اکھیں دیناں ویکھن والا ہیں زمانہ آیا
راہ وچہ ختم ہوئی زندگانی تہیں تشریف لیاندی
اسیدے اندر پیغمبر دخل نہ دیوے کوئی
تیتوں تیرا وطن سلامت ہووے پاکستاناں
رکھیں یاد نصیحت میری ایہہ نہ کتے بھلائیں
جیکوئی ویلا رب لیاوی توں ساڈا اَمل لونا
کافر لٹے اوہ تھہ وچہ آیاں مسلماناندیاں تھائیں
دن تے رات کرے پئی بیٹھی تیری انتظاری
ایہہ پیغام پوچا کے جا فرض ہویا سی مینوں
مسلماناندیاں یادگاراں تے ختم درود پوچاویں
جتھے خون مہاجراں ڈوہلے اوہ تھاں ویکھیں جاویں
آکھ سلام علیکم اوتھیں ٹریا جاندا لواری

جس وقت مولوی عمر دین نے ایہہ دردناک بیان ختم کیتا تے ساری محفل خاموش سی تے کئیاں بھراواں دیاں اکھیاں وچوں نیر پئے وگدے سان اک مسافر بولیا۔ یار معلوم ہندا اے ملک بشیر احمد تاجر کتب لاہور نے تاں بڑیاں بڑیاں اچھیاں کتاباں چھاپیاں نے۔ میں تے ایہہ کتاباں ضرور خریداں گا۔ تے دوسرا آدمی جہڑا اوہدے کول ای بیٹھا سی کہن لگا۔ بھائی ملک بشیر احمد نے تاں واقعی اچھیاں اچھیاں کتاباں چھاپیاں سنے۔ پر لاہور دے وچہ ای بعضیاں دوکانداراں نے وکن والیاں ایرا وغیرہ کتاباں تے ملک بشیر احمد دیاں چلیاں ہوئیاں کتاباں دے ناں لکھ دتے نے۔ تے بعضے بھولے بھالے لوک ناں دے بھلیکھے نال نقلی کتاباں خرید لیندے نے۔ ایس واسطے جہدی کوئی کتاب خریدنی ہووے تے اوہ ملک بشیر احمد دا ناں پڑھ کے تسلی نال خریدو۔

انہاں گلاں دے بعد لوکاں نے مولوی عمر دین نوں کہیا۔ مولوی جی! زندگی دے میلے نے۔ جہڑے پھیر کدی میل ہووے کہ نہ ہووے۔ کجھ ہور سنا دیو۔ مولوی عمر دین نے اپنے ٹرنک وچوں ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب "درد کہانی" کڈھی تے سناون لگ پیا۔ کتاب "درد کہانی" وچوں مولوی عمر دین نے جو سنایا اوہ ایہہ ہیسی۔ لوؤ تسی وی سنو!

اک دُکھیا دی پُکار

بہت بری گل ہوندی یارو بھائیاں دا مر جانا
وطنوں نکلے ہو پردیسی چھڈیا ملک ٹکانا

بھائی مرن جنہاں دے یارو سمجھے بھجیاں باہواں
مجلس لگی سو بجھے ناہیں سکیاں باجھ بھراواں

بھائیاں باجھوں کوئی نہ سکے دوجا پیر ونڈاوے
بھائیاں دی تھاں بھائی اکے اپنا خون وگاوے

لکھیں ہتھ نہ آون کدھروں ماں پیو جائے بھائی
بھائیاں جیڈا ساک نہ گوہڑا دنیا اندر کائی

لکھ بیگانہ کرے محبت پر اوہ لطف نہ آوے
خاص محبت بھائیاں والی ٹھنڈ کلیجے پاوے

باجھ بھراواں پاپی دلنوں سنجیاں دسدیاں تھاواں
نقش کیتا غیب سکھاں نے کتول نظر ٹکاواں

سالوں چھڈ فرید کوٹ توں پاکستانے آیا
میں ٹرک لیاواں جا کے ایہ توں آکھ سنایا

چھالاں مار ٹرک تے چڑھیوں اکھیں ویکھیا مینوں
گل لیجاواں آن تہانوں ایہ گل کہہ گیوں مینوں

نہیں سی پتہ حسینی والے ہے توں ماریا جانا
دوویں بھائی اکے تھاں تے بہندے مل ٹکاناں

اکٹھے مردے اکی تھاں تے کوئی افسوس نہ رہندا
ہن اوہ تیرا درد نہ چھوڑا نہ میرا دل سہندا

الٹے گلوں میرے دل وچ بہت ہووے پچھتاوا
برچھیاں نال تیری جند نکلی کیکوں ویر بھراوا

خون تیرا پھر کیکوں وگیا پٹڑی نہر کنارے
اٹھ تیری لوں کیکوں ٹھیڈے پھیر سکھاں تے مارے

علی محمد ساتھی تیرا جہڑا بچ کے آیا
موت تیری دا اس نے مینوں آکے حال سنایا

اس نے آکھیا چالی بندے اسیں ٹرک تے آئے
پنج ٹرک فرید کوٹ تھیں شاموں بعد بھرائے

سالنوں جدوں حسینی والے آن اتارن لگے
سی پٹڑی تے لکیا بیٹھا جتھہ سکھاندا اگے

پنج ٹرکاں اتے بندے دو سو اسیں ضروری
پالیاں بیٹھ کھلارن سانوں کرکے کوشش پوری

Marfat.com

سکھاں نہر عدی دی پٹڑی آن کھلاریا سانوں
میں قدرت نال گھس گھسا کے نال سکھاں دے لیا

پھیر سکھاں نے ساریاں تائیں گوڈیاں تھے رکھائے
پھیر لیناں اک جنے نوں چا کرپان پھیرائی

بھڑک بھڑک کے مسلماناں دے سر دلے وچ پانی
ایسطرحدی حالت ہوندی دیکھ اکھیں میں آیا

میں اج پاکستانے تکے ہو بیٹھاں دلگیرا
میں تاں تینوں اپنے دلوں پاکستان پوچایا

جے اکاری ملدوں ویرا گلو چیپا کے باہیں
بھاویں لکھ دوائیں کیتے بن اوہ زخم نہ ملدے

ایسطرحلے دل پھٹیاندی کون کریندا کاری
آن قصور کیمپ وچ بیٹھا عاجز درد رنجاناں

قسم خدادی ایسے واقعہ لکھ ہزاراں ہائے
دردناک کئی ایسیاں گلاں کرناں وچ شماراں

گلاں کولوں متھے کیتے دو لویں آسلے بھائی
بیٹھ درختاں لادائی اوسنوں بی بٹھلایا

اوہ بی آکھے لڑکے میرے تن بسکھ ملتے مار
ساڈے پنڈ دا سکھو نہ بیناں اسدے کول بی آیا

بن گیا وکھر اساڈے نالوں پاکستان تساڈا
اوہنے آکھیا چنگا بھائیاں میرا مندہ نہ کائی

پتر آبلے برچھیاں پھٹڑکے نال ابلے سن لائے
مینوں اج اولاہماں دیتا سکے چاچے پھگو

ساڈا اج کمیٹی دلوچہ اوہناں پھیر لوٹایا
کہندے پاکستان پوچاپئے اسے وقت تہانوں

باقی دو سو آدمی تائیں آن جتھے نے ولیا
جویں نماز رکوع وچ جاپئے سب قطار بنالیے

اوہ اکپاسیوں پھیر اہناں دیاں دھوناں جاندا لاہی
دھڑ تڑفنے پیا پائے آتے ایسی حالت جانی

اوتھے میرے ویر پیارے سر صدقے کروایا
کیکوں حالت گذری تیری متھوں چھیڑیا ویرا

ہائے ہائے تینوں ظالماں سکھاں راہ وچ مار مکایا
قسم خدادی سڑکے نہ دل ایڈیاں ہائے آہیں

جیہڑے زخم جدائیاں والے لگ چکے وچ دلدے
نہ کوئی ملے حکیم سیانا آندہ دنیا ساری

ویلا بیتیا ہتھ نہ آوے رورو کیتے جھراناں
کویں چراغ وچار الکھ کے وچ بیان لیائے

کیہوں بابر بڈھی اک مائی رورو کیتے لوکاں
ہسپتال اندر نہ اوسنوں جا جگہ ملدی کائی

میں آن پانی اوسنوں جا کے ہتھاں نال کھوایا
چوتھا میرے سر دا مالک بکریاں پیا چارے

آکھے بگو نوں کی ساڈے نال محول بنایا
ہن تول تیتھوں نکل کنجر اکھیڑ اچھیڑ اساڈا

بال بچہ میں سے کے اپنا نجرے ہو ساں راہی
اوہ پئے آکھن لاگی گمیں ساریاں مار مکائے

الا آ بند انہ گیا تساتھوں ماریا تیلی بگو
بگو تیلی دا گھر اوہناں قدمے ساڈے لائے

روز الاہے ساڈیکولوں ہرگز جان نہ چھلے
شٹ کے مین لگے گل اُسدے جاں اوہ برچھیاں پھڑکے
پہوٹسدہ ہنجالی دی اک جاندیاں ایدے تھیں آئی
جٹ نرینڈل پتر اوبلے تے آدن بھجے!
منہ پرنے اوہ ڈگا آکے ہوش نہ رہ گئی کائی
وچ جہنم اک جنے نوں پھڑکے اوس پچایا
جٹ نرائے پنڈ وچ جاکے دتی پھیر دوہائی
پھیر جٹاندا ڈھانہ بھجکے جاں میرے گھر آیا
جاں اوہ لہو ہیوں باہر ہویا برچھی اک سنے ماری
ٹکے دو جا لڑکا پھڑکے اونہاں مار موکایا
میں سینے نال لگا کے اوہنوں رو رو کراں دوہائی
میں لڑکے نوں سینے لاکے لکی جند بچیانے
لڑکا کھچن میریکولوں میں اوہ چھڈاں ناہیں
تھ چیر چاگئے اوہناں مر جیاتوں دوتیں
آخر اونہاں لڑکا میتھوں زور دھگانے کھوہیا
کہیں وہندیاں لڑکے بتنے وٹر لوچہ کوہائے
میریاں اکھیں اگے ویرا جداوہ نقش آوے
اچھا اساں خداوند کولوں ایتویں لیکھ لکھائے
تھ نہ رہ گئے نال جنہاندے بکی منہ وچ پاوال
موت منگاں میں مولا کولوں موت نہ منیوں آوے
منگاں موت تے ملے حیاتی رہندی بے پروایی
یا مولا بن دنیا اُتے حیف میری زندگانی
اس مائی نے گذریا حالا ساںنوں آکھ سُنایا

کیوں نہ مائیے پھڑکے اہنوں جھٹکے کیہڑی گلے
ادا ماری دا اگے بھجا جند بچیانے ڈرکے
کھڑ گیا اوتھے مرد خدا دا حوصلہ کر افزائی
خاوند میرے دی اوہ لاٹھی اکدے سر وچ وجے
دوجی لاٹھی نال شتابی اہنے پھیر وگائی
مرجیاں دوجنہ نے خاوند میرا جانوں مار مکایا
تیجی ماریا پتر میرا ہوگئی جمع لوکائی
وڈے پتر میرے تائیں مار آواز بلایا
سینہ چیر ساڈا کر گئی ختم ہوئی گل ساری
تریجا لڑکا چھ سالاں دا بھج میرے ول آیا
ماں تساڈی مردی پہلوں دکھ نہ وہندی کائی
سکھاں آدروازہ توڑیا کرکے زور دھگانے
جیوندی جانے دیواں کیکوں میں اس لڑکے تائیں
پھر بھی چھاتی دے نال لڑکا لاکی رکھیا اولویں
ظالم سکھاں لڑکا میرا وانگ قصایاں کوہیا
میں عاجز مسکین تی توں موت ایہے نہ آئے
قسم خدا دی جھوٹھ نہ آکھاں سل کلیجے پائے
اکھیں وہندیاں وہڑے دے وچ تے لعل کوہائے
نہ کوئی سنگ نہ ساتھی میرا کسنوں حال سناواں
خبرے ایہے خداوند مینوں کیہڑے دکھ وکھاوے
جہڑے الق حیاتی دے بس موت انہانوں آئی
میں پاپن تل گور نہ جھلے ایہ تقدیر ربانی
دمد کہانی تینی نہ جائے تیر اکھیں وچ آیا

Marfat.com

کیمپ قصور دے آ کے بیٹھی خلقت کئی ہزاراں
نویں حکومت نویں شگوفے ویکھ رہے دیاں کاراں

ڈھاہ کے دینا نویں بنائی رب نے پھیر دوبارہ
اوہن مہاجر ہندوستانوں کردے شور پکارا

دونہہ چوتھے روزاں اندر ایتھے دو لکھ آدم آیا
شہر قصور دیاں لوکاں نے بھی کجھ کجھ ہتھ بٹایا

لوک تمام شہر دے جا کے کردے خدمتگاری
ان پانی برتاون والا سلسلہ سی گیا جاری

دردناک ایہ واقعہ سارے وچ بیان نہ آون
سننے والے دوست اسیں بہت بڑے گھبراون

چاراں دوستاں دی میں استوں اگے گل سناواں
اوہدوں بعد کبوتر تھلے دا میں کجھ حال سناواں

کبوتر اور جال

سنو حقیقت جدوں مہاجر دو لکھ ایتھے آیا
باغ اسٹیل کمپنی ولوں وچ اوہناں ڈیرا لایا

آپس اندر گلاں کردے بہ درداں مارے
ایسطرح دنیا سکھلانے ظالم کی بچارے

جال کبوتر دی اک بنلے دی درد کہانی
میں ایتھے کرنی پے گئی اوہ بھی گل پرانی

بار کرماتہ دا اک بھائی واقعہ بہت پرانا
ایہ کہانی پوری کر کے پھیر میں اگے جاناں

اوس کہیا اک کاں بیٹھا اک درخت بھائی
ویکھے پیا بہار جنگل دی ہند وچار نہ کائی

گھنے درخت جنگل دے سوہنے سوہنی گھاس بہاری
سرد ہوا دے جھونکے آون جیسے ابر بہاری

جاں اس کاں نے بیٹھیاں ہویاں اکھاں دھیان لگایا
ڈٹھیا آوندا آدمی اگوں اسنوں نظری آیا

دور میانے اک بندہ آوے واہو داہی
جال موڈھے تے سٹی اوہنے کیتی آوے واہی

توبرا اک تے رسی موٹی ہتھ وچ پگڑی آوے
کاں اپنے دل دے اندر ایہ دلیل دوڑاوے

کیوں استدر شتابی آوے ڈٹھیا ایہ حیراناں
شاید ہووے اسنے میںوں اندر جال پھساناں

اسلئے کرلوں بڑا چوکناں ہو کے رہنا چاہئے
ایہ شکاری معلوم ہووے متکوئی دھوکا کھائیے

چوکس ہو کے بہ گیا کاں ویکھ رہیا اس ولے
اوہنے چرنوں جلد شکاری آگیا رکھدے تھلے

دانے کجھ بھنبیر زمیں تے اس نے جال وچھایا
سرا رسی دا پھڑ کے اوہنے کر مضبوط بنایا

بسا رسی دا پھڑ کے بیٹھا جا جھاڑی دے اوہلے
کاں آکھے ایس شخص نے ایتھوں دانے ڈوہلے

میں تاں ایتھے نہیں ہن پھسدا اپنا زور لگاوے
اپنے چرنوں قدرت ربدی ایسا رنگ وکھاوے

Marfat.com

رسی پھڑ کے جھاڑی اوہلے لکیا جلدوں شکاری
ڈار کبوتراں دی بک اٹھے اڈدی اڈدی آئی
ویکھے جلدوں زمین تے بکھرے سان کبوتراں دانے
سمجھدار اک سب توں اگے اک کبوترا آئے
اک کبوتر لگے بڑھ کے آسنوں عرض سنائی
دانے پئے زمین تے بکھرے سانوں بھکھ ستایا
ساڈی جان بچاون کارن مولیٰ رب کھلاری
ایپر مینوں معلوم نہ ہوئے آپاں نہ پھس جائیے
ایہ نہ ہووے جلدی کرکے آپاں نہ پھسلے رہیئے
کہن کبوتر ایہ گل سارے کرلو تسیں تسلی
دانشمند کبوتر سمجھے انہاں منا نا ہیں
چپ کر رہیا کبوتر وڈا بات نہ کیتی کوئی
سب اکٹھے ہو کبوتر اترا آئے تھلے
دانے چگن لگے آکے نال شتابی سارے
اک اک دو دو دانے انہاں ابے نہ منہ وچ پائے
پھیر کہیا سردار آنہاں نوں بن دسو گل بھائی
کہن کبوتر ساڈی تائیں پٹھی ساعت بھلایا
بھکھ نے ساڈی عقل نہ ہرگز دتی رہن ٹکانے
جلد بازی دا مزہ اساں نوں چکھنا پیا ضروری
ایہ برداشت کرنی پیگی تسیں جو ہن سہیڑی
اونے چر نوں جھاڑی اوہلیوں آیا نکل شکاری
اودوں سردار کبوتر نے پھر ایہہ گل آکھ سنائی
نا امید تسیں نہ ہوؤ ربدی رحمت ولوں

جھٹ کو پچھے پھیر کھڑے نے نظر لگا نتوں ماری
اڈدیاں جاندیاں جدوں کبوتراں نظر تھلے ول پائی
دل وچ خوشی منائی ڈاہڈی وچلے بھیت نہ جانے
اوہ سردار کبوتراں وچوں نظر انداز دسیاوے
اے سردارا ساڈے دل وچ بہت خوشی ایہ آئی
حکم دیہو تے چگئے بہ کے اُہنے آکھ سنایا
کہے سردار میں حکم دیون تیں کردا نہیں انکاری
سوچ سمجھ کے آپاں تھوں اپنی جان بچائیے
اطمینان تسلی کرکے ایتھے ذرا کھلوئیے
بھکھ دے ہتھوں آ سردارا جان اساڈی چلی
نہ ہن کرے نصیحت فائدہ ہرگز انہاں تائیں
سمجھ کبوتر بیٹھے سانوں امر اجازت ہوئی
ڈاہڈی خوشی منائی اوہناں دیکھیا دانیاں ولے
اوہ شکاری جھاڑی اوہلیوں کھچ رسی نوں مارے
وچ جال دے پھس گئے سارے گھیر آن چھڈائے
کاہلی وچ نہ قابو آئیے ہیں جو آکھیا سائی
عقل ٹکانے رہی نہ ساڈی آ تقدیر پھسایا
اکھیں اُتے پردہ پے گیا قدرت نال ربانے
آپے اسیں خریدی تھیں ایہ مصیبت پوری
ایہ نہیں ہرگز پاسے جانی سر تے بنگی جھیڑی
گل کبوتر پھڑکن لگے تڑفی جان پیاری
جو ہونا سو ہو گیا بھائیو فکر نہ کرناں کائی
شائد کوئی اٹھائیے فائدہ آپاں ایسے گلوں

ہے اک منٹ اجے بھی مہلت بات سنو اک میری
شائد جال اکھڑ پئے اوپر زور لگاون پاروں
حوصلہ ہاریاں کجھ نہیں بندا رلکے زور لگائیے
جدوں کبوتراں رلکے سبھناں اپنا زور لگایا
جدوں درختاں نالوں اچے ہوئے کبوتر ساری
نظروں غائب ہوئے کبوتر ویندا رہیا شکاری
جال میرا بھی لیکے اڈ گئے جا کے ہور بنا داں
کوا دیکھ تماشہ اتنا دلوچ کرے حیرانی
نال سلوک کبوتر ویکھاں لیگئے جال اٹھا کے
ایہ گل سوچاں دے وچ کوا جاندا مار اڈاری
کافی دور نکل گئے جدم اوہ کبوتر بھائی
کردے عرض کبوتر سارے اوس کبوتر دے
اگے اساں نصیحت نہیں سی منی جویں تساڈی
پھر بھی حکم تساڈے اتے رلکے عمل کمایا
ہن بھی آپاں قیدی سارے ویلے رب رہائی
اگے اساں حماقت کرکے ڈاہڈا دکھ اٹھایا
کہے سردار کبوتر اگوں کی کریئے تدبیراں
مشکل ہیت رہائی سانوں کتھیں نظری آوے
کوئی ہمدردی دوست ساڈا اسانوں مدد پوچاسی
ذرا تحمل رکھو بھائی ہرگز نہ گھبراؤ
ہے اک دوست چوہا میرا ایس جنگل وچ رہندا
ایتھوں تھوڑے فاصلے اتے ہے بل اسدا بھائی
ایس مصیبت وچوں سانوں ہے تاں رب کڈھاوے

آپاں زور لگائیے رلکے سارے اکسے ویری
موت دے منہ نکل موں نہیں جائیے جے شاید اسکا رلیے
نہیں تاں اوہ شکاری آوندا موت مصیبت پائے
جال اکھیڑ زمینوں دہلوں اتلی طرف اٹھایا
پھیر اگاتوں اڈے اوتھوں رہیا نہ خطرہ کائی
کہن لگا ایہ قسمت ساڈی اوڑک گئی دیہاڑی
ہو مایوس گھراتوں ٹریا دلوچ کرے صلاحواں
کہے اتفاق بڑی شے ہوندا مدد ساتھ ربانی
جاؤں کریں کبوتر نکلن ایہ میں ویکھاں جاکے
مگر کبوتراں دے نال اوہ جاندا ویکھن حالت ساری
کوئی شکاری دا نہ خطرہ رہیا اوہناں نوں کائی
کوئی تجویز بتاؤ سانوں سارے آکھن لگے
وچ مصیبت پھس گئے سارے بنگئی مشکل ڈاہڈی
پھیر شکاری دے ہتھوں تسیں سانوں رب بچایا
کوئی تجویز بتاؤ سانوں سوچ سمجھ کے بھائی
ہن کوئی سانوں سوچ سمجھ کے جاوے حکم سنایا
سانوں گھیر بنایا قیدی دیہ ملیاں تبدیلی
انشاء اللہ آپ خداوند کوئی سربندہ بناوے
نال وسیلے اسدے ساڈی حل مشکل ہو جاسی
مینوں فکر تواہنوں بہتا ست کوئی فکر لیاؤ
اوہ کجھ مدد کرے گا ساڈی اوہ کبوتر کہندا
اوڑکے اتے پیاجے چلکے جے اوہ حل گیا ساہی
ملسی آزادی والی پھر سانوں دوجی واری آوے

Marfat.com

جاں کجھ دور کبوتر پہنچے بل چوہے دا آیا
تو بن موقعہ آگیا بھائی ایتھے اترو تھلے
اوہ سردار کبوتر جاکے بل تے بہ گیا سا ہی
غزدغوں غٹرغوں کرنے لگا ہلی دیکھو کھلو کے
اپنا دوست پھسیا ہویا جال اندر جد پایا
چوہا کہے کبوتر بھائی ایہ کی بن گیا تینوں
سمجھدار ہے تیرے جیہے آن پھسے وچ پھاہی
بول جواب کبوتر دیندا پھیر چوہے دے تائیں
کہے کبوتر ایہ گل چوہیا ساری دنیا کہندی
میں تے جان لیا سی خطرہ بھی میں گل سنائی
اوہ بیتاب لکھوں سن سارے مجھ نوں لگے دانے
سن میں اکلا رہواں علیحدہ تا بھی بے وفائی
پھر بھی شکر خدا دا کریئے رلمل جال اٹھایا
بچ کے اوس شکاری کولوں کول تیرے ہن آئے
چوہا کہے کبوتر تائیں ہرگز نہ گھبراؤ
ابھی نکالاں پھندے وچوں بہتی دیر نہ لاواں
چوہے دی پھر کہے کبوتر بیحد شکر ادائی
سنو حقیقت اس تھیں لگے آکھ سناواں بہتی
جھٹ کبوتر چوہے تائیں ایہ گل آکھ سنائی
تینوں پہلے میرے ساتھی کل رہائی پاون
چوہے تے پرواہ نہ کیتی نہ کوئی گل دوہرائی
چوہے آکھیا بیشک بھائی ایہ توں حق لوایا
میں جو اپنا چارہ کرنا صرف بدولت تیری

چیتل اک میدان ہیا سی نظر اسہاندی آیا
شائد دوست بل پئے سانوں ٹھہر کھلے اس گلے
جھٹ دوست نوں اوہ جاکے کہن لگا گل کائی
چوہا دوست نکلیا باہر بڑا چوکنا ہو کے
کہن لگا ایہ کی گل بھائی کس نے جال پھسایا
کوئی مصیبت لوچہ پھسیوں آکھ سنا گل مینوں
ہور کسیدا کہاں پھیر نال سن توں میرے بھائی
جاں تقدیر کسے تے آکے بانہیاں رت قضائیں
کسے وچ بھی نہ ٹل سکے ہونی ہو کے رہندی
ایہہ میرے ساتھیاں میری گل نہ منی کائی
اوہنے روک نصیحت میری کیہڑا بھلا چھانے
اسکا من میں ٹالی نبھا نکے تم تکلیف اٹھائی
نہے اوس شکاری دے تھیں سانوں رب بچایا
شائد نال وسیلے تیرے سانوں رب بچائے
جو ہویا سو ہو گیا پچھے ہن نہ فکر لیاؤ
انشاءاللہ دو گھڑیاں وچ پکڑ آزاد کراواں
نال امید تیرے کول آئے جان پیارے بھائی
کٹنی گرہ جال دی چوہے شروع شتابی کیتی
اے دوست توں میرے وتے کریں خیال کجھ کائی
تاکہ ایہ کوئی میرے تے نہ اعتراض لیاون
کٹی گرہ کبوتر دی اس ساری طاقت لائی
واقعہ کہن بیجا سی تیرا جو توں آکھ سنایا
تینوں سب توں پہلاں کڈھاں ایہ ہر مرضی تیری

جان دے نال جہان تمامی سن توں دوست یارا
پھیر کبوتر چوہے تائیں ایہ گل آکھ سنائی
سب توں پہلے فرض میرے تے انہاں دی نگہبانی
بے خود غرض بناں میں آپے میں غدار سداواں
اگر چھڈ ندیاں مینوں پہلے کوئی تھکاوٹ آوے
وچے میں اینویں رہ گیا پھسیا پھر توں کرسیں چارا
ایہ گل سن دوست دی چوہا بہت خوشی وچ آیا
ویکھ وفاداری سب آسدی بڑی تعریف سنائے
سب تھیں پچھے دوست اپنا چوہے پھیر چھڈایا
پھیر کبوتر رخصت لے کے ہوئے سب روانہ
اوہ کوا جو اوس جنگل تھیں حالا ویکھن آیا
جال سمیت کبوتر آئے جیکوں مار اڈاری
ایہ کبوتر سارے کیکوں جالوں لوون رہائی
چوہے سب نوں کبوتراں تائیں پکڑا آزاد کرایا
جویں کبوتر کرشکریہ سارا ہن بھیا سنوں وکھائے
کیسے نکے وقت جے مینوں بنے مصیبت بھاری
میں بھی اس دا بیلی بن کے اپنا وقت لنگھاواں
ایسے دوست دی ہر ویلے لوڑ ضرورت رہندی
میں بھی دوستی کرنا پیدا کول چوہے دے جا کے
ایہ گل سوچ سمجھ کے کوا اڈ درختوں آیا
نال حلیمی چوہے تائیں مار آواز بلاوے
بے کی نام تمہارا بھائی چوہا جلد پچھاوے
نام پتہ جد دسیا کوے اُستوں بول زبانی

اسکارن میں تیرا پہلوں کر دیناں چھٹکارا
میں سردار کبوتراں اُتے توں سن میرے بھائی
اسکارن میں آکھیا تینوں حق میرا ایہ جانی
ایہ بھائی میں اپنے سر تے کیوں اعتراض لیاواں
دم لینے دی لوڑے ضرورت پھر کی کیتا جاوے
توں آکھینگا جلدی کراں ہن سیانا یار پیارا
کہن لگا میں دوست تیرا عالی حوصلہ پایا
اک اک کرکے کل کبوترا اوس آزاد کرائے
گل کبوتراں اوس چوہے دا جاندیاں شکر ادا یا
چوہا اپنے بل وچ جا کے کیتے آرام ٹکاناں
کیویں کبوتر جالوں نکلن مگر انہاں دے دھایا
کوا مگر انہاں دے آیا ویکھن حالت ساری
ایسے کارن مگر انہاں دے لگا کر کے دھائی
ٹکیاں کر شتابی کر کے بہتا نہ چر لایا
ایہ سب حالا ویکھیا کوے دل وچ متا پکائے
چوہا کسے ضروری آکے میری مددگاری
میں بھی نال چوہے دے جا کے بھائی چارا پاواں
بناں وسیلے کم نہ کوئی ساری دنیا کہندی
میں بھی ایتھے کراں ٹکاناں چوہا یار بنا کے
بنا چوہے دے اگے آکے آ کے قدم جمایا
چوہا بل دے اندر بیٹھا ایہ گل آکھ سناوے
کوا بول زبانوں اگوں ایہ جواب سناوے
نال تیرے اک کم ضروری مینوں یار بھائی

بڑا دانا اوہ چوہا ہیسی بڑی تجربہ کاری
چوہا آکھے تیرا میرا کیا تعلق بھائی
کوٹھے حال کبوتراں والا آکھ سنایا سارا
پھیر اتفاقوں اُڈے جیکر اوہ بھی ذکر سنایا
موتوں موت لیں بچ جانا الیسطرح ناں بھائی
دیکھ تیری ہمدردی ایہ میں دلوں خیال اٹھاواں
دوستی تیری دا میں سجناں خواہشمند بھلیرا
چوہا آکھے تیرا میرا انگ ملے نہ کائی
ایہ خیال نکال جُلے توں ایہ گل بندی ناہیں
یار تیرا میں بن نہیں سکدا نہ کرائیویں چارا
تیں قدیمی دشمن ساڈے توڑوں دیکھے بھائی
کوئے نا کھیا سن بھی دوست نہ کرایڈ بیزاری
نہ دل توڑ میرا توں بھائی ایہ تیری مہربانی
ہم محبت تیری اندر خوب طرح پھس چکا
میں ہمدردی تیری کے تے دوست بننا چاہواں
چوہا بولے توں سن کانواں نہ کر حیلہ سازی
مکر فریبی میرے بھلے نہ کوئی جال کھلاریں
میں شکار تیرا ہوں کانواں توں شکاری میرا
ہرگز تیرا دوست بنکے میں نہ دھوکہ کھاواں
جچھے کھاندیاں کانواں تائیں ویکھیا میں کئی واری
نہیں توں باز چکور نی والا قصہ سنیاں بھائی
کوئے آکھ سنایا اگوں مینوں خبر نہ کوئی
چوہے آکھیا بہہ جا ایتھے گل سناواں تینوں

اوہ پیا سوچے کوا میرا وڈا دشمن بھاری
تیری میری آپس اندر ملاقات نہ کائی
پھسے جد اوس پھاہی اندر میں اوتھے سان یارا
صحی سلامت بچکے نکلے ایتھوں تیکر آیا
ایہ تیری ہمدردی چوہیا مینوں نظری آئی
جہاں تک ہووے نال تیرے میں دلی محبت پاواں
وانگ دوویں بیلی بنئے بے دل چاہیئے تیرا
خام خیال تیرے دل اندر نہ کر گھبرا بھائی
کیہں مجبور کریں پیا مینوں ناحق میرا پائیں
اگ پانی اک تھاں تے رلکے کیکوں کرن گذارا
تیرے نال نہ ہرگز میری نسبت ملدی کائی
میں وچہ تیری خدمت آکے ادلوں عرض گزاری
ویکھ مینوں انہاں کے کنھرے نہ دل گھت حیرانی
نہ دھتکار مینوں دَر اتوں ایہ سب جھگڑا مُکا
کریں قبول میری ایہ خدمت ایہ میں عرض سناواں
تینوں یار بناواں کیکر چیت نہ میرا لائی
میں نہیوں تیرا دوست بننا کوئی چارہ لائیں
میں کیوں اوہدیں دھوکا کھاواں بیلی بنکے تیرا
تیرے جہیاں فریبیاں تائیں کیوں میں یار بناواں
توں خطرے توں خالی کانواں مینوں جان پیاری
دھوکے دیوچہ آکے آپنے کیکوں جان گوائی
باز چکور نی والی اوہ گل جیہے کیکوں ہوئی
واقعہ مجھی ایہ گل دسے اول آخر مینوں

اک پہاڑ دے دامن اندر سی چکورنی بھائی
نال خوشی دے نعرے لا کے اپنا دل بہلاوے
بانکی چال چکورنی دی جد دیکھے باز نگاہوں
آکھے باز چکورنی تائیں تیری چال پیاری
جس دم باز چکورنی ڈٹھے دل اپنے توں لایا
باز ارادہ لوچہ کر کے پاس چکورنی جاوے
اے چکورنی دل میرے نوں بہت بڑی توں بھاویں
باز جدوں نزدیک پہنچ کے لوڑوں عرض گزاری
باز کہیا میں دوستی کارن پاس تساڈے آیا
میری دوستی کر کے کوئی فائدہ جلد اٹھاویں
کہے چکورنی تیری میری نسبت ملدی ناہیں
میرا تیرا جوڑ نہ ملدا میری نسل علیحدہ
اگ بارود کدوں رہ سکدے اکٹھاں رل دوویں
میں خوشامد کیوں پیا کرنا تینوں خبر نہ کوئی
میں شکار کرن لئی تیرا مدد نہ لاواں تینوں
نہ بیکار پنجہ کوئی میرا نہ طاقت کمزوری
ایپر بانکیاں چالاں تیریاں میرے دل نوں موہیا
میں خوش طبع تیری نال آپے دلنوں نت بہلاواں
نال میرے جد پھر ویں دیکھن شکرے نگر شکاری
کہے چکور تیری گل سچی جو توں آکھ سنائی
کیہے موقعہ اُتے کوئی تیتھوں جیکر غلطی ہووے
باز کہیا معشوق پیاری ایہ کی بات سنائی
بڑی بات ہے دوست کولوں سنگدی ہو جاوے

لٹک شکلدے نال ہمیشہ رہندی بہندی ساہی
اکدن پھردا پھردا اودھر باز قدرتی آیا
اوہ تاں اُس تے عاشق ہویا حکم جویں دوگا بول
دل میرا لوچہ کرے تکانہ تیری شکل پیاری
دوستی پیدا کرنے خاطر باز خیال دوڑایا
ادب ادابوں حاضر ہو کے ایہ گل آکھ سناوے
میرے نال جے شادی کر لئیں بیٹھی چین اڈاویں
اوہ دراڑ پتھر دی اندر جا کے چھپی وچاری
توں کس کارن دس چکورے میتھوں مکھ چھپایا
نال احسان سندی میرے سر تے بوجھ اٹھاویں
تیرے کولوں فیض نہ مینوں جاہ توں لڑیا جائیں
دوستی نال لگا کے تیرے مینوں ہے کی فائدہ
باز جواب سناون لگا نال شتابی اوتویں
ایپر میرے دل دے اندر چاہ ملن دی بھی ای
مکر فریب بناون دی کوئی نہیں ضرورت مینوں
جھپٹ مار کے میں کر سکدا ہر دم سینہ زوری
ایس غرض لئی تیرے اگے آن سوالی ہویا
جو چکورے غرض نہ مینوں ایہ میں عرض سناواں
جیکر ڈرتیں دیکھ نہ سکن ڈردے شکل تمہاری
ایپر خوف تیرے تھیں میری جان لباں پر آئی
ایہ چکور وچاری کدے بے باتوں نہ جتھے دہووے
بڑی محبت اُٹھی ہوندی تینوں خبر نہ کائی
پھر بھی دوست اُتے نا عتراض لیاوے

پھیر چکور نی ایہہ گل آکھی کہے کیہے دے اُتے
مگر باز نے کئی دلیلاں پیش گذاریاں آکے
کوئی جواب نہ دے سکی اوہ سخت دلیلاں اگے
نکل ورا پہاڑی وچوں جلد چکور نی آوے
سنو حقیقت اوہ جاہ نی باز جدوں گھر آندی
اک ہفتے توں پچھے لگ پیا باز متھے وٹ پاون
آن طبیعت وگڑی اسدی ڈھونڈے کوئی بہانہ
جے چکور کرے گل کوئی نفرت باز لیاوے
باز کہے میں کس گستاخیوں اہنوں مار مکاواں
لگی کرن چکور وچاراں تیری میر سیانا ہوئی
اپنی بیوقوفی اُتے بہت بڑی پچھتاوے
باز تائیں خوش رکھن والی کوشش کرے بیچاری
پلدن باز بڑا جھنجھلا کے ایہ گل آکھ سناوے
میں وچ دھپ دے مرناں ایتھے توں بیٹھی وچ سائے
اوہ کہندی سرتاج بہادر جیونکر حکم سناؤ
رات حضور فرق کی ہو وے دھپ کیا یا سائے
اے بدبخت میری گل ٹوکیں شرم نہ آوے تینوں
باز چکور پکڑ کے اوتھے جانیں مار مکائی
ایہ چوہے نے کوے تائیں دسی عجب کہانی
میں چکور نی وانگوں کانواں کیکوں جان گواواں
کوا آکھے دانشمندا میرا عذر نہ کائی
تیرے مار دین وچ میرا سود سکے کجھ ناہیں
جیکر تینوں زندہ رکھے اللہ خالق سائیں

فرق محبت دے وچ آوے کئی پیار وگتے
اطمینان تسلی دتی سو سو قسماں کھا کے
نال کوسنگی دے سنگ دیکھو ہوون تدرتی گلے
نال خوشی دے باز اکابر اپنے نال لیجاوے
اک دو روز خوشی دے اوتھے ہنسی وچ لنگھاندی
ہر گل توں گستاخی سمجھے لگ پئے غصے آون
چار دناں دے اندر اُسدا چلیا ٹٹ یرانہ
کیکوں ماردیاں میں اسنوں حیلہ پیا لگاوے
ڈھونڈے کوئی بہانہ ایسا جسدا عذر لیاواں
باز ماریگا مینوں جلدی ڈھونڈ بہانہ کوئی
بنیاں جاندا لاگو باز ہن کوئی پیش نہ جاوے
ایپر نہ کجھ فائدہ ہویا کوشش کرتی بھاری
سن توں بیوقوف چکورے تینوں شرم نہ آوے
ایہ گستاخی میرے کولوں ہرگز جری نہ جائے
ایس وقت تے رات چانی غور ذرا فرماؤ
ایہ گل سن کے باز بہادر غصہ بہت لیایا
دس شتابی ایسے ویلے کی سمجھیں توں مینوں
چیر پھاڑ کے کھا گیا اوہنوں ریہ نہ لاوے کائی
توں بھی میرا اوس طرحاں بیگا دوست جانی
میں کیوں جانی دشمن تائیں دوست یار بناواں
جد آکھیں توں سچی آکھیں دلدی رکھ صفائی
کب تک مجھ کو زندگی میری پچھے کھاواں تدھ تائیں
بہت اساں نوں فائدے پہنچن جھوٹھ اسدے وچ ناہیں

میں بیوطن مسافر ہاں کے کول تُساڈے آیا
مینوں کریں محروم نہ ہرگز دوستی والوں بھائی
ذاتی کوئی عداوت ناہیں ہرگز تیری میری
اُتے کدورت دل میرے وچ ہرگز نہیوں کائی
چوہا کہن لگا بھئی کانواں کرنا ایں توں مجبوری
میرے دل دے وچوں ہرگز نہیں اندیشہ جاندا
دشمن بھاویں عہد پیمانے کھاوے قسم ہزارا
بے اعتماد کراں میں تیتھے ایہو فیض اٹھاواں
کوا آکھے جو توں کیتا شتر سوار اشارا
شتر سوار دی کی گل کیتی مینوں سمجھ نہ آئی
چوہے آکھیا سے بھئی کانواں میں اوہ گل سناواں
سن بھئی کانواں ٹریا جاوے شتر سوار سپاہی
سانڈنی اُتے اوہ سپاہی خوشیوں چڑھیا جاوے
کالا ناگ جھاڑی وچ گھریا اسنوں نظری آیا
شتر سوارا میرے اُتے بھی کجھ کرم کماویں
اے بہادر شتر سوارا کر کجھ میں نال چارا
شتر سوار نہ ایہ گل سمجھی نہ ایہ بات پچھانی
ایہ مثال پرانی اُسدے دل وچ یاد نہ آئی
تمیعل نہ تر بوز بنیندا بھاویں لیجاویں مکے
کوڑے کھرہ نہ مٹھے ہوون لکھ ہزاں گڑ پائیے
موذی لوکاں کی پندھ نصیحت پتھر لوکاں کی پالا
پت سیانڑے مت نہ بندے خطا انہاں تھیں کھائیے
ایہ مثال نہ جانے ہرگز شتر سوار وچارا

نا امیدی کر کے مینوں توں چا دُور ہٹایا
میں کوئی مکر فریب نہیں کردا نال تیرے ہن کائی
کر اعتبار میری گل اُتے نہ کر ایڈ دلیری
میرے دل دی تیرے دل نوں معلم ہوگ صفائی
قسم خدا دی میرے دل وچ نہیں تسلی پوری
ویر پرانا کدے کدائیں اپنا رنگ دکھاندا
پھر بھی نہ اعتبار لیا چیئے کی جانے کوئی ساواں
شتر سوار دیوانگوں میں بھی آخر ماریا جاواں
مینوں اسدی سمجھ نہ آوے حال سناوے سارا
مینوں اسدا واقعہ سارا آکھ سنا تاں بھائی
شتر سوار سپاہی دا میں حال آکھ سناواں
جنگل نوں اگ لگی سی ہیسی چا اک پاسیوں لائی
اک جھاڑی نوں اگ چوفیریوں آ کے لانبو لاوے
جدوں برابر تے اوہ آیا سپ نے آکھ سنایا
گھیریا اگ چوفیریوں مینوں ربدے نام چھڈاویں
مینوں جلد بچائے ایتھوں ہمت کر کے یارا
سپ دے نال بھلا نہ کریئے ایہ ہے دشمن ذاتی
پچھے پچھتاں ستاں اندر دیوے جو ایں نکسان لوکائی
وید حکیم سیانے سبھے چارے کر کر تھکے
بد اصلاں توں اصل نہ بدلے گو تے نے سمجھایئے
لکھ صابون کمبل نوں لایئے انت کالیدا کالا
بھاویں پھڑکے تھلیاں دے نال ہے کجھ دودھ پیایئے
رحمدلی نال سپ نوں لگا اوہ بچاون یارا

Marfat.com

تورا نیزے دیناں اُس نے ڈنگ کے اگاں بڑھایا
شتر سوار جلدوں اُس سپ نوں اگوں باہر لیاندا
جان تیری میں آن بچائی جاہ توں جتول جاتاں
سپ کاٹھی دے مُہرنے اُتے ہو بیٹھا سی بھائی
جاہ بھئی سپا جتول جاتاں تینوں کڈھ بیا اگوں
سپ کہے میں جاناں کیتھے سُن بھئی شتر سوارا
تینوں ہتے میں اونٹ تیرے نوں چلکھ ڈنگ لاواں
شتر سوار حیرانی کر کے ایہ گل آکھ سنائی
اگ وچ سڑ کے توں مرجاندوں اوہ سیاد لوں بھلاویں
گھبرایا ہویا اگوں چھ سیں توں تینوں آن بچایا
ایہ نیکی دا بدلہ مینوں خوب لوچاون لگوں
سپ نے آکھیا شتر سوارا دیر نہ لاویں مینوں
واقعہ شتر سوارا جیہے توں احسان کمایا
میں جد تیرا ذاتی دشمن توں کیوں نیکی کیتی
اس نیکی دا ایہو بدلہ بلنا تیرے تائیں
نال بداں دے نیکی کرنی ایہو ہی پھل پاوے
غلطی کر کے توں تا مینوں اگوں باہر کڈھایا
اس کارن میں کنیاں ہجوں جان نہ دیساں تینوں
شتر سوار کہیا بھئی سپا عوز خدا فرماویں
کسے مذہب دے اندر ہرگز ایہ نہیں جائز بھائی
شتر سوار بہتیرا سپ نوں ہر طرح سمجھایا
سپ نے آکھیا شتر سوارا گل اخیری بھائی
بے نیکی دے عوض بدی توں چھٹیاں کرکے دیویں

سپ توبڑے وچ آ کے بیٹھا اُس نے کھیاں مٹایا
شکر خدا دا میں آ پہنچا ایہ گل آکھ سناندا
توبڑے وچوں سپ نکل کے کھڑا ہویا جردانا
شتر سوار حیرانی دیناں ایہ گل آکھ سنائی
ہن کاٹھی دے مُہرے اُتے کس کارن آ لگوں
توں نہ جانے میں تساڈا وڈا دشمن بھارا
اوناں وچہ میں شتر سوار اکیہڑے پاسے جاواں
نیکی کیتی دا پھل مینوں ایہ توں دینائیں بھائی
مینوں ڈنگ چلاون لگا ہرگز شرم نہ کھاویں
اُلٹا مینوں مارن بدلے بے توں ہمیں بھلایا
نیزے دیناں تو برا ڈنگ کے تینوں کڈھیا اگوں
میں تاں ہاں کدی نہ دیواں ڈنگ کرانگا تینوں
ہلویں توں بے موقعے تے مینوں مگرڈ بچایا
اُس نیکی دے بدلے مینوں کمنی پئی بدنیتی
تینوں نے میں اوٹھ تیرے نوں دیاں سخت سزائیں
ایہ سزا جو تیریاں میں لیکھے وی جاوے
میں کیوں غلطی کماں تیرے نال سپ نے آکھ سنایا
توں کیوں نکی اگ دے وچوں پھڑ کے کڈھیا میں لیا
نیکی کیتیاں بدی کریں توں الٹی رسم نہ پاویں
نیکی کر دیاں بدیاں لئے ایہ کس لکھیا سبی
لے پر سپ نہ باز خیالوں کسے طریقے آیا
میں زبانی سانجھی کرناں لے کتنوں گواہی
سپ نے آکھیا میں پھر ہرگز کجھ نہ آکھاں تینوں

Marfat.com

دو لوئیں ٹرپے پھیر اگاتھوں لئے گشت گواہی
سپ نے آکھیا شتر سوارا بھینس کولوں پچھ لیئے
شتر سوار بھینس نوں جاکے سارا حال سنایا
سنکے گل بھینس نے کہیا اسدا شک کائی
میں ثبوت دیاں اس گل دا بیتیا حال سناواں
ہر اک سالے بچہ بچی میں دیندی رہی بھائی
وچ وچ کے دودھ گھیو میرا کنبہ اپنا پالے
مینوں نہ دے سکے ہرگز پھر اوہ دانہ پانی
الیں جنگلے اندر چھڈ کے میں پئی کراں گذارا
کہن لگا میں گل لیجا کے دلیاں سچی قصایا
ہور ثبوت کیا میں دلواں استوں اتے جھائی
سپ نے آکھیا شتر سوارا ہن دس میرے تائیں
پہلوں اٹھے تیرے نوں کتاں ہا میں کتاں تینوں
شتر سوار کہیا بھئی ستیا جلدی نہ کر بھائی
کم از کم توں اک گواہ تے ہور لیو جے میھوں
سپ کہیا بھئی چنگا شتھا ہور گواہ کوئی لا دے
سپ نے آکھیا رکھ بیری دا اسنوں گل سنائیے
شتر سوار بیری نوں جاکے ساری گل سنائی
حال حوال سن کے سارا بیری آکھ سنایا
میں ثبوت دیاں اس گل دا جھوٹھ نہ اسوچہ کائی
پہلوں بیر میرے تیوں لاہون مارن اتاں وٹے
بیٹھے سو چھن ایس لکڑ دا ایہہ کجھ بنڑے
منگی لکڑ میرے اتوں بالن لاہ بناون

بھینس جنگل وچہ چھڈ دی پھردی نظر ایہناں نوں لگی
جو کجھ کہیا بے فیصلہ ہووے فکراں وچ نہ پئیے
الیطرح میں سپ لتوں پھڑ کے اگوں باہر کڈھایا
ایہ دستور موافق بدلہ آدمیاں لئی ساہی
میں مالک دے گھر دے اندر خوشیوں تے لنگھایا
دودھ گھیو ولوں میں سایاں گھر کیتی بے پرواہی
جد میں بڈھی ہو گئی اصلوں مینوں گھروں نکالے
پچھے میرے دا چارہ نہ سکے پاواں دکھ نمانی
سائیں میرے کل ویکھیا مینوں بن پیا لا دچارا
نیکی کر کے اسدے کولوں میں نہیں بدیاں پائیاں
شتر سوار جھوٹا اس گلوں سپ دی تے پچھائی
اگاں ثبوت لین دی ہرگز لوڑ ضرورت ناہی
ہن کوئی بہتی دیر نہ لاویں ایہ میں کھاندی تینوں
اک گواہ دے اتے ہرگز فیصلہ کرے نہ کائی
پھر توں بیشک ماریں مینوں میں نہیں مجدا تیتھوں
بے اوہ دوویں میرے حق دیسی پھر تاں ماریا جاوے
ایہدے کولوں فیصلہ آپاں ایسے وقت کرائیے
الیطرح میں تانگ اس نال ہے نیکی جان کمائی
اوہنے بھی اس گل دا اوتھے پھیر ثبوت پچھایا
میں کھلوتی رستے اتے جد کوئی لنگھے راہی
نالے میری چھاویں بیٹھن نالے ٹہنیاں کٹے
کھے دیہاڑے لکڑ ایسکے میرے تا ہن اڈاوے
ہریاں شاخاں کھڑ میرے تیوں بکریاں نوں پاون

دو گواہ ہن گذرے بھائی سپ نے آکھ سنایا
کٹ کھاواں ہن تینوں ٹھسا دیر نہ لاواں کائی
اک گواہ جد گذر لین دے فیصلہ جلد نبیڑیں
اونے چر لوں لومڑی کندہروں کول اُنہاں دے آئی
شتر سوار مقدمہ اُسدے پیش گذاریا ساری
توبرا تیرے دیناں تنگ سے اسنوں میں وچ پایا
لومڑی آکھے میں تیاہیں ایہ اعتبار نہ آوے
چھوٹے توبرے دے وچ جایا نانگ کدی نہیں پینڈا
پہلوں مینوں توبرے دے وچ پیکے سپ وکھاوے
ایہ وچ نیویں پے نہیں سکدی ہرگز تیرتیا ئیں
سپ نے آکھیا ایہ کی مشکل ہے یقین دلاواں
جا وڑیا سپ توبرے اندر کیتی ایہ چترائی
توبرے دا منہ بند کر چھیتی ہن کیوں دیر لگاویں
شتر سوار شتابی اُسدا منہ بند کر دا ساہی
بند بند چوری ہو گیا سپ اندکی جان تمائیں
حکمت لومڑی دی توں بچیا شتر سوار وچارا
چھیتے آکھیا سے بھی کاواں ایہ حالت سی بھائی
کاں نے آکھیا سن بھی جو بسیا یار تجربے کارا
سب بھروسے میں تیرے تے دکھاں یار پیارے
میں رفاقت تیری کتے ہاں مشتاق نمانا ں
مینوں قسم ہے میں اج تیرا نہ دوست بناواں
ہیں تیرے اس پل دے کتے دیواں جان پیاریا
چھیتے آکھیا چنگا بھائی میں دوست بناواں

کیوں نہ تینوں ایس نیکی دا جاوے مزا چکھایا
شتر سوار اگوں پھر سپ نوں ایہ گل آکھ سنائی
دور دراز کہانیاں اگوں پھر بیٹھ چھیڑائیں
جھاڑی اوہلے کھڑکے اُسنے حالت سنی سنائی
ایس طرحاں اگوں سٹر دیاں ابدی جان بچائی
ایس طرح نال میں اسنائیں اگوں باہر لیایا
توبرے دے وچ سپ نہیں لوندا جھوٹے مینوں دسدے
شتر سوارا گل تیری نوں کیہڑا سچیاں کہندا
پھیر تساڈا فیصلہ کوئی ایتھے کینا جاوے
جد تک سپ نوں توبرے اندر دیکھ لواں میں ناہیں
ایسے توبرے دے میں اندر وڑ کے میں دکھاواں
شتر سوار تائیں پھر لومڑی ایہ گل آکھ سنائی
ایسے نادر موقعہ وچوں کیوں نہ فیض اٹھاویں
بچیا نال زمیں دے پھڑ کے جلد تو ہن بھلی
ربدا لکھ کرے شکرانہ ہر موذی دیتا ئیں
ایہ چھیتے نے کاں دیتائیں حال سنایا سارا
شتر سوار نے جو وہ تی سو میں آکھ سنائی
واقعہ ایہ تیں سچا جانو آکھ سنایا سارا
بامروت کتوں نہ لبدے تیں جیہے دوست بھلے
میں بھی بنکے دوست تیرا ایتھے کراں ٹکانا
اُن نے پانی منہ اپنے وچ میں نہ ہرگز پاواں
دلدی حالت کوے جیسد م آن سنائی ساری
دکھ آکھیا لگے نہ تینوں ہن میں جھبدی سناواں

معلم ہو گئی تیرے دل دی مینوں یار صفائی
بہوں چنگی رہسی انشاءاللہ دوستی تیری میری
ہل دلوں جوں پھیر چوہے نے منہ نکالیا ساہی
کاں نے آکھیا کیوں نہ باہر توں تشریف لیاویں
چوہے آکھیا کسے قسم دا رہیا اندیشہ ناہیں
اگر برادری تیری کانواں رہی ہے دشمن میری
قوم میری دا ایہ ہے خاصہ سن توں میرے بھائی
اک دا دشمن سبھ دا دشمن اسنوں سمجھیا جاوے
اطمینان تسلی کر کے چوہا باہر آیا!
دیر بڑی تک گلاں باتاں اوتھے بہندیاں رہیاں
کاں نے اک درخت کیتا اوتھے رعد بسیرا
ایس طرح نال رہندیاں بہندیاں مدت بہت لنگھائی
اے سیہ پوشا میں تینوں ایہ گل آکھ سناواں
تیرے بال بچے توں تیرا آخر دل ترساوے
توں دس تیری ہے کی مرضی جو میں آکھیا تینوں
میرے متھے تے مناں کہناں جویں تسیں فرماؤ
نہیں اماندہ دانہ پانی ایس جگہ تے بھائی
آمد و رفت زیادہ ایتھے آدمیاں دی رہندی
میرا وطن نہایت ہر جا دانہ پانی!
خورد و نوش لئی ہر چیزاں انت شمار نہ ہووے
سچا دوست بھی اک کچھوا رہندا جان اتھائیں
جیہنوں میرے آکھے نکیں آپاں اوتھے جائیے
نال لطف دے زندگی گذرے خطرہ خوف نہ کائی

توں ویں بیلی بن گئے پورے نہ کر خطرہ کائی
ہو گئی محبت ایہدے نال اسنوں بہوں وڈیرے
ایہہ کیہا باہر آؤ توں کوئی عرض سنائی
آپاں بن گئے دوست پورے خوف کیہڑے تون کھاویں
ایہ اک گل بہت ضروری دسیاں تیریاں ایں
پھر تاں مینوں حاصل ہوئی اک دوستی تیری
بلکہ دوست سبھ دا دوست نہ کر خطرہ کائی
چوہے آکھیا چنگا بھائی چین ولینوں لیائے
نال خوشی گل ملدے دونویں سب کجھ دلوں بھلایا
دونویں کرن بسیرا اوتھے جدوں تک اللہ سنبھالیا
روز مرہ اوہ رہندے دونویں لنگھے وقت چنگیرا
چوہے اک دن کہیا تاں میں ایہ گل آکھ سنائی
ایہ میں اپنے ولوں اندر وڈا فکر لیا واں
بال بچے سب تیرا بھائیا ایتھے آندا جاوے
کہیا آکھیا سن بھئی ایتھوں سب گل معلم ہوئیاں
ایہ جگہ نہیں دلکش ایسی ایہ خیال لیاؤ
خطریں خالی نہیں ایہ جا بلکہ کوئی گل سنائی
فرحت بخش ہوا نہیں بلدی خوشبو نظر نہ آئی
سبزہ زار چوفیرے دسدا کثرت نال کہانی
بھیڈ بکریاں دا گوشت واہ وا اوتھے لطف دکھائی
بڑی امن دی جا بلکہ اوتھے ہرگز خطرہ ناہیں
تنے دوست مل اوتھے اپنا وقت لنگھائیے
نال آرام لنگھاں تینوں ہے توں آکھیں بھائی

چوہے آکھیا ایہ بھی ہرگز وطن قدیم نہ میرا
خاص میری دلچسپی کوئی نہیں جویں الٰہ دہ تیرا

میں اک خاص ضرورت بدلے ایس جگہ تے آیا
عرصہ ہو گیا ایس جگہ تے اکے وقت لنگھایا

وطن تیرا اتے دوست تیرا میں سنیاں جد بھائی
دل پیا کردا اوتھے چلئے دیر نہ لائیے کائی

میں بھی وطن اپنے دی تینوں کہہ کے بات سناندا
لے پر پھیر کسے دن اُتے ہاں تاریخاں پاندا

کاں نے آکھیا ایہ گل سن کے مینوں کیتا راضی
ہن میں تینوں وطن پوچاواں کر کے حیلہ سازی

باغ باغ ہویا دل میرا ایہ گل سن کے تیری
آپاں سفر تیاری کریئے من نصیحت میری

کوشش کرساں رستے اندر نہ تکلیف پہچاواں
نال آسانی سفر تمامی تینوں طے کرواواں

چوہے آکھیا کونے تائیں کریئے سفر تیاری
پہنچیے وطن پرانے آپاں نال خدا دی یلدی

کاں سنے اپنی گردن اُتے چوہا پکڑ اٹھایا
چُنج وچ گھُسدی پوٹھل پھیر لئی ایہ سر بلند بنایا

نوٹ:۔ باقی دا بیان ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور کولوں کتاب درد کہانی منگوا کے پڑھو۔ جیہڑی بڑی دردناک تے دلچسپ کتاب اے۔

مولوی عمر دین نے درد کہانی دا بیان اوہ وچکاروں ختم کیتا۔ لوکاں کہیا مولوی جی اگے پھیر کی ہویا۔ مولوی عمر دین نے جواب دتا ایہہ بیان سیگا تے بڑا سوادی اے پر لماں بڑا اے۔ ایس واسطے تسی ساری گل پڑھن واسطے کتاب "درد کہانی" ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی منگوا لوو۔ اک بندے نے پچھیا مولوی جی لاہور کیہڑا جاوے تے کیہڑا لیاوے۔ مولوی صاحب نے جواب دتا اک خط ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دے ناں لکھو تے جیہڑے تے کتاب منگوانا چاہو منگوا لوو۔ پر اپنا ناں تے پورا پتہ صحیح تے خوشخط لکھو۔ کتاب تہانوں گھر بیٹھیاں ای مل جائے گی۔

پھر ساریاں نے کہیا اچھا مولوی جی۔ ہن شام ہون والی اے تے گڈی تھوڑی دیر نوں روہڑی دے اسٹیشن تے پہنچ جائے گی۔ شاموں پہلے پہلے اک بیان ہور سنا دیو۔ مولوی عمر دین نے کہیا اچھا بھئی سنو! ہن میں

تہانوں ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب اشان دے ڈھیر دی تھوڑی جیہی گل سنا دیاں۔ لو سنو!

مُسلماناں دی شہادت تے کڑکیاں دا کھوہ وچ چھالاں مارنا

روپڑ کھرڑ تے گھمانواں دا میں لکھکے حال سناواں
سکھ علاقہ بہت زیادہ اوس جگہ تے بھائی
اوس علاقے مسلماناں دیاں بہت بھیلی قتلاں
ماہے گیا تمامی اوتھے لٹن مارن بھائی
کجھ روپڑ دے ہندو اونہاں اپنے ساتھ رلائے
مسلماناں دی گھٹ آبادی روپڑ اندر یارا
۱۵ اگست ستاراں دے دن اوتھے تاراں آیاں
نہ مسلم ملک بناون جوگا ہرگز جیا تو چھڈو
دن چڑھدے نوں پلساں آ کے سخت پابندی لائی
مسلماناں نوں نال حقارت ویکھن ہندو سارے
کھرڑ کرالی وچوں نکل مسلم لوک تمامی
پنڈ لوگھانواں دا بھی تکڑا سکھ آبادی ساری
وچ لوگھانواں مسلم ہیسی ساڈھے تن سو بھائی
اوہناں مسلماناں نوں آ کے بہت پیہائی تنگی
پنڈوں نکل توہاڈیں جائیے بہو کبھو کی ساتوں
جان دیو ہمیں ساڈ تیائیں کیوں تکلیف پہاؤ
آکھیاں ان رکھے اتھے ساری عمر نگہبائی
سکھاں آکھیا اساں توہانوں جان نہ ہرگز دینا
جیہیں گائیں مسلماناں نے ہتھیں آن پھڑایاں

جو کجھ حالت گندی اوتھے وچ بیان لیاواں
ہندو ساہوکار زیادہ روپڑ اندر سارا
مسلماناں تے حملے بنڈے دیکھے لوکاں عالم
تالے توڑ کے ٹک لیائے سکھ سن کالی
غنڈے تے بدمعاش تمامی کٹھے ہو کے آئے
ہندواں سکھاں دا سی اوتھے آخر پلہ بھارا
مسلماناں نوں چھریاں چیا تو جلدی جان سٹیاں
کوئی توہانوں نہیں رکاوٹ بیشک پھڑکے ودھو
مسلماناں دی کرن تلاشی دیر نہ لاون کائی
گھروں سکھ گئے جدا اوتھے تجے سارا دے دہاڑے
روپڑ دے وچ آ گئے سارے ڈکے خاص عوامی
اوہناں مسلماناں نال کیتی بہت بری بدکاری
دوجی سکھ آبادی ساری نو سو سکھ عیسائی
مسلماناں نے آکھیا سکھو ایہ گل کدے نہ چنگی
جیہیں گائیں بیل چوپائے دیئے اسیں توہانوں
نام خدا دے ساڈے اتے ایہ احسان کماؤ
جاندیاں نوں نہ ڈکدے لوئی کم لوچائیے کائی
کہے توہاڈے اسیں سکھی نقل کیکر لیئے منہاں
پھیر زراعت کھیتی والیاں سکھاں ونڈ پائیاں

Marfat.com

مسلماناں نے جاون بلے کیتی جدوں تیاری
ساڈھے تن سو مسلماناں دا ہیسی آدم سارا
گوردوارے وچ سکھ تمامی آن اکٹھے ہوئے
سکھ کسے نے مول نہ کہنا جیکر مائیے ناہیں
پیشی ویلے کجھ سکھاں دا تک کے ہویا بھارا
پتہ لگا پھر مسلماناں نوں اج سکھاں نے پینیں
سوٹے ڈنگر دا انہاں دے کول ہور نہ چیزاں کائی
چوکیدار ہیسی اس پنڈ دا اک جاناں پروال
پتہ لگا ہیبی اج سکھاں تے ہے کجھ کرنا کارا
جو کرنا جے کر لو بھائی اپنا چارہ جوئی
اپنے مارن بلے انہاں قسماں ہین اٹھایاں
مسلماناں نے آکھیا ایتھے واہ نہ چلدی کائی
مسلماناں نے وچ لوکھاں نوں اک مکان تکایا
دیگر ویلا ہو گیا اوتوں ویکھو ہٹ دا بھانا
تیویاں تے نہاں اک کوٹھے وچ کر کے وکھ بہایاں
لکڑ سوٹا اتاں تنے مسلماناں نے جوڑے
مسلماناں نے شاماں ویلے جدوں نمازاں پڑھیاں
پتہ لگا پھر مسلمان بھی اک تھاں کٹھے ہوئے
گوردوارے دیاں کھا قسماں ہوئے سکھ روانہ
چوکیدار جانے نوں جا کے سکھاں آن بلایا
چوکیدار جانے نوں سکھاں اکو گل سمجھائی
کوئی صلاحیں نہیں سردار اپنے آکھ سنایا
پھیر سکھاں نے مسلماناں نوں ایہ گل آکھ سنائی

ہو د زیادہ وچ حال چڑھ گئی ساری قوم کفاری
پنج سو سکھ نکلیاں پنڈ دوں جتھا بنھ کے بھارا
گلاں کردے ہے ساڈے توں مسلمان نہ ہوئے
پاکستانے جان نہ دیئے زندے اسیں کرائیں
گوردوارے وچ آدم آیا نکل سکھاں دا سارا
انہاں ساتھوں اگلا پچھلا ہے اج بدلہ لیناں
تے اسلحہ نہ برچھی لکوا مسلماناں کول بھائی
اوہنے آن سکھاں دا ڈھا جڑیا گھالا مالا
اوہنے جا کے مسلماناں نوں حال سنایا سارا
قوم سکھاں دی کل اکٹھی گوردوارے ہوئی
اسلحہ کر لیاں بھی کجھ آہناں جیتو تھیں منگایاں
پلساں ساڈی گل نہ سننی دشمن کل جلائی
موچی تیلی شیخ جولاہیا اوتھے کل بلایا
مسلماناں نے اک مکانے لایا آن ٹکانا
بنڈے بیبے صحن وچالے ربدیاں بے پرواہیاں
مسلمان سی سکھاں نالوں اصلوں بالکل تھوڑے
اوسے ویلے آن سکھاں دیاں فوراً فوجاں چڑھیاں
برچھے تے کرپاناں لیکے جان سکھ آن کھلوئے
بجلی وانگوں پئے لشکاون برچھے تے کرپاناں
اللہ تاں پا گل تحمل گیا پہلوں باہر نکلکے آیا
کی صلاحیں کر کے ایتھے جڑ کے بیٹھے بھائی
تائیں اکتے برچھا اپلے سینیوں پار لنگھایا
لوہا کھو لوہا کھو لو سارے دین دوہائی

Marfat.com

مسلماناں نے آکھیا لوہا اساں نہیں کھولنا بھائی
خطرہ جان ہٹا دیوانگے جدوں اسیں لنگھ آئے
سکھاں بالنی پوڑیاں لیکے چار چوفیرے لائیاں
مسلماناں نے ڈانگاں دے نال اسطرح پھڑکایا
باہر ڈھ گئے جو زخمی ہو کے کردے حال دہائی
ڈھونی کندھ شروع جا کیتی پھیر سکھاں نے یارا
پھر بھی مسلماناں نے اگوں اینے وٹے مارے
پھیر اہناں نے تیل مٹی دا لوہے تے چھڑکایا
گھنٹے پچھوں لوہا سڑکے کرتا ڈھیہ پیا بھائی
مسلماناں نے بلدیاں بلدیاں کڑیاں جتھے اٹھایاں
ادھی رات ہوئی سی پوری ایویں کردیاں بھائی
دور کھلو کے پھیر سکھاں نے گولیاں سان چلایاں
گولیاں اگے مسلماناں دی واہ نہ چلے کائی
جس کوٹھے وچ بڈھیاں ہیسن تانے بال ایانے
پیپا تیل مٹی دا لیکے اتے پلٹیا بھائی
تیویاں نکل کوٹھے وچوں باہر شتابی آئیاں
پھیر سکھاں نے غلبہ پا کے مسلماناں نوں پھڑیا
گولیاں دے نال مسلماناں دے بندے مرے ستائی
بندے پینتی مسلماناں دے سکھاں پھڑ پھڑ تاڑے
آکھن لگے مسلماناں نوں ہن دسو کھاں بھائی
کیہڑی موت تو بانوں مارئیے سانوں آکھ سناؤ
جیکوں اوہ آکھے گا آکے اوہو دیہو سزائیں
جتھیدار نے ایہ گل آکھی سچی بات سناواں

سانوں خطرہ جان تو ہاتھوں سچی گل سنائی
نال غصے دے سکھاں اگوں بول جواب سنائے
دو تہہ دو تہہ جنیاں چھکے اتے نظراں دکھایاں
وچ حویلی ڈیک تہناں نوں دوزخ وچ پوچایا
ایہ کی کیتا مسلماناں نے آکے دھم مچائی
مسلماناں نے پھر بھی اوتھے خوب لگایا چارا
اندر داخل ہون نہ دے تے مسلماناں نے سارے
ڈکے، تیلی پھیر اہناں نے نانوں خوب مچایا
لیہے قوم سکھاں دی لنگھن بدلے آئی
اہناں دے نال کل سکھاں دیاں سنگتاں دور بچایا
سکھاں اپنے والی ساری واہ تمامی لائی
نقصان اہناں تے کیتا ریلیاں بے پرواہیں
کافی بندے زخمی ہوئے گولیاں دے نال بھائی
اندی چھت سکھاں نے پٹی کرکے زور دھگانے
پھر کوٹھے نوں بے ایماناں اگ شتابی لائی
جد کوٹھے نوں تیل پلٹ کے سکھاں اگاں لائیاں
مسلماناں دا کٹک اہناں نال وس خشاں تک لڑیا
یاراں سکھ اہناں نے مارے کرکے سخت لڑائی
پچھے رہ گئے بڈھیاں بچے یا کجھ بندے ماڑے
کیکوں کیتی نال اساڈے ڈاڈھی تساں لڑائی
اکنے آکھیا جتھے دار نوں جلدی نال منگاؤ
جتھیدار نوں سد لیا تاں دیر لگاوندے ناہیں
پچھلا سکھاں دوہاں دھراں دا ہر چکا ہے سانوں

Marfat.com

مسلماناں نوں جتھیدار نے ایہ گل آکھ سنائی
حکم گورو دا جیہڑا کوئی مذہب ساڈے آئے
سکھاں آکھیا مسلماناں نوں جیکر زندگی چاہو
ہتھ پھڑو کرپاناں آکے تسیں اسیں سب بھائی
سکھاں تائیں مسلماناں نے ایہ گل آکھی یارا
بیشک قتل کرو چا سانوں ساڈا عذر نہ کائی
موتوں خوف مسلماناں نوں ہرگز ناہیں آئے
اس زندگی توں نکماں جیسے سانوں موت چنگیری
اصل کوہاڑے کولوں سکھو امرت چھکنا ناہیں
موت اڈیکاں لگیاں سانوں آس جیون دی لاہی
موتوں ڈر کے اساں نہ ہرگز اپنا مذہب گواناں
جیکر مریئے دین اپنے تے موت شہادت پائیے
جو کرنا جے کرو سانوں دیر دلونی کائی
ایہ گل سن کے سکھاں تائیں ڈاہڈا غصہ چڑھیا
پھیر زنانیاں کولوں اوہناں جبر نیانے کھوہے
مسلماناں نے آکھیا پہلوں سانوں پھڑ کے مارو
ایہ معصوم ایانے بچے نہ کوئی کم گوایا
سکھاں آکھیا گورو گوبند سنگھ دا ایہ ویر پرانا
بچے مار اوہناں دے سکھاں پھیر ایہ متا پکایا
سکھاں آکھیا رہن نہیں دینا البشر اوہناں دا کائی
وڈے بنے بڈھیاں تائیں فوراً ماریا جاوے
وچ حویلی دے کھوہ ہیسی وڈا گہرا بھائی
نیکو کاراں لڑکیاں سمجھن ہن کی چارہ کریئے

جے نے موتوں بچنا ہووے امرت چھک لئے بھائی
کل گناہ معافی اوہنوں قتل نہ کیتا جاوے
امرت چھکو جیہڑے پالو ہانا سکھ سجاؤ
رہ سکدے ہے ایس جگہ تے بند وچار نہ کائی
زندگی بدلے کیکوں چھڈیئے اپنا دین پیارا
اپنے دین اندر مر جائیے کریئے شکر ادائی
بیشک پھڑ کے ایسے ویلے سانوں ماریا جاوے
کرو شہید اساڈے تائیں ہن کیوں لاؤ دیری
جو کرنا جے کرو سانوں کیوں ہے کرو صلاحیں
اسیں ضرور ای تھیا لوانگوں آن پھسے وچ پھاہی
سے برساں جے زندے رہیئے اوڑک لوں مر جانا
مر کے صدا حیاتی ہونی کیوں نہ چت ڈولائیے
یا مدو یا چھڈو سانوں گل کرو اک دائی
بے ایماناں سکھاں نے پھر ایہ طریقہ پھڑیا
ٹنگ کے اوہناں برچھیاں اتے وانگ قصائیاں کیچے
بچیاں نالے نہ ایویں پھڑ کے ناحق خون گزارو
اوہناں نوں کیوں ناحق جاندا پھڑ کے مار مکایا
کیوں نہ لیا توہانوں جائے کر کے زور دھگانا
ہن کی نال اوہناں دے جاوے ایہ سلوک کمایا
تو جواناں لڑکیاں رہ جان لوڑ جنہاں دی آہی
لڑکیاں پھڑ کے پاسے کر کے سکھاں تنت پکائے
کجے زنانے وگدا سی اوہ جانے کل لوکائی
بیدینا نالے کی ہتھ اوناں کھوہ وچ ڈھکیلے ہیئے

لڑکیاں آکھن عزت اپنی غیراں کنوں بچائیے
اگر بچائی اپنی عصمت دنیا اُتوں جیناں
کافراں ہے جنہیں آکے آپاں دکھ اٹھایا
اس جاگ مارے سکھاں ساڈے مل ہیڑ بھائی
نوجواناں لڑکیاں آکے کھوہ وچ چھالاں مارن
چالیاں نوجواناں لڑکیاں گھم گھم چھالاں لایاں
بکھ میرانی دل وچ کردے ایڈی دیکھ دلیری
کھوہ میاں کجھ پانی آتے زندیاں ہیں تریاں
رہندی حالت اک لڑکی دی ہُن میں پھیر سناواں
پہنتی بنڑے پھڑ کے جیہڑے سان سکھاں نے تاڑے
بلنے پھڑ کے مارو سانوں یا تے دیہو رہائی
ہمیں شہادت پاون بنڑے دلوں بھانوں بانی
اک پہرا تے دو سکھ مڑ کے جیہڑا اس نے گھلے
مسلماناں نیں آکے اُہناں مڑ کے گردناں لاہیاں
ہو سکڑ بنڑے بڈھیاں لڑے نال بال ایانے
پجت رہ گے بڈھڑے بابے اُٹھ تو بڈھڑیاں مایاں
صرف ستاراں بڈھیاں بنڑے بچکے ہو تھوں آئے
سی اک اوتھوں بچکے آئی عاجز بڈھڑی مائی
پوترے پتر نوہاں تے خاوند اوتھے سب مروائے
اوہنے آکھیا پوتری میری نوجوان کواری
چالیاں کڑیاں کھوہ وچ جاکے چھالاں ماریاں سابی
سکے لاشاں جیں کڑیاں میں پانی آتے تریاں
جتھ پھڑ آکھاں میں پوتی دانہ ڈگ کھوہ وچ جیئے

اس دنیا توں بہتر سانوں ڈاب کھوہ مر جائیے
سنیتوں چنگی ایہو گل سانوں جو اسان کی لیناں
بس جیون تھوں مرنا چنگا لڑکیاں کہہ سنایا
جیہکے آپوں بنے کی لیناں ایہو صلاح پکائی
لا الٰہ الا اللّٰہ موتھوں بول پکارن
کھوہ دے اندڈگ کے اُہناں اجل شہادتاں پایاں
چالیاں جاکے چھالاں ماریں کھوہ وچ لکے دیری
دس بناں وچ سسکیاں لیکے اوہ بھی آخر مریاں
پہلوں حالت دوجیاں ندی میں وچ بیان لیلاں
مشکاں بنھ کے نیزے سجے اوہ بے کردے ہاڑے
ساتھے تلوار تو ہاڈی کیوں نہیں چلدی بھائی
دین بچے وچ لیجائے سانوں آپ خداوند قلمی
چنڈ کے ٹوٹے ٹوٹے کرکے اُتھے اُنہیں پکڑ لیجائے
بنتیاں مسلماناں تے اوتھے اجل شہادتاں پایاں
من چڑھے نوں پیدا کیتا اک کے نعرہ دھکے
راتو رات بچکے نکلے پھڑ کے کستیاں بین منایا
جنہاں تکے پاکستان نے سانوں حال سنائے
لبے کیا ستا بیراں دے نال میں بھی بچکے آئی
اوس کلی نوں قدرت ربی پاکستان لیائے
روک رہی میں پھڑ کے جدا اس چھال کھوہ وچ ٹھمری
پوتری میری وچ اُہناں دے کھوہ وچ چھال لگائی
کربل کربل کھوہ وچ ہوئی گلاں جان نہ کریاں
ٹکراں مار کنڈھاں نال آپاں اجل پیالے پیتے

ایہہ مہرے کہندیاں آپنے چھال کھوہ نے ماری
نہاں نہ لیہے ڈین جوگی اندر کھوہ دے کائی
پوتری میری کھوہ دے اندر سی لک ڈین اولایا
آنی مٹی تے آنی مٹی تے ہن کی دیراں لایاں
ہائے ہائے شالا میرے جوگا کھوہ وچہ پیاسیاں پانی
یارب سائیاں کھوہ وچہ ڈگیاں مینوں موت نہ آوے
بچے نوں میرا خالق بچا نہ کر موت دریڈی
کافراں سکھاں اندر نہ مولا مینوں ہتھ لگاویں
اپنی عصمت کارن جد میں چھال کھوہ نے ماری
انتظار میں کرنی ہاں بیٹھی پاس موت نہ آوے
پھیر سکھاں نے آکے کھوہ وچہ جدم نظر وگائی
لڑکی شکل حسین ڈٹھی جد کھوہ وچہ اپنے یار
بلا لیا کے لتی او بہنے کھوہ دے وچہ وگائی
یارب خاتمہ کر دے میرا کافر ہتھ لاوے
پڑھے پوش خداوند سچے جلدی کر دے مینوں
کافراں ہتھوں میری مولا عصمت نہ لٹواویں
شرم حیا دا برقعہ لیکے چھال کھوہ ہیو ماری
پوتری اپنی دی او مائی سالس گل سناوے
بلا نوں پھڑ کے جدا وہ کافر ترن لگا تھلے
پوتری میری ہتھاندیاں لاشاں پر ان بٹھایا
ایہہ گل آکھے درد فراقوں جگر وچہ چھیناں
لاشاں پر ان مٹا کے لڑکی جاں کجھ جگہ بنائی
جد لڑکی تے پانی وی وچہ اپنا سیس چھپایا

اُتے کڑیاں دے اوہ جا پئی سنو حقیقت ساری
اُتے لاشاں دے اوہ ڈگی چند بھیانے ساہی
آپڑے اک لفظ نے میرے چھیک کلیجے پایا
ویر بھراواں جیہوں پہلے کویں شہادت تاں پایاں
جیہو جیہا اجل شہادت پاواں ہووے ختم کہانی
تیری بے پرواہی مینوں ڈاڈھے دکھ وکھاوے
اوگنہاری دنیا اُتے نہ کوئی میرے جیڈی
جان میری نوں قبض کرن لئی عزرائیل پہچاویں
پھر کیوں موت نہ دیویں مینوں لچ رب خالق باری
اس لڑکی دا حال احوال مائی آکھ سناوے
پوتری میری جد اوس اہناں نوں زندہ نظری آئی
کہن لگا میں کٹھاں بہنوں کر کے اپنا چارہ
رو کے لڑکی رب اپنے نوں ایہہ فریاد سنائی
لڑکی اپنے رب سچے نوں رو رو عرض سناوے
شرم رکھیں توں یارب سائیاں کل توفیقاں تینوں
جسم میرے نوں کسے کافر دا نہ توں ہتھ لاویں
محشر دے دن عذر کرانگی جے توں شرم اتاری
ایہہ سن کے اس لڑکی دی نیر اکھیں وچہ آوے
مائی آکھے میں پئی ویکھاں پوتری اپنی نوں
آکھن لگی شرماں رکھیں میریاں یارب سائیاں
میں بھی سنگ تواڈے رلناں ہن کی جیو کے لینا
زور دوں پانی دے وچہ آپنے گردن پھیر چھپائی
لاشاں اُتوں ملکیاں او نویں نکل روح سدھایا

ایسطرح دا واقعہ سالوں دکھ سنایا مائی	حالانکہ اس لڑکی دا دلنوں چڑھے تو آئی

جدوں مولوی عمر دین نے "ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب"

"لاشاں دے ڈھیر"

دی ایہہ گل مکائی تے اہدوں تھوڑی دیر بعد گڈی رو ہڑی پہنچ گئی۔ مولوی عمر دین نے کہیا اج دی مجلس ختم ہوئی۔ آرام کرو تے ہن کل کراچی پہنچ کے تہانوں مسئلے مسائل تے دین اسلام دیاں گلاں سناواں گے۔

مولوی عمر دین کراچی پہنچ گیا

جدوں حاجیاں دی گڈی کراچی پہنچ گئی تے ساریاں حاجیاں نے اپنا اپنا سامان سنبھالیا تے گڈی توں اترے۔ قلی سامان اٹھا کے سٹیشن توں باہر آئے تے پھیر حاجیاں نے سواریاں کرایاں تے "حاجی مسافر خانے" وچ پہنچ گئے نہاتے دھوتے، کپڑے بدلے، کجھ کھادا پیتا، تھوڑی دیر آرام کیتا پھیر کراچی دی سیر نوں نکل گئے، بندر روڈ ویکھی، کیماڑی پہنچے۔ منوڑے گئے کلفٹن دی سیر کیتی تے رات نوں اپنے ٹکانے تے واپس آ گئے تے پھیر حاجیاں دی مجلس لگ پئی ساریاں حاجیاں نے مولوی عمر دین نوں فرمائش پائی۔ یار عمر دینا ہن کجھ سنا تے رونق لا۔

مولوی عمر دین نے کہیا لو بھئی اج میں تہانوں ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب "رات دی گل" وچوں تھوڑا جیہا بیان سناؤناں واں۔ سنو

قصہ دوسرے قلندر کا

پھیر قلندر دوسرے اٹھ کے اپنا حال سنایا	باپ میرے مینوں لا بی جمدیاں پڑھنے پایا
بڑا ذہین تے شائق علم دا ساں میں دلوں بچاؤں	چند دنا نو چہ میں پھیر ہویا حافظ خاص قرآنوں
پھیر تفسیر حدیثاں پڑھیاں نظماں نثراں پڑھیاں	ہر فن اندر آکے ہیں گڈیاں چڑھ ہیاں

Marfat.com

کاتبی خوشنویسی میری ایتھوں تیکر آہی
لیکن میری قسمت نے کجھ ایسا لیکھ لکھایا
میں ہمراہ کجھ لیکے تحفے ہویا جلد روانہ
میر سلطان ہند دی طرفے جدم ٹریا سائی
رستے وچ پنجاہ قزاقاں سانوں گھیر لیا سی
آخر اوہ قزاق اسانتے ڈاڈھے غالب آئے
میں بھی زخمی ہویا مرکے چلیا بچ میدانوں
پھر بھی بدحواسی میں نہ دل اپنے وچ پائی
میری بے کسی تے بی بی خود خدا فرماتا
نالے زخمی تانے بھکھا نانے تھکیا سائی
اک مہینہ ایسطرح میں پورا سفر اٹھایا
سبزہ زار شہر دے پاسے بیٹھ باغ بتیرے
کپڑے پھٹے تے ننگے پاؤں جاپاں حال فقیراں
آخر میں اک درزی کولوں جاکے حال بجھایا
دھکے نال شہنشاہ تینوں اوتھوں ہے بلوایا
خبردار ایہ پتہ نہ اپنا ہر اک اگے کہنا
اک حجرہ اس درزی مینوں رہنے لئی فرمایا
بعد میں اوتھے تھکے ٹٹے دو ترن روز گذارے
بے پیشہ کوئی آوندا نہیں درزی جو سکھاویں
کی کم دے مینوں اپنے آخر ایہہ فرمایا
چاہنگیا اک بنا کے دتا اوس شخص نے مینوں
امر ذلیل قبول لیا اوہ میں کارن سخت نادری
قصہ کوتاہ لکڑیاں میں کئی دن تیکر ڈھویاں

علم ہیئت تے ہند پڑھکے خوب ترقی پائی
ہند شہنشاہ اکدن مینوں اپنے پاس بولایا
خادم نال بتیرے چند ہمیں دسلی کی افسانہ
دس گھوڑے اسباباں لدے تحفے کارن بھائی
آمٹھ بھیڑا ہویا ساڈا لڑنا جنگ سپاہی
نوکر چاکر میرے پھڑکے اوہناں مار مکائے
دم ٹٹ گھوڑا راہ وچ مریا نکلیا تیر کمانوں
پھر میں اوتھوں پیدل ٹریا قدرت نال الٰہی
تھکا ٹٹا پینڈیاں ندا میں بکھوں دور نجانا
اک پہاڑے جاکے کستا پیش نہ جاوے کائی
منزل منزل میں طے کرکے اک شہر وچ آیا
ہیتا حال خراب میرا سی نہ کجھ پلے میرے
لے بی بی میں روواں ٹکے ملے میریاں تقدیراں
درزی حال حوال سنکے ایہ مینوں فرمایا
باپ تیریدا دشمن وڈا توں کوئی پتہ نہ پایا
بدسلوکی کیتے شہنشاہ بچکے اسیتھوں رہنا
اسدے ہاندے میں پھر جاکے اپنا وقت لنگھایا
پھر اوہ درزی پچھن لگا توں سن یار پیارے
ایسطرح توں بلا بسکے کیکر وقت لنگھادیں
لکڑیاں چن جنگل وچوں آہنے آکھ سنایا
اک کہاڑی تے اک رسی ایہ کجھ لے دیاں تینوں
لکڑ ہاریا ندینال ٹریا سنیں حقیقت ساری
چند دناں وچ دو ترن مہیناں جیسے میں مکمل سویاں

اکدن غالب لہر جباری میں جنگلوں آیا
اک درخت اُتوں میں کٹیا نال کوہاڑی سائی
ماری سٹ کوہاڑی میری لوہے تے ٹکرائے
مٹی جدوں ہٹائی پاسے پھر نکلی اک باری
نے کوہاڑی باری تھانی لنگھ گیا میں اندر
پیل پائے سونیلے اچے بڑا مکان شاہانہ
شاہی محل اندر میں جا کے جدوں وصلیں آکھیا
نال خوشی دے ہسکے بی بی ایہ گل آکھ سنائی
ٹھنڈا ساہ بھر کے پھر بی بی چھم چھم کر کے روئی
آدم زاد بندہ میں اجتک نہیں اس تھاں تے پایا
میں فریفتہ ہویا آ کے صورت ویکھ لاثانی
میں اک جادوگر دے قبضے بہت چراں توں آئی
میرے باپ بیٹھے دینال ہیں عقد پڑھایا
خوفناک میں ہو کے ڈاڈی سخت بیہوشی پائی
دس دن پچھوں اکدن اوہ جن میرے کول گذارے
میرے پاس اگر توں رہنا جیکر شمسا چاہویں
میں منظور کیتی گل ایدی نہ کوئی عذر لیایا
نویں پوشاک پہنا کے مینوں آ مسند بٹھایا
بعد ضیافت پھر اوہ بی بی کٹھ شراب لیائی
پھر میں آکھیا اس بی بی نوں توں کیوں قیدن ہوئی
عورت آکھے اے شاہزادے باہر کویں میں جاواں
نو دن توں رہیا کرا ایتھے دسویں دن پاویں
اہو طلسم ہے جن دا ایتھے جد میں ہتھ لگاواں

رسی لک کوہاڑی موڈھے وہر کے جلدوں لیایا
پھیر لنگھا میں تنا کشادن پٹ زمیں کجھ بھائی
پھر میں پاسے کیتی مٹی کجھ نظری آیا
اس باری دا بوہا لا کے نظر جدوں میں ماری
عالیشان مکان دسیندا مینوں پکا مندر
جد میں اچے اندر پہنچا بدلیا ہور زمانہ
اک حسین عورت نے مینوں مار آواز بلایا
شکر کراں میں آدم زادے مینوں شکل دکھائی
پنجی سالاں دی میں شمسا ایتھے قیدن ہوئی
شکر کراں میں توں اج آ کے دید جمال دکھایا
پھر اس عورت میرے اگے کیتی گل زبانی
تمرس شہنشاہ دی میں بھی چھوٹی لڑکی سائی
اک جادوگر جن شتابی مینوں آ اُٹھایا
ایتھے جن لیایا مینوں کر کے قید رکھائی
ہے چھیواں دن ہو گیا ایتھوں چھ دن رہے کنارے
پنج دن تیکر میرے کولوں خوب سا کش پاویں
نال خوشی دے عورت مینوں وچہ حمام نہوایا
نال اچے پھر رکھے مٹھا نال کھانا کھایا
پچھے آپ نے نالے مینوں اپنے رج پیائی
چل ہوا دنیا دی لیئے نہ کر خطرہ کوئی
جس جن مینوں قیدن کیتا خوف اوہدے توں کھاواں
اکدن جا کے باہر گذاریں نو دن مڑ کے آویں
اوسے وقت ہو کے جن حاضر ایہہ میں آکھ سناواں

Marfat.com

میں پھر آکھیا اس بی بی تئیں آون دیہ جن تائیں
جا ماری لت طلسم تائیں توڑ دتا میں پھڑ کے
اگدے شعلے نکلے وچوں پھیر تاریکی چھائی
میں پھر نکلیا سان اوتھوں کرکے اپنا چارا
اس بی بی تئیں پچھن لگا جن برہنہ بھائی
اوندیاں ہویاں غلطی تیتھوں بہت بری گل پائی
جن نے حال پچھایا سارا جاں بی بی تئیں جانی
بی بی آکھے کیف شرابوں جام جدوں میں پیتا
جن کہے توں جھوٹھ سناویں آپے جیسے بد کیتے
بی بی آکھے شاید کوہاڑی ساتھ تیرے ہو آئی
جن بی بی نوں مارن لگا بی بی کرے پکاراں
میں پھر لکڑیاں کجھ لیکے شہر گراں ول آیا
دو دن توں نہ آکے وڈیوں میں پیاراں دیاں
اپنی بے توفی تے میں بہت بڑا پچھتایا
اوہ کوہاڑی رسی میری اک بدھ رلے آوے
جے معلوم کوہاڑی رسی ایہ کسدی ہے بھائی
ایہ سنکے میں کنبن لگا رہی نہ ہوش ٹکانے
مینوں جن پچھاتا ہیں آکے دھرتیوں پکڑ اٹھایا
بڑا بلند لیجا کے مینوں طرف اسماناں بھائی
خوف آلودہ میں تے بی بی دردکھوں پئی روے
کہن لگا آہ یار تیرا میں پھڑکے دیکھ لیا ندا
جن کہے توں ایس شخص نوں ویکھیا ہے یا ناہیں
جن نے پھیر شہزادی تائیں سی تلوار پھڑائی
مار دیاں پھڑ ہمالوں اُسنوں دیر لگاواں ناہیں
ڈونگے کھاوے محل پیا اوہ لاٹ نکالے پھڑکے
بی بی آکھے جن تے تمہا تیری شامت آئی
اوٹے چرنوں جن برہنہ آکے کرے پکارا
کس کارن ایہ طلسم ٹٹا دسیں گل کیا ہی
رسی اتے کوہاڑی ■ گئی میری اوتھے سائی
آپنے اگوں گل سنائی سنکے بڑی نمانی
پھیر لگا تے طلسم ٹٹا میں خیال نہ کیتا
رسی اتے کہاڑی ایتھے رکھی کس کنارے
مینوں خبر نہیں اس گلدی کیا معاملہ سائی
میرے بدلے اس بی بی نے جن توں کھادی داراں
اُس دروزی نے میرے کولوں حال تمام پچھایا
میں کیہڑے دا ڈھونڈاں جا کے نہ کوئی مینوں ساراں
قدرت ربدی جان میں ان دہ جا خیریں بچ ڈہایا
لکڑہاریاں کولوں آکے اوہ پیا حال پچھاوے
رستے وچوں میرے تائیں ایہ بھایو ہتھ آئی
اوہ جن ہیسی اوتھوں دالا اوہ گل میری جانے
ول اسمان شتابی مینوں سی اوہ لیکے دھایا
پھر اُس بی بی دیکول لیگیا دیر نہ لاوے کائی
مڑ کے جن برہنہ آکے حاضر پاس کھلووے
مار مینوں تلوار پکڑکے جن برہنہ آہندا
کہے شہزادی میں نہ ہرگز دیکھیا سدیتائیں
سرکٹ ہتھیں ایس بندیدا آپنے گل سنائی

Marfat.com

شہزادی نے آکھیا اپنی میں وچ طاقت ناہیں ۔ بیگناہ نوں قتل کراں میں ناحق دیاں سزائیں
ثابت کراں گناہ تیرا جو تیرے اس انکاروں ۔ جن نوں میتھوں نہ نہیں سکدی ایں گناہ منے پاروں
پھر اُس جن نے میرے تائیں ایہ گل آکھ سنائی ۔ اوہ آ تلوار شتابی میرے ہتھ پھڑائی
اس بی بی دا اک سر آ جھٹکے ہرگز دیر نہ لاویں ۔ میں پھر آکھیا جن دے تائیں نہ تلوار پھڑاویں
ناحق قتل کراں کیوں اینوں مینوں لوڑ نہ کائی ۔ نال میرے کر جو کجھ کرنا پھر میں گل سنائی
مینوں پھیر شہزادی کہندی توں نہ دیر لگائیں ۔ کرکے قتل مینوں توں بیشک اپنی جان بچائیں
آخر جن نے شہزادی دے ہتھ کٹے جا دونویں ۔ اوہ وچارہی درداں ماری رحلت پا گئی اوتھیں
حالت ویکھ بی بی دی مینوں غش اتے غش آیا ۔ مار جناں ہن مینوں چھیتی کیوں اتنا چر لایا
جن کہیا میں تیرے تائیں ہرگز ماراں نا ہیں ۔ ہور طرح نال تیرے تائیں دیواں سخت سزائیں
تینوں اک جناور بنا کے ایسے وقت اڈاویں ۔ کی جناور بننا چاہویں تیتھوں میں پچھاواں
لئے پر پھر اُس جن فن میں ایہ گل آکھ سنائی ۔ جن بہادر جیکر مینوں دیویں بخش دلائی
رہن دیویں جے میرے اُتے ایہ صورت انسانی ۔ بھلا کریگی اول آخر تیتھے ذات ربانی
شکر گذار رہوانگا تیرا کریں معاف جے مینوں ۔ رب جزا دیویگا آخر ایسے گلہ ہی تینوں
جویں مسعود حاسد نال کیتا توں بھی کر دیہ یارا ۔ شکر گذار تیرا میں ہوواں کر شکر یہ بھارا
جن کہیا مسعود حاسد دا مینوں ذکر سناویں ۔ جیکر کوئی گل چنگی ہوسی تو میں خلاصی پاویں

قصہ حاسد اور مسعود کا

شہر کسے وچ رہندے ہیسن دو بندے ہمسائے ۔ کو لو کول مکان اونہاں دے سن دروازے آہمنے
اوہ مسعود دا جو ہمسایہ اُس نال حسد کریندا ۔ کہے مسعود میرا ہمسایہ بھاں نہیں چھڈ ہیندا
مال اسباب مکان تمامی اُسنے ویچیا سارا ہی ۔ شہر دو شہر جا کے آہنے جا رہا کش بنائی
بارہ میل دورا ڈا ہیسی اس حاسد توں پاڑا ۔ لگا پتہ حاسد نوں پورا اوہ نہ کہے گوارا
جا مسعود حویلی جیہڑی اُسنے مُل چکائی ۔ کئی کمرے کئی حجرے اسوچہ انت شمار نہ کائی
اک مزار تے اُنھاں کھودا اوس حویلی اندر ۔ چار چوفیر دیواراں ہویاں سوہنے پکے مندر

مجلس نال فقیراں رکھے نالے عرس کرائے
خاص عواماں خبراں پایاں لوکیں فیض اٹھاون
پائی خبر حاسد نے اکدن اوہ مسعود گرامی
حاسد نے رنج دل وچ کیتا آکھے کرنا چاوا
حاسد کہے اذیت جا کے اہنوں جلد پچاواں
اوتھے پہنچا جا کے حاسد جا بیٹھا آستانیں
کہے مسعود میرا ہمسایہ کتھے کدائیں آیا
خوب تواضع کیتی اُسنے شک نہ چھڈیا کائی
شاہوں بیچ حاسد آکھے بن کوئی پھند چلاوا
حاسد کہے مسعود ابھائی آپاں دوست بیلی
آ مسعود حاسد دیتائیں تھاواں کل وکھاوے
کہن لگا ایہ باغ تمامی تے آ وچ کھوہ ہا
ایہ کیتے وا کل خریدیا حاسد گل چھپائے
ست مسعود نوں کھوہ اندر بجھ گیا سی بھائی
پرمانے جھٹ کھوہوں کڈھیا اوس شخص دیتائیں
کہن لگا کوئی حکمت ہوسی کھوہ وچ کرنا میرا
کھوہ دے بیٹھ کنارے اُتے اوہ مسعود گرامی
کھوہ وچ چوں قیامت سیتی ایہ آوازہ آئے
بڈا احسان مروت کیتا توں دشمن تے بھائی
پھیر کہیا اک کہنے والے اے مسعود پیارے
ایس شہنشاہ دی لڑکی نوں جن چمڑیا جانی
تیرے گھر سیاہ اک بلی وچ اسدی توں بھائی
لڑکی فوراً اچھی ہوسی اُس دھوتی توں یارا

بہت بڑی مشہوری اسدی اللہ کینی جاوے
دنیادار ہزاراں آکے تنک دعا کرداون
اوس شہر وچ چرچا ابدی گھر گھر خاص عوامی
اس کیں جا کے عزت پائی ڈٹیا گھوں نکارا
سنو حقیقت بن ہیں جا کے اسدا حال سناواں
آکھ مسعود شتابی بیٹھا دیر لگاوے ناہیں
ادب ادالیں بیٹھا اوہنوں سارا حال سنایا
سمجھ کے سایاں گلاں اپنے سوچیاں سائی
کوئی اذیت اسدیتائیں جلدی نال پچاواں
دس بھرا ایہ کوہیں خریدی آکے ایڈ حویلی
اُسنے کھوہ دیکھول برابر اسنوں پھیر لیجائے
چار چوفیر مکان تمامی اوہ پچھلے دا تُرہا
اچن چیتی پچھوں دھکا اوہنوں کھوہ وچ گاے
ایسے اوس بنیلے [illegible]ی کیتی مدد ذات الٰہی
پھر مسعود حاسد دیتائیں تیرا بنا ونداہیں
آکھن لگا یا رب خالق فضل ہمیشہ تیرا
بندی صفت ثنا پیا کردا پا کے حال تمامی
اے فضا حب تیرے اُتے ہر دم رحم کمائے
ابدا عوض بھے گی نیکی نہ کر خطرہ کائی
ایہ شہنشاہ تیرے اگے آکے عرض گذارے
دم دم نام ابدا بے بھائی شک دل چھپانی
لیکے وال دھوکھا دیں دھوتی ویسی جن رہائی
جا بہو اپنے حجرے اندر بھیت بتایا سارا

سنو حقیقت جاں وہ جادن خیریں رب چڑھایا
نال امیر وزیر تمامی لگے بدھے سارے
کہے شاہنشاہ نے درویشا میری لڑکی تائیں
لڑکی میری دی رب سچا کردے دور بیماری
جیہڑے وچ شہنشاہ تائیں سے مسعود گیاسی
شہزادی نوں سے آؤ ایتھے اللہ رحم کماوے
پھر مسعود سیاہ بلی دے نال شتابی تورے
گولیاں دیچ جڑکے اوتھے پھر شہزادی آئی
جدم دھونی شاہزادی دے نک دے نال لگائی
شہزادی نے اوسے ویلے صحت پوری پائی
ہتھ مسعود دے بوسے دیکے شاہنشاہ پھر جاوے
شاہنشاہ جد پچھیا ایسی کی دیئے اس تائیں
اس لڑکی دی شادی شاہا اسنال کیتی جاوے
شادی اس لڑکی دی شاہ نے اوہدے نال کرائی
نیت وزیر ہویا اس شاہ دا آپنے حکم سنایا
کوئی دن پا کے شاہنشاہ بھی چھڈ گیا دنیا فانی
راضی خوشی شاہنشاہ بنکے اپنا راج کماوے
شاہنشاہ نے پاس بلا کے بڑا پیار کمایا
اشرفیاں لے دس سو لیاں بلدے اندر پائیاں
گھلے نال حفاظت بلدے پہرے دار سپاہی
اسے بلی میں جاں اس جن نوں ایہ بیان سنایا
پھر اس جن غصے نال میں نوں دس جگہ نوں جایا
مٹھی خاک اٹھا کے اوتھے جن بربنے بھائی

پچھ پچھا کے شاہنشاہ بھی اوس جنّے کول آیا
آن مسعود بلایا حاضر باہر وزیر کھلا رہے
ہتھ اٹھا کے صحت بدلے منگن نیک دعائیں
اللہ صحت پوری دیوے مرضی دھی ایہ بھاری
اوہ سب اوہلیں شاہنشاہ نوں ایہ الفاظ کہیا سی
صحت بخشے مولا اہنوں تسیں دم کروا وے
شہزادی دے اوندیاں تیکر کل سامان جوڑے
اس درویش شتابی اگوں دھونی جا دھکائی
دم دم جن پوکاریا اگوں میں جاندا میں جاندا
شاہنشاہ نے لڑکی اپنی گل دے نال لگائی
نال وزیراں کرے صلاحیں کی کجھ دتا جاوے
عقل وزیر کہیا شاہ تائیں مرضی جویں تساہیں
عقل میری تاں ایہ گل آکھے اوہ وزیر بناوے
تھوڑے عرصے اندر ہو گئی قدرت پاک الٰہی
اس درویش سیانے تائیں جلد وزیر بنایا
اس درویش سنبھالی شاہی قدرت نال ربانی
لیکن پھر مسعود دے تائیں اوہ حاسد سیاہے
کمرہ وچ دیکھن والا آپنے کوئی نہ حال جتایا
نویں پوشاک اتے ویہ کھڑیاں اہنوں ترت دلایاں
چھڈ آؤ گھر اسدے تائیں نال حفاظت بھائی
ایسپر جن بربنے جیتے نہیں سی زخم کمایا
اک پہاڑ دی چوٹی اتے آپنے ترت پوچایا
منتر پڑھ کے اوہ مٹھ بلی میرے اتے پائی

باندر جنگیا سی پھر اوتھے پتہ نہ مینوں کوئی
باندر جنس بنا کے چھڈیا مینوں جہیں نے سائی
آخر تنگ میں پھر آکے اک دیا کنارے
اک جہاز کھلوتا اوتھے مینوں نظری آیا
شاخ درختوں میں اک توڑی دو دہریک لیوائی
لکڑیاں دو پکڑ شتابی چھپو والگ چلاواں
جانز دیکھ جہاز ارسلے میں پھر پہنچیا سائی
رسی پکڑ جہازے چڑھیا جد میں یار پیارے
کئی سوداگر وچ جہازے چڑھے ہوئے سن بھائی
باندر جنس جہازے ہوندا اینوں ڈاہ دیہو تیلے
کوئی آکھے میں لاٹھی دینال اینوں مارکا داں
کوئی آکھے پھڑ اسد یتائیں پانی وچ ڈوبائیے
میں کپتان جہازے اگے جاکے عرض سنائی
قدماں اوہدیاں تے سر دھر کے میں پھر ڈاہڈا رویا
نال اشارے دسیں سب کجھ ایہ سب جیوں بھاون
پھر کپتان کہیا اہناں نوں اسنوں مت کوئی مارے
شکر گذاری میں پھر اسدی کیتی باجھ حسابوں
دو مہینے ٹردیاں ٹردیاں شہر بڑا اک آیا
اوس شہر دے شاہنشاہ نے قدرت سیتی بھائی
اس کاغذ دے سطر اتے لکھے عبارت پوری
جیسا لکھیا خوشخط ہووے نظر میری وچ آسی
خوش نویسی اندر جہڑا مینوں نظری آوے
کاغذ پاس تراہڈے بھیجے میں اسکا رن بھائی

سب کجھ جاناں میں بیپار وچ پیش نہ جاوے سائی
اگے آکھے والکھ مینوں پتہ نہ لگے کائی
دیہیں روز سمندر اتے پہنچا یار پیارے
میں اکھاں میں چڑھاں جہازے کی سامان بنایا
وچ سمندر دے او دسے کے بہت شتابی جاواں
ایس طرح میں پانی وچ نتی اول تری جاواں
رسی تھانی چڑھیا آئے ویکھے کل لوکائی
واہ واہ واہ والو کہیں کردے اوس وقت سن سارے
آپس اندر سد یاں جنہاں ایہ صلاح بنائی
سارے نظر بھر دی آکے ویکھن میرے ولے
کوئی آکھے میں جلدی اسنوں تیر کمان چلاواں
سن قریباً مدین دے کی تجویز بنائیے
اسدا دامن پھڑیا جاکے ویر نہ ہرگز لائی
آنسو دیکھ میرے اوہ کجھ نرم طبیعت ہویا
تیر تفنگاں سوٹے لکڑ آنکے میرے کامن
دکھ کوئی میٹھ جہاندا اینوں ہرگز ہون آنا دے
پھر میں آیا وجی چھیتے اوتھوں ادب ادالوں
لنگر سٹ جہاز راناں نے اوتھے آ اٹکایا
ہر ملکاں دے تاجراں دے اپنے چٹھی پائی
خوشخط جدمی عبارت ہووے چٹھی دیل ضروری
اوہ خطاب وزیر اعظم دا آن میرے تئیں پاسی
اوہ وزیر اعظم دا آکے ایتھوں عہدہ پاوے
آکھ اپنی سطر لکھ کے بھیج دیوے ہر کائی

اگے بڑھکے میں اس کولوں کاغذ پکڑ لیا سی
کہن لگے ایہ کاغذ پھڑکے بیشک پاڑ گواوے
کول اشارا سب بھایا تنوں لکھ جواب لیچاوا
لوکاں کاغذ میرے ہتھوں کھوہ لیا اگے بھائی
کہن لگا ایہ لکھے عبارت دیکھ لین دیہہ دیلے
اپنے جینوں نال شتابی قلم دوات پھڑائی
چار قسم دیاں چار رباعیاں جد میں لکھ پھڑایاں
لکھے نمونے کافی لوکاں اپنے اپنے بھائی
جلدوں نوشتاں شاہنشاہ دے پاس لیجایاں
بہت پسند لیا نکلے آپنے میرے خط رباعی
ہتھ سپاہیاں شاہنشاہ نے لکھ پیغام پچایا
خلعت جاکے میرے طرفوں اسنوں جلد پہناؤ
اگوں اوہناں جہازی لوکاں باندر چا دکھایا
سب سوار شاہنشاہ ویکول مڑکے واپس آئے
شاہنشاہ متحیر ہوکے ایہ گل آکھ سناوے
پھر افسر اوہ دوجی واری کول جہازے آون
اہلکار تے لوک تمامی اوس شہر دے بھائی
ویکھ ویکھ کے لوکیں ہسن ڈاہڈے شور مچاون
اوہلوں شاہنشاہ نے مینوں کرسی تے بٹھلایا
جب درباری رخصت ہوگئے شاہ فرمان سنایا
کھانا کھاون بیلے مینوں شاہ اشارہ کیتا
کھانیوں فارغ ہوکے پھر میں قلمدان منگوایا
شاہ دی شکر گذاری دا میں بھی کجھ حال جتایا

اوسے ویلے اہنا نتائیں ڈاہڈا فکر پیا سی
پر میں نال اشارے دسیا نہ کوئی فکر لیاوے
وچ تعجب لوکیں بیٹھے میں کی ذکر سناواں
پھر کپتان دیلوایا مینوں کارن اوس لکھائی
اوسے ویلے دی حالت لبھی میں کی بسان تعجب
میں پھر لکھن عبارت لگا ویکھے کل لوکائی
جد لوکاں بھی آپو آپنیاں کیتیاں سان لکھایاں
میں بھی اپنی طرفوں لکھکے کیتی پیش رباعی
ہر کاغذ نے شاہنشاہ دیاں آکے نظراں پیاں
اوسے ویلے شاہنشاہ نے دتے بھیج سپاہی
اس سطر دے لکھنے والا جاوے جلد بلایا
اسنوں بڑا وزیر بنا کے میرے پاس لیاؤ
ایہ رباعی اسنے لکھی لوکاں آکھ سنایا
اوہ خط لکھیا ہے باندر دا اہناں حال بتایا
فوراً اوس باندر دیتائیں حاضر سدیا جاوے
اوس باندر نوں گھوڑے اتے کرا سوار لیجاون
عورت مرد تمامی اوتھوں خلقت ویکھن آئی
ایسیر مینوں شاہنشاہ دے پاس شتاب لیجاون
سارے آکھن ایسا باندر نہیں ویکھن وچہ آیا
وچہ مکان علیحدہ مینوں بیٹھی شاہ لیایا
جتنی بھکھ تریہہ سی مینوں اوہ میں کھا بدا پیتا
کاغذ لیکے اک قصیدہ لکھکے میں دکھلایا
شاہ نے اک شراب پیالہ سی مینوں پکڑایا

نوش کیتا میں نشہ شرابوں پھر کجھ لکھیا سائی
پھر شطرنج وچ چلکے شاہ نے مینوں سد بلایا
پہلی بازی شاہ نے جتی میریکولوں بھائی
شاہنشاہ نے جا گھر اپنے گل سنائی ساری
ملکہ تے اک لڑکی شاہ دی ویکھن اسنوں آئی
پہلے منہ تے پردہ کرکے لڑکی آکھ سناوے
شاہ نے کہیا شہزادی ایتھے بندہ ہور نہ کوئی
پھر شہزادی شاہنشاہ نوں ایہ گل آکھ سناوے
وچ حقیقت ایہ نہیں باندر ایک بندہ جانی
ایہ جادو نال بندے بنیاں سنتوں بابل میرے
جن جادوگر پھڑ کے اہنوں بندہ پکڑ بنایا
بندہ نال اشارے آکھے ایہ سچی گل آہی
کہن لگا اے لڑکی میری توں ایہ کویں پچھانے
لڑکی آکھے میرا بابل جاں توں ووہ چھڈایا
ستر باب جادو دے ہیسن مینوں اوس سکھائے
شاہ نے آکھیا بیٹی تائیں جیتوں کرم کما دیں
شادی کراں ایہدے نال تیری ایہ گل آکھ سنائی
پھر اوہ لڑکی اک مکانے مینوں پکڑ لیاوے
اک کمرے دے وچ لیجا کے مینوں اوس بٹھایا
جاں شہزادی منتر پڑھیا شیر ببر اک آیا
شہزادی پھر کجھ آکھیا جنگ کرن لئی آیوں
شیر شہزادی ولے مڑ کے پیرن پھاٹن آیا
توڑیا وال شہزادی سر دا منتر پڑھیا سائی

شاہنشاہ خوش ڈاہڈا ہویا قدرت نال الٰہی
آ شطرنج لگے ساں کھیڈن کافی وقت وہایا
دوجی تیجی بار شہنشاہ میتھوں ہریا سائی
بندا اک وزیر بنایا عقل جدے وچ بھاری
شہزادی نے اوندیاں شاہ نوں اینی گل سنائی
نا محرم دے سامنے سانوں کیوں بلایا جاوے
خفا میرے تے بیٹی میری توں کس گلوں ہوئی
اے بابل بن تیر بنایئں حالا دسیا جاوے
بے بھی بادشاہ نداالرا کا شہزہ مولی کھپانی
تیمورس شاہنشاہ دا لڑکا جبر اشان وڈیرے
شاہنشاہ نے باندر کولوں پھر ایہ حال کھپایا
شاہ نے مڑ کے لڑکی کولوں خوب تسلی پائی
توں جادو دا کجھ حصہ خوب طرح نال جانے
خدمت میری لئی اوہ مائی جنہوں تساں بلایا
ایسے کارن بندر تائیں جلد کھپانیاں جائے
اس بندر نوں جیکر کدھرے چا انسان بنادیں
جیکر جاوے ایس بندر دی اصلی شکل بنائی
منتر جنتر پڑھکے مینوں بشر بنوناں چاہوے
کجھ لکیراں منتر پڑھیا بہت انھیرا چھایا
شہزادی نوں اوندیاں لہنے مار مکانا چاہیا
بت شیطانہ کیتی آکے منہ پھیلا کے دھاڑوں
شہزادی نے پچھے ہٹ کے اپنا آپ بچایا
اوہ تلوار بنی سی وڈی چمکے دون سوائی

وڈھ ٹکڑے کر شیر ببر دے شہزادی جد سٹے
شیر دے سر دا بنے اٹھو ہاں اوسیویلے بھائی
بنکے چڑی تے اڈیا اٹھو ہاں بیبی ول اسمانے
چڑیا توں پھر بلی بنگئی اوہ جادوگر سائی
پھر اوہ بلی کیڑا بنکے اپنا آپ چھپایا
آخر اگدا بنے بھنبوکا پھر اوہ کیڑیں بھائی
منہ تھیں شعلے ایسے کڈھے اوہ پیا جن شیطانی
تھلیا منہ شتابی آسدا نال داروغہ سڑیا
اک اگدی انگیاری اوتھوں منہ میرے لیل آئی
پھیر شہزادی پانی جلدی میرے تے چھنکایا
داہنی اکھوں کانا ہویا میں اسکارن بھائی
میں اک گھڑی پلک دے اندر اجل شہادت پیلوا
جل کے خاک ہوئی جد مینوں تسیں اٹھائیں پاؤ
تائیں خبر گھڑی دے اندر بھڑکی اگ زیادہ
شاہ نے دیکھ شاہزادی تائیں صد غماں تھیں رویا
شاہنشاہ نے شہزادی دا ڈاہڈا سوگ منایا
شاہ نے ٹرکے شاہزادی دا مقبرہ سی بنوایا
تیری باعث لڑکی میری اجل شہادت پائی
میں نقصان اٹھایا کانی بڑی نحوست تیری
قصد میرے ملن دا کردے ہین لوک تمامی
میں پھر فوراً چوری نکلیا دا بڑی کچھ منا کے
میں رشید ہاروں کول آیا سفر اٹھا کے بھائی
اوندیاں نال قلندر مینوں اگوں ملیا سائی

اوسیویلے پھر بلی دا خنجر ہتھوں سٹے
بنکے سپ شہزادی لگی اسنال کرن لڑائی
بنگئی باز شہزادی تگڑوں اوہ سب حال لکھیانے
کتا بنکے پھیر شہزادی اتھے پہنچے بھائی
کاہنا بنکے پھیر شہزادی اسنوں پھڑنا چاہیا
شہزادی ہنگیار دے بنکے لگی کرن لڑائی
شہزادی دے بابل تائیں تی اوس نشانی
جن حرامی شہزادی نال برا طریقہ پھڑیا
اکھ میری اُس ضائع کیتی دیر نہ لگی کائی
میں باندر توں بندہ بنکے ربدا شکر بجایا
شہزادی پھر بابل تائیں ایہ گل آکھ سنائی
میں ہن پاپی جادوگر توں کیکوں جان بچاواں
خاک میری وچ کپڑے پاکے قبر اندر دفناؤ
شہزادی نوں ساڑیا اپنے کیتی خاک برادہ
کہن لگا ایہ نیکی کر دیاں برا نتیجہ ہویا
ریشمی کپڑے دے وچ اپنے خاک اُہدی نوں پایا
مینوں اکدن نال غصے دے ایہ فرمان سنایا
مریا نال داروغہ جلکے توں تکلیف لوچائی
چلیا جاہ تُوں میرے کولوں ایہو مرضی میری
شاہنشاہ توں لین اجازت لئے کے نمانس طولی
میں قلندر بنکے آیا ایتھے دھکے کھا کے
دلوچہ آکھاں اوتھے جاکے اپنا کراں گذارا
تساں مہمان نوازی کرکے ساڈی رات کٹائی

کرو معاف قصور ضروری اے بی بی جی میرا	شکر گذار ہمیشہ رہساں میں بی بی جی تیرا
کہے زبیدہ عیب قصوروں تیتھوں ملی خلاصی	اگاں قلندر تیجا لکھے کل بیان شناسی

جدوں "رات دی گل" دا بیان ختم ہویا تے ساریاں نے کہیا بھائی عمردینا ایہہ تاں بڑی مزیدار کتاب اے۔ عمردین نے کہیا ایہہ واقعی بڑی مزیدار کتاب اے۔ دراصل ایہہ کتاب تاں عربی زبان وچ سی جس دا ترجمہ ملک بشیر احمد نے ٹھیٹھ پنجابی نظم وچ کیتا اے۔ ایس کتاب دے چار حصے نے۔ تے ایہہ کتاب ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دے کولوں ای مل دی اے۔ کیونکہ ایہدی ملک بشیر احمد نے چھاپی اے۔ اگر کسے ہور جگہ توں خریدو تاں وی ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی ویکھ کے خریدو۔ ہو سکدا اے کہ کوئی تہانوں دھوکھے نال کتاب "رات دی گل" نقلی ہی نہ دے دیوے۔ کیونکہ اجکل کجھ شاعر تے کجھ کتاباں چھاپن والے دوکاندار ایسے طریقے نال لوکاں نوں دھوکا دے کے اپنا وقت گذار رہے نے۔ ایسواسطے بھائی بہتر تاں ایہہ ہی اے کہ جس بھائی نوں ایہہ ملک بشیر احمد دیاں کتاباں پڑھن دا شوق ہووے او براہ راست ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور نوں خط لکھ کے ڈاک دے ذریعے گھر بیٹھیاں ای کتاباں منگوا لوے۔

ہن ساریاں ساتھیاں نے مولوی عمردین نوں زور دتا کہ کجھ ہور سنا۔ مولوی نے کہیا بھئی بھراؤ ہن تک تے میں تہانوں دنیا دے شغل میلے دیاں گلاں باتاں سنا کے کدی ہساؤندا تے کدی رواؤندا رہیا ہاں۔ کیونکہ ساڈے سفر دا مقصد دینی مفاد اے ایسواسطے ہن میں تہانوں دین دیاں گلاں سناؤنا ہاں۔ ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور والے نے اک کتاب چھاپی اے

"بزرگاں دیاں کرامتاں"

ایہہ تھوڑا جیہا نمونہ تسی وی سنو۔

صفحہ ۶۹ سے شروع

Marfat.com

شمس تبریز دا ملتان وچ داخل ہونا

حکایت شاہ شمس تبریز تے بہاؤالحق

شاہ شمس ملتان شہر کٹ مسافت آیا
پار جھناؤں آن فقر نے سی مرگان بچھایا

پور بیڑی دا بھر گیا ہیسی واج فقر نے ماری
مینوں پار لنگھا دے بھناں اساں بھی نیت دھاری

کیہا ملاح نے بہ جا فقرا دوجے پور لنگھاواں
فقر کیہا سی دوجے پور میں لنگھ اگے جاواں

سٹ مرگاں اتے چڑھ بیٹھا فقر اللہ دا بھائی
بیڑی نال برابر جاوے وچ مطہر لگائی

پیر بہاؤالحق ملتانے ہیسی پیر کمالی
باری کھول ندی ول تکے کرکے نظر جلالی

پیر بہاول حق نے اپنے دلوں دلیل دوڑائی
بیری پور ملتان شہر سی ایتھے کمی نہ کائی

شالا غرق ہووے ایہ بیڑی جس تے چڑھیا آوے
میرے شہر نہ اونا پاوے جے سو چارہ لاوے

جدوں بہاول حق نے ہیسی ایہ دعا فرمائی
شاہ شمس تبریز دی بیڑی ڈبن لگ پئی بھائی

دوروں ویکھ شمس نے کہیا یا رب خالق سائیں
بدلیاں تکن والے جے توں سر وچ سنگ اوگائیں

نہرے سنگ تے ہتھ ہتھ جیکے ایہ سر وچ اگے
اودھر اودھر ہک دوجے نوں آن سنیہوڑے لگے

اگے سنگ بہاول حق نوں بہت بڑا گھبرایا
شالا بیڑی ترپئے اسدی جلدی آکھ سنایا

جھڑ پین سنگ ایہے رب سائیں کہے تبریز زباناں
پھیر دو ہانلے بیلے پاسے چھٹے تیر کماناں

سنگ جھڑ پئے بیڑی تر پئی اوسے ویلے بھائی
ویکھ ویکھا لیا دوہاں دھراں نے دیر نہ لگی کائی

شاہ شمس تبریز فقر جد لنگھیا سی دریاؤں
جھناں وا ابھر کے آیا بہاول الحق دے لائوں

بیری پور ملتان دی اوہنوں گئی جتائی
اگوں کی تبریز ہوراں نے حکمت ویکھ بنائی

گکھ پھڑ کے تبریز ہوراں نے چھنے وچ لنکایا
چھناں بھر یا نہ گیا اونویں نہ کوئی دکھ اپجایا

آملتان شہر دے اندر شمس کرے بسیرا
رات گذاری سی اک تکیے ہویا جدوں سویرا

تجبے اٹھ بہاول حق دی کرن زیارت آیا
پیر بہاول نظر تجرا کے اپنا آپ چھپایا

Marfat.com

کہن لگا اس نانگ کالے توں اپنی جان بچاواں
کول سڑک جو باہر شہروں اوتھے ڈیرا لایا
بیدی باغوں مجرا کرکے موراں کنجری آئی
کول تیرے توں چل رہو فقرا ایہ میں عرض سناواں
فقر کہیا جا موراں گھر نوں کیوں پئی مغز کھپاویں
دوجے دن پھر فقر اللہ دے بستر جھاڑ اٹھایا
بے اولادے کرم قصائی روٹی آن کھوائی
فقر اللہ دے اسدے اتے ڈاہڈا کرم کمایا
وقت بیوقت فقیر اللہ دا اوتھے آن کھلووے
اوس قصائی دیکول جدم کوئی دن فقر گذارے
ہرن شکار لیاندا اکدن سی پیراں نے بھائی
کھل ہرن دی جیکر مل جائے بستر فقر بناوے
پھیر کہیا تبریز شتابی کھل دیہو ایہ مینوں
لوڑی تار تیرے جیے لکھاں پھردے وچ بازاراں
پھیر ہوراں تبریز ہوراں نوں جاں ایہ سخن سنایا
چلی ہوئی تکبیر ہرن تے سر ٹکے پیا تھلے
اٹھ ہرناں جا چرچگ جا کے کیوں تیں دیر لگائی
چنگی مار ہرن اٹھ دھایا چار لیا وچ ڈارے
ہرن نکل گیا چنگیاں لوند اگے لوک حیرانی
لوکیں مگر فقر دے پے گئے ویکھ کرامت بھاری
موراں کنجری دے گھر پہنچا سی تبریز وچارا
وچ ملتان شہنشاہ اکدن شادی کاج رچایا
شاہنشاہ لڑکے دی شادی جدوں رچائی

صبح ہوئے اوہ اپنی جا کے کیوں اپنے گل پاواں
نال صدق دے فقر اللہ دے بستر آن جمایا
موراں حاضر آن فقر دے ایہ گل آکھ سنائی
ادب دا لوں خدمت کرساں نہ کوئی عذر لیاواں
کوئی دن کٹ کے آجا مانگا ہے توں ایہ گل چاہویں
کرم قصائی دیکول آکے اوہنے آسن لایا
نالے اپنی حال حقیقت اسنوں کھول سنائی
رب اہدے گھر لڑکا دتا سوہنا چند سوہایا
وچ ملتان شہر دے اہدی ڈاہڈی چرچا ہووے
اکدن اٹھ کے قدرت سیتی پہنچا آن بازارے
ذبح ہویا اس ہرن دیکھ کے ایہ دلیل دوڑائی
پیر خاموش رہیا نہ اسنوں کوئی جواب سناوے
پیر کہیا توں جدھا وڈا دس پیا ہیں مینوں
کھل ہرن دی منگن والے تیرے جیے ہزاراں
ایہ گل سنکے بہت فقر دے دل نے غصہ آیا
نال غصے تبریز ہوراں تے ویکھیا اسدے ولے
نہیں کھل دیندے نہ دین سانوں توں تاں کر جا دلی
ہسیا فقر خوشی وچ آکے اوتھے ہرن گیا جدا بارے
ہرن پیر دا مست بھجایا قدرت ویکھ ربانی
اپنا آپ فقر چھپاوے دنیا کرے خواری
دردا لوکاں پھر جا کے اوتھے کرے گذارا
موراں تائیں مجرے کارن اُس نے سد بلایا
موراں آکے مجرا کیتا نال خوشی دے سابجا

Marfat.com

مجبوریوں سانگ بن دی جس دم آگئی واری
سانگ شیر دا بنکے سانوں جلد وکھالیا جاوے
موراں جلدی سانگ شیر دا کڈھ وکھالو سانوں
سانگ شیر دا نحس ہوندا ہے ڈھاں آکھ سنایا
موراں کہے تبریز ولی نوں بنکے شیر وکھائیں
کہے تبریز شہنشاہ کولوں ایہ نوشت لکھاؤ
لکھ نوشت شہنشاہ دیوے دیر نہ لاؤ کائی
شاہ شمس نے آکھیا جلدی چادراں دیو ساہنوں
پردہ کرکے فقر اللہ دا شکل شیر دی بنیاں
شیر ببر بن نکلیا اوتھوں جاں تبریز سودائی
ڈر کے لوک تربیکے سارے شیر جدوں دسیایا
پنجہ مار کے شیر بہادر کڈھی جان پیاری
لڑکا شاہ دا مر گیا اوتھے کھڑ گیا شیر میدانے
چھپن ہویا شیر شتابی بنیاں جا مستانہ
موراں نوں پھر آکھن لوکیں خون پیا سر تیرے
شاہ دے اگے لوکاں آکے پھر ایہ عرض سنائی
عیسیٰ بن کے آوے فوراً مردہ آن جواوے
بہت انعام دیاں میں موراں بہت تساں دیتا ئیں
میں لڑکے دا کاج رچایا جس کارن توں آئی
میں لڑکے دی جنج چڑھانی وقت تیار اساڈا
موراں ہار سنگار تمامی بدن دوالیوں لاہیا
شاہ نے آکھیا مست تہاڈا عیسیٰ بنکے آوے
نال اکھیں تبریز نکالے آکے موراں تائیں
لوکاں آکھ کے شہنشاہ دے اگے عرض گذاری
شہنشاہ موراں دیتا ئیں ایہ گل آکے سناوے
سب لوکاں ندی طرفوں پاواں ایہ فرمائش تہانوں
شاہ نے آکھیا نحس نہ کوئی جاوے جلد دکھایا
شہنشاہ نہیں کہیڑا اچھڈدا آکھ مستانے سائیں
خون معاف ہووے اک سانوں جے ایہ ویکھنا چاہو
جلدی سانگ دکھالو سانوں شیر سندا کر بھائی
بنیاں سانگ لوو جھٹ تیتھوں نہ کوئی دیر کچھالوں
شاہ نوں جو فرمائش پائی رلکے ساریں جنیاں
مادی بھبھ جدوں اس آکے سخت زمین ہلائی
لڑکے شاہ دے نال مزاخاں لوچھل نوں منہ لایا
لڑکا شاہ دا مر گیا اوتھے ویکھے خلقت ساری
خوشیاں دی تھاں غمیاں ہوئیاں بند ہوئے شدیانے
شہنشاہ دے لڑکے تائیں لا گیا تیر نشانہ
لاہ کے ہار سنگار موراں نے تیرے لئے بہتیرے
سانگ عیسیٰ دا بنکے آوے دیر نہ لاوے کائی
جے لڑکا نہ زندہ ہووے پلے چیز کیا ئی
عیسیٰ بنکے جلدی آوے جن اوہ مست تہاڈا
جا تبریز ولی دے اگے رب دا بارڑا پایا
لڑکا زندہ کرو آکے وقت گذردا جاوے
لڑکا ستا اٹھ بیٹھا آپے شاہ نوں آکھ سنائیں
سانگ عیسیٰ دا بنکے اوتھے مست اللہ دا آیا
لڑکا ہرگز اٹھیا ناہیں ایہ کچھ نیت الٰہی

اوس طرح ہی شہنشاہ نے پھر دربار لگایا
کہہ باذن اللہ جد ہو ٹہل مست آواز سنائی
پھر دوبارہ مست اللہ دا ایہ الفاظ سنایا
کہہ باذنی تیجی واری کہندا مست زبانی
عالم کل شہر دے آکھن کی اس قہر کمایا
رکھ دیناں اہنوں لکے جاوے کھل آتاری
آن دوانے ہو گئے اسدے چھریاں پکڑ قصائی
چھریاں ٹٹن ہو لیاون زور لگاون سارا
قاضیاں چھڈ تبریز ولی نوں ایہ گل آکھ سنائی
آخر لیکھا دینا پیسی روز حشر نوں جا کے
لڑکا زندہ کرنے خاطر تساں سوال سنایا
ایس لفظ دے بدلے تیری کھل اتاری جاوے
تاں جلیبی مست اللہ دے ایہ گل آکھ سنائی
پھڑ کے کھل سر پیروں کھچ لاہ کے ہتھ پھڑاوے
کرڑتے وانگ جسم تھیں پھڑ کے جس دم کھل اتاری
قاضیاں نوں جد کھلڑی لاہ کے سی تبریز پھڑائی
تو آوے پئی چھموں اوہنوں کرم چلے تن سارے
جاں کجھ مدت ایویں پھردیاں سی تبریز لنگھائی
کرم قصائی دیکول آیا کہن لگا سن یارا
کجھ گوشت بیکار کدوں دا اپنے جلد پھڑا یا
بلدی اگ نوں ویکھ شتابی جاں تبریز سدھاوے
بوٹی بھنن کوئی نہ دیوے تنگ ہویا اسکاروں
جا ملتان توں باہر کھلوتا بوٹی لے کے بھائی

سانگ عیسیٰ دا بنکے اوتھے مست اللہ دا آیا
لڑکا ہرگز اٹھیا ناہیں ایہ کجھ ہیبت الٰہی
پھر بھی لڑکا نہیں سی اٹھیا غصے دے وچ آیا
لڑکا اٹھیا کلمہ پڑھ کے کر دے لوک حیرانی
ایہ قرآنوں کافر ہویا قاضیاں فتویٰ لایا
آن جلاداں پکڑیا اوہنوں کون کرے انکاری
کھل نہ لہندی جسموں اہدی ساری طاقت لائی
چھریاں ماس ادھیڑ نہ سکن بہت لگاون چارا
ہیں توں چور شرع دا مستا توں نہیں مرد الٰہی
پھر اگوں تبریز ولی نے ایہ گل کہی سنا کے
قاضی آکھن غیر شرع دا ہے توں لفظ ادا یا
تاں چھٹکارا ہوسے تیرا حکم شرع فرماوے
شرع نبی دے لگے میرا ہرگز عذر نہ کائی
نہیں انکار شرع دے اگے ایہ گل آکھ سناوے
شرع نبی دی رکھ دکھالی ویکھے دنیا ساری
مکھیاں ہویاں بدن دوالے سخت بیزاری پائی
کوئی نہ پاس کھلون دیندا ایہ تکلیف سہارے
اکدن بھکھ نے بہت ستایا سنتوں میرے بھائی
گوشت دیہ کجھ کھاواں جا کے پیش نہ جاوے چارا
لے تبریز جنگل نوں جاندا کر کے جلدی دھایاں
بوٹی بھن کے کھالاں ایتھوں اوہ افکار لیائے
کہن لگا تبریز خدایا ہور نہ کر درباروں
سورج نوں تبریز شمس نے ایہ گل آکھ سنائی

Marfat.com

میراناں بھی شمس بھائی توں شمس کہاویں ۔ ناں دی لاج رکھیں ہن یارا کیوں نہ سیک لگاویں

سورج نے اکھ دوجی کھولی حشر میدان بنایا ۔ سیک لگا جد بوٹی تائیں تلی کباب لٹکایا

مچھلی وانگوں تڑفی خلقت سی اس گرمی پاروں ۔ بوٹی تھمی سورج آکے حکم لیا سرکاروں

آملتان شہر دے اندر گرمی حشر تپایا ۔ ننگے پیریں سنے شہنشاہ آدم بھج کے آیا

لگوں شمس وکھالے بوٹی اینے نہ تھمی میری ۔ لوکیں آکھن بس کر مستا ہن تے ہوئی بتھیری

شہر سارے دیاں گرمی پاروں کھمل آگیاں جاناں ۔ رکھ نے فقرا کیوں ہن داکیتا ہے سمیا نا

بوٹی بھج گئی گرمی ہٹ گئی کیتا کرم الٰہی ۔ دیکھ کرامت فقر اللہ دی دنیا گھر نوں آئی

راضی ہو بہاول حق بھی ایہ گل آکھ سناوے ۔ واقعہ فقر اللہ دا ہیں توں شک نہ کیتا جاوے

کہے تبریز اسلی کوئی ہرگز نہیں تکلیف لو چائی ۔ جھکیاں رہن اساڈے تائیں ہوسی حکم الٰہی

بوٹی کھان لگا جد آنکے سی تبریز حقانی ۔ پر بہاول حق دا لڑکا رکن عالم توں جانی

اسنوں بھیجیا بہاول حق نے بیٹھائی او مستانہ ۔ بوٹی منگ کے لئے کے اسنوں جاوی بدل زمانہ

بوٹی لئی شاہ رکن عالم نے بڑی کراہت آئی ۔ وچ آستین لوکائی بوٹی نہیں سی منہ وچ پائی

ڈگ پئی آستینوں بوٹی داغ لگا سی جامے ۔ دھون لگی جد گولی چھپے گئی اولیائی لاہے

غصے ہو بہاول حق نے لڑکے نوں فرمایا ۔ توں مستاں توں بجرہ لیکے خادم نوں ورتایا

گھر تیں توں اولیائی کڈھکے خادم متھے پھڑائی ۔ جا بیٹھا ہن کر بیا موجاں اینویں حکم الٰہی

شاہ شمس تبریز ولی نے جان کوکی وقت لنگھایا ۔ اک دن ملک الموت فرشتہ حکم جنابوں آیا

ختم ہوئی زندگانی اسدی بنیاں امر الٰہی ۔ دکھن طرف ابدی ملتانوں لوکاں قبر بنائی

ایہو جہے پیدا کیتے رہنے ولی بزرگ ہزاراں ۔ دنیا وچ وکھا گئے جہڑے اسطرحدیاں کاراں

حکایت ایک اصحابی

اکدن باب مجیدی اگے بیٹھا نبی حقانی ۔ یک بندیئے خدمت اندر کیتی عرض زبانی

یا حضرت میں عیبل اندر ساری عمر گذاری ۔ بخشش دا کوئی دس وسیلہ یا محبوب غفاری

کی کم کرنا ہیں توں سمجھا دس حقیقت مینوں ۔ استھیں کچھے نیک عمل کوئی دس دیا لگا تینوں

Marfat.com

یا حضرت میں چوری کرناں آنے آکھ سنایا
پھر او کہندا یا حضرت میں ایہ گل اک سناواں
حضرت نے فرمایا شخصا توں ایہ کار کماویں
پھر اس شخص کہیا یا حضرت میں مسکین نمانا
پاک نبیؐ فرمایا شخصا اگے مرضی تیری
پچھیا پھیر طریقہ اوہنے کویں نماز گذاراں
نبی کہیا ہے نال جماعت فرض نماز ادا وے
ایہ بھی اک گل پاک نبی نے واضح کر سمجھائی
کرکے وضو وقت نال بھائی اچی بانگ سناوے
پڑھ تکبیر کھلو کے اپنی اوس نماز ادائی
اوس بندے نے آکھیا حضرت نت نماز اداواں
چوری ساد قدیمی پیشہ ایہ میں چھڈنا ناہیں
پڑھے نماز تے جھوٹھ نہ مارے اسنے عمل کمایا
اک دن جا کے اوہنے ہیسی اک تھاں سنھ لگائی
پانی لیکے گھروں انہاں دیوں اوہنے وضو سجایا
کعبے لوں منہ کر کے آہنے اچی بانگ سنائی
بانگ سنی تے اٹھ کھلوتے اوتویں گھر دے سائیں
پھیر سلام ہویا جد فارغ سنا ایں کھناں لائی
ہاں میں چور تو ہاڈا بھائی آہنے آکھ سنایا
اہناں کہیا بندگا ایڈا کیہ پیا جھوٹھ الاویں
اوہ آکھے میں چور تو ہاڈا پاڑ تو ہاڈا لوں لایا
عیب چھپا مرے دینا آتے ایہ نماز پیاری
رب نے اوہنوں اپنے گرد اخاص محب بنایا

اے شخصا ایہ بہت بری گل پاک نبیؐ فرمایا
نیک اعمال دسو کجھ مینوں جس نال بخشیا جاواں
پڑھیں نماز تے روزے رکھیں حج زکوٰۃ اداویں
چوری باجھوں میں دنیا دا کوئی بھی کسب نہ جاناں
پڑھیں نماز تے جھوٹھ نہ بولیں ایہ نصیحت میری
ایہ کہے انہوں دسن لگے آپ سید ابراراں
اک اکلے نالوں درجہ بہت زیادہ پاوے
اک اکلا ایہ طریقہ کرے ضروری بھائی
سنتاں پڑھ کے ویکھے جیکر نہ کوئی بندہ آوے
اوسلے کھڑ کھلو ون آکے جلدی ملک الٰہی
جھوٹھوں کراں پرہیز زیادہ ایہ میں عمل کماواں
دوہاں چیزاں تے عمل کماواں سبھے نبی دسائیں
الیسطرح ہی کردیاں اوہنے جاں کجھ وقت لنگھایا
وقت نماز فجر دا ہویا اوس جگہ تے بھائی
سہن دے اگے نال شتابی کپڑا اوس وچھایا
پھیر کھلو کے سنتاں پڑھیاں قدرت ویکھ الٰہی
کی ویکھن اک بندہ کھڑ کے پڑھے نماز نمانیں
کون کوئی تو ہو کہندے آکھوں نام تیرا کی بھائی
آو تو ہاڈے کرکے لوں میں ویکھاں پاڑ لگایا
غوث قطب کوئی ہیں توں شخصا کہیو سچ پیارا
اوہ آکھن توں ساڈوں بابا رستے پاون آیا
تریاں کماں توں ایہہ رو کے ساتھ خدا دی یاری
اک نماز سچائی یاروں ایڈا درجہ پایا

Marfat.com

سچے دل نال توبہ کیتی جاں اُس رد الٰہی	مولا خاص محبوب بنایا کر کے بے پرواہی

ایہہ حکایت ختم کر کے مولوی عمر دین نے کہیا۔ بزرگاں دیاں کراماتاں دی کتاب دا نمونہ تسی سن چکے او۔ خریدنی ہووے تے ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور کولوں خط لکھ کے بذریعہ ڈاک گھر بیٹھیاں ای کتاب منگوا لؤ۔ تہن میں تہانوں ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی اک کتاب جس دا ناں ہے اسلامی کہانیاں اوہدے وچوں تھوڑا جیہا بیان سناؤ نا ہاں۔ سنو۔

سچ بولنے والا لڑکا

بہت مدت دا تینوں بھائی گذریا حال سناواں	صحی حالات کتاباں وچوں جھوٹھا لفظ نہ پاواں
پاک نبی توں دسویں پیڑھی حضرت صالح ہویا	نیک خاصیت ولی اللہ دا حال کتابوں پایا
سوہنی صورت مٹھی سیرت اوس بشر دی سائی	ہر دم یاد الٰہی اندر اُس نے عمر لنگھائی
اکدن اوہنے مولا اگے ایہ سوال سنایا	لڑکا نیک عطا کر مینوں میریا بار خدایا
اوہ عرضوئی نیک بندیدی جلد ہوئی منظوری	چند دناں وچہ اللہ اسدی حاجت کردا پوری
ایسا اوسنوں لڑکا اوہنے نیک عطا فرمایا	جمدیاں اُہنے فرض خدا دا چنگی طرح بجایا
ماہ رمضان مہینے اندر اوس تولد پائی	جمدیاں اُنے روزہ رکھیا جانے کل لوکائی
چند دناں دا ہویا لڑکا قدرت نال ربانی	حضرت صالح رحلت پا گئے چھوڑی دنیا فانی
ہو یتیم گیا جد لڑکا حکمت ویکھ الٰہی	پالن پوسن لگی آخر اُس لڑکے نوں مائی
ست سالاں دا ہو کے لڑکا نیکو کار یقینی	رغبت ظاہر کیتی اُسنے علم پڑھے او دینی
ایس گلوں بھی مائی اُسدی ڈاہڈھی خوشی مناوے	دینی علموں واقف ہویا نت نماز ادا وسے
مائی نے اُس لڑکے تائیں اکدن آکھ سنایا	اے بیٹا ہن تینوں سدھے رستے پایا
جا بیٹا بغداد چلا جا دینی علم پڑھن نوں	کراں کس تیاری کر لے کھالی ایس چڑھن نوں
ماں بیٹے نوں رخصت کردیاں سی ایہ گل سنائی	بیٹا سچ ہمیشہ بولیں سخت تاکید کرائی
لڑکا نیک ارادہ کر کے ٹر بغداد پیا سی	تھوڑا تھوڑا دن تے راتیں کردا سفر رہیا سی

قافلہ اک بغداد شہر نوں ٹریا جاندا سائی
اک روز سفر جو کیتا سی ہادس قافلے یارا
زر نقدی سب لٹ لئی اہناں کل سامان اٹھایا
اک جھاڑی شے اوہلے بچہ جا لکیا سی ٹھ دا
تیرے کول کی کو نقدی ڈاکو آکھ سنایا
ڈاکو کرے یقین نہ آتے نہ اعتبار لیا وے
اوہ تقسیم کرے پیا اوتھے لٹ دا مال تمامی
بچے سوار تیرے کول لڑکیاں کی زر نقدی آہی
لڑکے کھول مدرم اوہ چالی اوپر میز ٹکائے
تاں لڑکے زر نقدی کڈھ کے آپے پیا پھڑاویں
ٹرویاں نال ہدایت مینوں ایہ کیتی سی مائی
اس کارن میں جھوٹھ نہ بولاں سچا سخن سنایا
اوہ سردار وچاراں کرکے دلوچ کہے صلاحیں
وڈا ہو کے حکم خدا دا میں کیوں دلوں بھلایا
مال تمامی واپس کیتا لٹیا ہویا بھائی
اوہ لڑکا سچ بولن والا ہیسی پیر جیلانی

لڑکا رل گیا نال اہناں دے حکمت ویکھ الٰہی
ڈاکواں آکے گھیر لیا سی پیش نہ جاوے چارا
بچہ سہم گیا اوہ آخر جد ایہہ حال وہایا
اک لٹیرا جلکے اوہنوں بچے ہتھوں پھڑدا
چالی ہدرم میرے کول آئے نہ اس جھوٹھ الایا
جا سردار اپنے دے اگے لڑکا پیش کراوے
اوہ بیٹھا سی کرسی اُتے ہور کھلے سب لاہی
چالی درم میرے کول آئے لڑکے بات سنائی
اوہ سردار حیرانی کرکے استوں حال پچھائے
بے ایہ چھین لواں میں تیتھوں پھر کی عذر لیاویں
بیٹا سچ ہمیشہ بولیں سخت تاکید کرائی
ماں دے حکموں باہر نہیں میں ہرگز قدم ٹکایا
چھوٹے لڑکے حکم مائی دا دلوں بھلایا ناہیں
توبہ کرکے اس ڈاکو نے ہتھ کنا نوں لایا
ایدوں اگے کیجے نہ کرساں ایسا میں کم کائی
ہن تک ظاہر دنیا اُتے جس دی عجب نشانی

حکایت در شان محمدی

معجزہ پاک نبیؐ سرور دا میں اک آکھ سناواں
مسجد دے کول بیٹھے آہے سوہنے نبی گرامی
کی ویکھن بگھیاڑ نبیؐ دی مجلس اندر آیا
یا نبی اللہ کرو نصیحت ایڑاں والیں تائیں
مصلحت کرکے دسن سانوں کل خواص عوامی

شاید ایس وسیلے یاروں میں بھی بخشیا جاواں
یاد اصحاب تمامی بیٹھے پاک نبیؐ دے لاہی
آکھ سلام نبی سرور تائیں اپنا حال جتایا
نام خدا کجھ ایڑاں وچوں بھی کجھ دین اسائیں
سانوں بھی کجھ راہ مولا دے حصہ دین تمامی

فاقیاں وچ ہمیشہ اسیں غریب بچارے
سخت دعا مت خفگی ہووے خوف تساڈا بھارے

حضرت ایڑاں والیاں تائیں دسی ایہ گل ساری
گل ایا لیاں جہدہ وینوں کیتی سی انکاری

یا نبی اللہ امر زکاتاں اگے حکم سنایا
اشتھیں اُتے ہور اساتھوں بھار نہ جاوے چایا

یا حضرت جی ساڈے اُتے ایڈا بھار نہ پاؤ
مہکے اسیں زکوٰۃ ادا ایہے ایہ تعزیر نہ لاؤ

سنو حقیقت جد لوکاں تے گل نہ سمی کائی
پھر بگھیاڑ نمانے تائیں گھلے نبی الٰہی

اے بگھیاڑا لوک اساڈے ایہ گل مندے ناہیں
پھر بگھیاڑ نبی دے اگے کیتی عرض تدائیں

آکھو ہو سب لوکاں تائیں اے محبوب پیارے
آپوں اپنے مالاں دی ایہ راکھی رکھن سارے

اپنا حیلہ اسیں کراں گے رکھن ایہ نگہبانی
تساں نہ ساتھے رنجش کرنی اے محبوب حقانی

بُری دعا مت کرو اسانوں آوے قہر الٰہی
نہ کوئی ساتھے غصہ کرنا خفگی کر کے کائی

کدے نہ غصہ کراں تساں تے کہے رسولؐ پیاراں
نہیں حق تواڈے اندر بُری دعا فرماواں

بیکے اوں نبی سرور تھیں اوہ بگھیار سدھایا
معجزہ ایہ اک پاک نبیدا آکھ چراغ سنایا

سلطان اور شیر خوار بچہ

سلطان صلاح الدین خالد سی اک خیرے بھائی
اُسدی اک کہانی میں یاد قدرتی آئی

اکدن اوہنوں دشمن طرفوں خطرہ پیگیا بھاری
تاں آپنے اُس باڈر ولے آکے فوج اتاری

جاں باڈر تے گشت کرن لئی پونچا اک سپاہی
دشمن دا دودھ پیندا بچہ لبھیا اوہنوں ساتی

بچے نوں جھٹ پکڑ سپاہی فوج اپنی وچ آیا
ماں بچے دی درد فراقوں رو رو شور مچایا

آکھ پنڈ دے چوہدری اگے آ فریاد لگائی
چوہدری نے گل اُس عورت نوں سی ایہ بات سنائی

کہے سلطان صلاح الدین مسلمان ہے سچا
جاکے عرض کریں توں اُس تے مل جاوے تیرا بچہ

اوہ رو رو ندی کرلاندی عورت شاہ دیکول سدھائی
دکھاں بھری کہانی اوہنے شاہ نوں آکھ سنائی

اے شاہا اک لڑکا میرا بالکل بال ایانا
پھڑکے لیگیا کوئی سپاہی عاجز حال نمانا

دردوں جگر کلیجہ پھٹیا میرا نال جدائی
آپ بہادر نیک دلے آکے تاں میں عرض سنائی

دکھاں بھری کہانی اُسنوں عورت جدوں سنائے
سن گلاں سلطان بہادر چھم چھم نیر وگائے

Marfat.com

سد کے فوج کمانڈر تائیں فوراً حکم سنایا
ویکھ وتا گیا بچہ اگے معلم ایہ گل ہوئی
شاہی خزانیوں قیمت دیکے بچہ جلد لیاؤ
کرسیوں اٹھ سلطان کھلوتا آکھے بہناں ناہیں
جلد کمانڈر قیمت دیکے بچہ ترت منگایا
عورت پھر شکریہ کرکے واپس گھر نوں آئی
عورت نوں سلطان بہادر ایہہ فرمان سنایا
پہنچی ہے جو ناحق تینوں ایہ تکلیف تینوں
اک ہزار روپیہ دیکے واپس کردا سائی

شیر خوار اک بچہ پھڑکے کون سپاہی لیایا
پھر سلطان سنائے ہرگز دیر نہ لاوے کوئی
جس جا گہ تے ہووے لڑکا اوتھوں ترت منگاؤ
جتنک اس عورت نوں دیوں نہ لڑکے دیاں باہیں
ماں دے پت حوالے کرکے اپنا فرض ادا یا
پھر سلطان معافی منگی اس عورت توں بھائی
اک سپاہی دی بدنیتوں توں ایہ صدمہ پایا
اس غلطی دی تام خدا دے بخش معافی مینوں
اوہ اسلامی شاہنشاہ دیاں صفتاں کردی آئی

مسلمان کی غیرت

اسماعیل شہید دلی وچ رہندا سی اک بھائی
اک ہندو دریا وچ ترنا ہوکا آن دیواوے
کوئی تیراک مقابلہ کرکے نال میرے نہیں تردا
اوہنے اپنے دل دے اندر ایہ صلاح پکائی
حاضر مجلس آکھیا ہے کوئی مسلماناں وچوں ناہیں
اسماعیل تیراک بنن دی مشق شروع چا کیتی
چند دناں نوں چہ ترنا اوہنے سکھ لیا سی بھائی
اکدن دلیوں تردا تردا جا متھرا وچ لگے
بہت کمال کیتا اس حاصل تیرن اندر بھائی
کوئی دریا وچ تیرن والا ہے تے حاضر آوے
ہندو بچہ وہ جاوے جیتوں جتھوں میں گل پاواں
تیرن دلیچہ ہندو ہریا مسلم پگڑ ہرایا

آہدی عجب کہانی اک میں کر تصنیف سنائی
کوئی تیراک میرے نال آکے بیشک زور لگاوے
اسماعیل شہید دلی دا بیٹھ دلیلاں کردا
بڑی شرم دی بات دسیوے مسلمان لئی بھائی
اسدے نال مقابلہ کرکے روکے اسدیاں تائیں
اسدے نال مقابلہ کرساں ایہا دل وچہ نیتی
جمنا دے دریا وچہ جاکے مشق کریندا سائی
کوئی تیراک بھی نہ دم مارے ہرگز اسدے اگے
آخر اسماعیل دہلی وچہ ڈھونڈی ایہ پٹوائی
نال میرے اوہ اسطرح دی آکے شرط لگاوے
جے اوہ ہرے تاں کلمہ پڑھ لئے ایہ میں شرط لگاواں
مجلس دلیچہ ہندو گھوں لیں کلمہ اس پڑھایا

Marfat.com

اسماعیل نوں ایسے گلے دلوچ غیرت آئی
مسلمان وچ غیرت ہووے تاں اوہ مسلم تھیوے

کوئی نہ آکھے مسلمانا توچہ آہ شے ہے نہ کائی
بے غیرت دی بخشش کوئی نہ دانگ سگاں پیا جیوے

مولوی عمر دین نے "اسلامی کہانیاں" دی کتاب دا نمونہ سنا کے ختم کیتا تے پھیر ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب "آخرت دیاں نشانیاں" پڑھ کے سناون لگا۔ تسی وی پڑھو:-

سوال منکر نکیر کافر تے منافق اگے تے عذاب قبر

منکر نکیر فرشتے جد دم کافر دے ول آون
ہیبت ناک ڈراونیاں شکلاں کافر کول کھلوون
آکھن کیہڑا رب ہے تیرا چھیتی دس کمینے
چھیتی دس جواب اساں نوں نبی تیرا ہے کیہڑا
مینوں خبر نہ کوئی اسدی جو جو تسیں سنایا
روح کافر دی نام اللہ دا ہرگز مول نہ جانے
پاک محمد سرور والی کجھ پتہ نشانی
نہ جس منیاں حکم خدا دا نہ احکام رسولی
نہ اسلام خبر کوئی جانے پڑھی نماز نہ کوئی
حج زکوٰۃ ادا نہ کیتی پھر کیوں نہ پچھتاوے
سوال جواب جاں ختم ہو جاون روح کافر دیائیں

روح اسدی پھرا دتیں پاون جیویں گڈھ لیاون
ہر اک نوں جیویں پچھن لگے آج مخاطب ہوون
کس مذہب وچ عمر گذاری کی بھریا وچ سینے
اسو یلے روح کافر والی رو رو کردی جھیڑا
ہائے افسوس میں کجھ نہ جاناں ایویں وقت لنگھایا
نہ کجھ مذہب دین دا دسے کردی جائے بہانے
رو رو کملیاں وانگ ہووے روح کافر دی جانی
دن محشر دے اس کافر دی ہووے کویں قبولی
نہ جنہاں نے روزے رکھے کیویں خلاصی ہوئی
پھر پچھتاوا کا بدا اسنوں سدھا دوزخ جاوے
دوتیں پکڑ مروڑن اسنوں دیون سخت ایذائیں

لہ براء بن عازب کی لمبی حدیث میں مذکور ہے۔ جب کافر کے بدن میں روح ڈالتے ہیں اس سے منکر نکیر سوال پوچھتے ہیں۔ جب جواب ٹھیک نہیں پاتے تو ایک پکارنے والا پکارتا ہے اس نے جھوٹ کہا۔ اسلئے اس کا بچھونا آگ کا بچھا دو اور دوزخ کی طرف سے دروازہ کھول دو اور قبر بھی تنگ کیجاتی ہے یہانتک کہ اسکی ادھر کی پسلیاں ادھر نکل آتی ہیں اور اسکے پاس ایک بدصورت والا شخص آتا ہے اور اسکا لباس بہت گندہ ہوتا ہے تو وہ کافر کہتا ہے تیرے جیسا برا شخص کوئی نہیں دیکھا وہ کہتا ہے تو جانتا نہیں میں تیرا ناپاک عمل ہوں تب وہ کہتا ہے الٰہی قیامت قائم کر لو۔ ۱۲ منہ

قبر دی سبھی طرفوں پہلے اک کھڑکی اوہ کھولن
آکھن دیکھ اوہ بندیا اسنوں ایہہ جنت رحمانی
لیندا مزے تے لُٹدا مجہاں کردا خوب بہاراں
پھیر قبر دی کبھی طرفوں کھولن اک دروازہ
آکھن دوزخ ہاویہ ہے ایہہ ایتھے عمر گزاریں
روح کافر دی جھیڑا کر دی جے چنگی میں ہوندی
اج میں نیک کیسے بندے ہوندے موجودی منگی ہوندی
کافر دی روح کر دی جھیڑا روندے تے کرلاوے
جسم تے گرز فرشتے مارن جسم کُبا ہو جاوے
منکر نکیر اوہ گُنھاں مارن اس بدبیدیا تائیں
قبر دی ایسی سختی ہووے جیوں شکنجہ پایا
تڑکن ہڈیاں ہالن وانگوں پھڑکن ٹوٹی جاوے
سپ زہریلے آ آ ڈنگن چکن بھن اچھیرے
لیہہ سالوں تیرے کھاون بدلے بھیجیا ہے رب سائیں
اوہ بد بختا رسم کفر دی پکڑی وچ زمانے
عمر گزاری بدیاں اندر خوف ذرا نہ آیا
چیرن پھاڑن بھنن توڑن اک جاوے اک آوے
مویاں جیہاں روحاں اوہنوں اکو لکھ مارن طعنے
وچہ قبر دے کافر نوں جد ہوون سخت ایذائیں
اجرانوں اک صورت بھیڑی ایسے نظری آوے

آوے خوشبو عطر عنبر دی تے اسنوں ایہہ بولن
چنگے عمل جے ہوندے تیرے پاوندا بہت اسانی
پر ایہہ تیرے خاطر نا ہیں ایہہ جنت گلزاراں
تے اس کافر بندے تائیں آکھن مار دواڑہ
لائق تیرے دوزخ آہی جاتن اپنا ساڈیں
اج جنت دے رنگلے اندر ساری رنگی ہوندی
اج میں جداں چنگیاں چھڈکے جدوں لنگھی ہوندی
رو رو مغز کھپاوے اپنا نفع نہ کجھ ہتھ آوے
بھر تے گرز دبا کے مارن سر چِبا ہو جاوے
مارن پھیر جگاون اسنوں دیون سخت سزائیں
توڑ مروڑ کے گھوٹنا دیوے بہت عذاب و دھایا
کوڑی وچہ کلہاڑی جیویں اندر وڑدی جاوے
آکھن مار یا جھکنے سالوں ساڈے بھاگ چنگیرے
بوٹیاں کر کر تیریاں کھائیے اوکا بر بد جائیں
اس کارن دنیا تے تینوں بھیجیا سی خدا نے
لے ہن تینوں ساڈی خاطر رہنے کھاج بنایا
اودھر قبر شکنجے وانگوں پسلیاں بھندی جاوے
اے بدبخت بیدینا تیں نہ حق دے جانے معنے
رو رو اپنا آپ گواوے بھر بھر ٹھنڈیاں آہیں
سیاہ رنگ ابر بہاراں وانگوں پھیلی کنب جاوے

لہ ابو سعید رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہٖ وسلم نے فرمایا کافر پر قبر میں ننانوے قسم کے سانپ قائم کئے جاتے ہیں جو قیامت تک اسے ڈستے نوچتے کھاتے رہتے ہیں اور ایسے زہریلے ہیں انکے مگر ایک سانپ انہیں سے زمین پر پھونک دے تو قیامت تک زمین سبزہ نہ اگائے۔ اللہ تعالیٰ اپنے حبیب کے صدقے سے ان سے بچائے۔ حافظ

Marfat.com

سامنے آن کھلووے صورت کافر تھر تھر کنبے ۔ تے اس صورت تائیں پچھے آیا کون اچنبھے
اوہ صورت پھر بولے اسنوں میں جاں جاں تائیں ۔ میں تیرے بدعمل کمینے ظاہر ہوگ تدائیں
کی ہن کھوٹے اوہ بد ذاتا تیری نرم کلامی ۔ میں تیرے عملاں دی صورت بن کے آئی تمامی
ساری عمر توں دوزخ اندر سڑسیں وچ عذاباں ۔ نافرمان ہمیشہ سڑدے حافظ دیکھ کتاباں

روح دا گھر تے قبر آئے اوناں نے خستہ جسم دا حال دیکھنا

وچ حدیث شریف دے آیا جد بندہ مر جاوے[1] ۔ کفن دفن ہو جاوے سارا خلقت گھر نوں آوے
تن دن بیت جاون جس ویلے روح فریادی ہووے ۔ یا رب دے اجازت مینوں تے آزادی ہووے
دیکھاں اپنے جسم دے تائیں حکم ہووے رب باری ۔ آوے قبر اتے روح اسدی دیکھے شکل پیاری
مردے دے نک منہ دے وچوں پانی چلدا ہووے ۔ دیکھ کے روح جسم اپنے نوں کرلاوے تے رووے
آکھے اے مسکین پیارے یاد ہیں اوہ دن پیارے ۔ جد سوندا سی سیجاں اتے وچ کلیاں گلزارے
ایسی زندگی دے دن بیتن یاد رکھیں ایہہ کارا ۔ حکم جناب پنجویں دن پھر روح آوندی دوبارا
دیکھے نک منہ کناں وچوں خون جاوے دھاراں وانگوں ۔ زار و زار رووے کرلاوے ویکھ تنے گھر وانگوں
آکھے ایہہ محبوبی شکلاں وچ دکھاندے آہیاں ۔ گوشت تیرا کچھواں کھاندے دے وڈیاں ڈاہیاں
درد غماں نے گھیرا پایا رنج مصیبت آئی ۔ پھٹ گیا جسم وچ مڑھ تیرا پے گئی سخت جدائی
ٹٹ گئے سب اعضا تیرے بن غربال مثالے ۔ جسم تیرا سب چھلنی ہویا کیڑیاں ہویا حوالے
جس بدن نوں خاک نہ لگی اوہ اج مٹی ہویا ۔ جسنوں ویکھ نہ دنیا رجی اوہ اج خاک چہ سویا
ایسے طراں ستویں دن تک روح آوندی مڑ مڑ کے ۔ آوے دسویں دیکھ کے جاوے تے بہاوندی ہنجو
تالے روح آوازاں دے دے اسنوں آن پکارے ۔ کتھے تیرے لڑکے بالے خویش اقارب سارے
کتھے جگہ زمین سبھے تیری کتھے بھیناں بھائی ۔ کتھے ماں تے باپ ہیں تیرے یار کتھے ہرجائی
کتھے ہم نشین اوہ تیرے کتھے سب ہمسائے ۔ کتھے رشتے دار اوہ تیرے کتھے ماں پیو جائے

[1] امام جلال الدین سیوطی شرح الصدور فرماتے ہیں امام ابو عمر ابن عبد البر نے فرمایا کہ شہیدوں کی روحیں جنت میں ہیں اور مسلمانوں کی قبروں کے صحن پر جہاں چاہیں آجا سکتی ہیں۔ ۱۲ منہ

Marfat.com

کتھے اوہ اج چہرہ تیرا جو سیا چمکاں مارے — کتھے ایہہ اج خاک دے اندر وچ غماں بیڑا لے
کتھے اوہ اج تیریاں شاناں جگ وچ ظاہر ہوئیاں — کتھے ایہہ اج بیڑیاں تیریاں شوہ دلوچ ڈبویاں
کتھے اوہ اج عزت عظمت کتھے قدر ہے تیرا — کتھے ایہہ اج خاک چ رُلیا چند جیہا ایہہ چہرا
کتھے اوہ اج یار ہیں تیرے بہت محبت والے — کتھے اوہ اج بیلی تیرے دولت حشمت والے
ابوہریرہ کرے روایت جاں مومن کوئی مردا — کردی روح محاصرہ اسدی اک مہینہ گھر دا
ویکھدی آکے مال اوہ اپنا کیونکر ونڈے ہین — کیونکر قرضہ ادا کریسن کیونکر بچے پیسن
کیونکر گھر دے کم ہیں چلائے کیونکر وقت ٹپاون — کیونکر رنج مصیبت پاون کیونکر خوشی مناون
استوں مگروں یک ورہے تک قبر محاصرہ کردی — کون دعا اس بیلے منگدا اکھندی روح بشر دی
پھیر فرشتے روح مومن دی روحاں وچ لیجاون — نفخہ صور تک اوہ حافظ اپنا وقت ٹپاون

صبر دا پھل ہمیشہ مٹھا ہندا اے (حکایت)

چل حافظ ہن اجر صبر دا لکھدے جو جو پایا — ان اللہ مع الصابرین رب سچے فرمایا
صبر دا پھل ہمیشہ مٹھا جینے صبر کمایا[۱] — اجر صبر دا اس درگاہوں صابراں دوناں پایا
ویکھ صبر یعقوبؑ نبی دا کیہا وچھوڑا پایا — یوسفؑ جہیا وچھڑیا بھائیاں کی اوہناں ہتھ آیا
آخر ویکھ یوسفؑ پیغمبر شہر مصر دا والی — مدتاں پچھوں میلے ہوئے باپ بیٹے دے عالی
روندیاں اپنی عمر گذاری وچ جدائی پیارے — آخر مل گئے پھیل بھائی گئے وچھوڑے بھارے
صبر ایوبؑ نبی دا ویکھو کیڑیاں جسم مکایا — پر اک دن وی نبی دا کلمہ نہیں زبان تے آیا
امر نبی دا کرے نتارا لوکاں نوں دکھلایا — آخر اوہ ایوبؑ پیارے صبر دا پھل چا پایا
آل نبیؐ اولاد علیؓ تے کوفیاں ظلم کمائے — پانی باجھوں وچ کربل دے بچے مرن تہائے
حوض کوثر دے ساقی جیہڑے صبر رضا تے پورے — گودیاں وچ فرزند کوہائے جگ دلوچ مشہورے
ایتھے اک حکایت مینوں یاد صبر دی آئی[۲] — ہر سال اندر اک بچہ جندی نیک بیبی اک مائی

---

[۱] قولہ تعالیٰ انما یوفی الصابرون اجرھم بغیر حساب (ترجمہ یہی بات ہے کہ صبر کرنیوالے اجر بے شمار پاویں گے) [۲] یہ حکایت میں نے مولانا روم رحمۃ اللہ علیہ کی مثنوی سے نقل کی ہے۔ حافظ

Marfat.com

دو مہینے خوشیاں اندر اوہ مائی گذارے — آخر بچہ موت دی گودی دے وچ لوے ہلارے
ایسے طرح اس مائی دے یارو ویہہ بچے ہوئے پیدا — گود ہمیشہ اسدی خالی پورا ہوئے نہ وعدہ
ویہاں نمیاں وچوں زندہ بچہ رہیا نہ کوئی — غم صدمے دی تاب نہ جھلی ڈاڈھی بیکل ہوئی
آخر بول اٹھی اوہ مائی یا رب تیری دوہائی — جیہوں ہویا قصور کی مولا جیہڑا دکھاں وچ پائی
نو ماہ دی محنت میری الویں ضائع جاندی — دو مہینے خوشی دے اندر میری جان لنگھاندی
ویہہ پھل لگے باغ میرے وچ رجکے ویکھ نہ سکی — خوشی گئی تے غمی لیائی رحمت الہی وسی
نہ کوئی پت میں رجکے ڈٹھا نہ میں رج کھڈایا — نہ میں خوشیاں اندر اپنا ویلا کوئی ٹپایا
جیہڑے کرکر روئی مائی تے پھر نیندر آئی — خواب دے اندر ڈٹھا مائی باغ بڑا اہر جائی
پر اوہ باغ وڈھیرا سی جو جنت ربدی آہی — اس جنت وچ اک محل سی ابدی بے پرواہی
مشک کافور تے سونا چاندی اٹاں اسدیاں سہن — لکھیا ہویا سی ناں مائی دا اہ والے تے کہسن
دیکھ گئی جد اندر مائی بچے کھیلن سارے — ہس پئے دیکھ کے اماں تائیں اوہ معصوم پیارے
آن فرشتہ اس مائی نوں دسدا سارا حالا — اے مائی اس صبر دا تینوں اجر دتا رب بالا
جنت وچ محل ہے تیرا پانی حوض کوثر دا — ایہہ سب تیرے بچے حاضر دیکھ جنہاں دل ٹھرہا
دیکھ کے مائی سب کجھ یارو وچ خوشیاں دے آہی — آکھے یا خداوند تیری ڈاڈھی بے پرواہی
خوابوں ہو بیدار اوہ مائی لکھ لکھ شکر گذارے — چنگا صبر کمائے جیہڑا جنت کرے اشارے
حافظ یاد جو صبر کمائے آپ اللہ فرمائے — اُن پچھا اوہ میری جنت دے وچ سما جائے

شہیداں دیاں روحاں دی جنت وچ سیر

سبحان اللہ ایہہ شان شہیداں تے پاکیزہ کمالاں — بھیجاں روح شہیداں اُتے لکھ لکھ بار سلاماں
پاک منزہ طاہر اطہر سوہنیاں شاناں والے — صفت مثال کی دیواں ایتھے پاک بیاناں والے
حضرت پاک حسین حسن دو زمیں اسماناں والے — دوہیں نواسے پاک محمد پاک زباناں والے
ایہہ سردار شہیداں اُتے مالک صبر رضا دے — تے تسلیم و اقرار والے بن مختار ہتھالے
حیدر دے دو لال پیارے بڑی شجاعت والے — تے درگاہ الہی دے وچ خوب عبادت والے

Marfat.com

ظالماں ظلم کمایا اے پر صبر نہ مول گوایا
ختم[1] مثال شہیداں دی روح جسم جنت جاوے
ہر ہل ہرہاں جانوراندیل صورتاں ہوکسن ظاہر
مولا کہے شہیداں تائیں جو منگو سو پاؤ
ایہے شہید پیارے پیارے سوہنیاں شکلاں والے
وچ سجدے دے جا جا پیارے کرن دعا کریاں
اک شہید نے ستر بندے اک کولوں بخشاون
وچہ انعام عطا شہیداں ربدی طرفوں ہوون
نہ انہاں نوں خوف قیامت ڈاہڈیاں رحمتاں والا
کہے خدا شہیداں تائیں جو منگو سو پاؤ
اکواری پھر دنیا اُتے گھلدے لے رب قادر
ایہو تمنا ساڈی ڈاہڈی گھل زمانے اُتے
ون وسارا ایہہ جنت اندر سیر کرینگے رہندے

بہے شہیداں تے ٹھنڈاری جگ تے نام رکھایا
پھل فروٹ تے شربت نوشی شہد بہشتوں آوے
اُڈدا اُڈ عرشیں سیر کریسن واہ واشان ہے قادر
تہاڈے بدلے سب کجھ حاضر جو پیو جو کھاؤ
ستر ستر حوراں پاون شکلاں عقلاں والے
ستر شخص گناہاں والے بخشیں پاک رحیماں
تے بخشا نبی دی اُمت خوشیاں دلوچہ آون
اک لہو دے قطرے بدلے سب گناہ اس دھوون
سرتے تاج نورانی ہوسے نعمت بخشش والا
کرن دعا شہید تمامی اِتنا کرم کماؤ
تیرے راہ تے فیر اکواری جیئے جا نچھاور
جیئے جا شہید خدایا ٹھیک نشانے اُتے
حافظ راتیں عرش دے ہیٹھاں وچہ قندیلاں بندے

جہاز دا سفر

آخر اوہ کرلں والا دن تے اوہ بھاگاں والا وقت آ پہنچیا جدوں حاجیاں دا جہاز کراچی دی بندگاہ توں جدے ول روانہ ہویا۔ تے حاجی خوشی دے نعرے ماردے جہاز تے سوار ہوگئے۔ تے جہاز مکے دل رواتہ ہو گیا۔ مولوی عمر دین نے جہاز دے کوٹھے تے چڑھ کے چوفیرے دھیان لا دیا تے ستے اسمان تے ہیٹھاں ہر پاسے پانی

[1] قولہ تعالیٰ:۔ ولا تحسبن الذین قتلو فی سبیل اللہ اموا تا ط بل احیاءٌ عند ربہم یرزقون فرحین بما اتاھم اللہ فضلہ پ۳ سورۃ آل عمران۔ ترجمہ:۔ یعنی جو لوگ اللہ تعالیٰ کی راہ میں شہید ہوگئے ہیں ان کو مردہ مت خیال کرو۔ مگر وہ اپنے پروردگار کے پاس زندہ ہیں اور خوش ہونیوالے ہیں۔ اس چیز کے ساتھ جو اللہ تعالیٰ نے انکو اپنے فضل سے عطا کی ہے۔ ۱۲ منہ

Marfat.com

ای پانی نظر آوے تے ٹھنڈی ٹھنڈی ہوا پئی وگے۔ پہلا دن سی ایسے طرح گذر گیا۔ رات نوں لے پئے تے چکر پئے آون۔ تن چار دن تک ایہو حالت رہی آخر اک دن ساتھیاں نے کہیا مولوی عمر دینا۔ کجھ رونق ای لا۔ بڑے دن ہوئے نے توں کجھ سنایا نہیں۔ مولوی عمر دین نے کہیا لوؤ بھئی سنو۔ اج میں تہانوں ملک بشیر احمد دی بنائی ہوئی یوسفؑ دی کتاب سنانا ہاں۔ سنو تے یاد پئے کرو۔ اجکل لوک مولوی غلام رسولؒ دی کتاب، مولوی عبدالستار صاحب دی یوسف دی کتاب تے دائم اقبال دی یوسف دی کتاب پڑھدے سان پر جسدن دی ملک بشیر احمد دی یوسف دی کتاب چھپی اے اہنوں پڑھ کے کسے کتاب دا مزہ ای نہیں اوندا۔ ایہہ کتاب یوسف دیاں ساریاں کتاباں کولوں اچھی کتاب جس نے اہنوں نہیں پڑھیا اوہنے کجھ وی نہیں پڑھیا۔ سچی گل تاں ایہہ جے کہ ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور والے نے ایہہ کتابؑ جس داناں لے یوسف بشیر احمدؒ نہیں خرید کے پڑھی اوہ بڑا ای بد نصیب اے۔ ایہدے وچ عبدالستار والی طرز، دائم والی طرز۔ عنایت کوٹیئے دی سیالکوٹی طرز تے کورڑا چند دی طرز تے کئی مٹھیاں مٹھیاں رسیلیاں تے رنگ رنگیلیاں طرزاں نے۔ جنہاں نوں پڑھ کے تے سن کے لوک بہت ہی خوش ہوندے نے۔ تسی وی سنو تے یاد پئے کرو۔ لوؤ میں تہانوں ملک بشیر دی یوسفؑ دی کتاب چوں کجھ بیان سناوناں ہاں۔ تسی وی کی یاد کرو گے۔

روایت

جویں یعقوبؑ پیغمبر اُتے عشق دی حالت آئی
ایسے طرح قیامت دے دن ایسا حال دکھائے
بھی طرفے ذات خدا دی جنت آن ٹکا سی
پنجسو سالاں رستے اگوں دوزخ کرکے ڈراوے
دوزخ ویکھ نبیؐ سرور نوں بہت بڑا اثر ہوئے

ایسطرح پھر دن عشق دے ہوئے حالت بھائی
جسدن عرش معلےٰ اُتے رب کچہری لاوے
دیجے پاسے دوزخ بلقہ آکے کڑک وکھا سی
لنب دوزخ دی حاصیاں تائیں دو دوں کھچ لیاوے
ویکھ جمال محمدی اگوں پچھے لنب ہٹئے

انہاں گنہگاراں نوں جھب تہروں دوزخ پگڑن آسی
کافر شان نبیؐ دا پا کے حسرت تھیں پچھتاون
انہاں رونا پچھتانا ہرگز کم کسے نہ آوسے
اسدن اللہ عاصیاں تائیں کرسی قید زنجیروں
دیکھ وچہ اوہ آدم صورت دوزخ اندر جاوے
تاکہ کل فرشتیاں تائیں کہے خداوند عالی
ادب لحاظ نبیؐ دے پاروں اللہ حکم سناوے
جے اسے ایتھوں تیکر آکھے ذات الٰہی
نام محمدؐ احمدؐ جس دے اوہ شوق پیاروں
ملک بشیر آصفت نبیؐ دی لکھی مول نہ جاوے
دنیا اُتے نبی محمدؐ جاں تشریف لیایا
واہ وا نور جمال نبیؐ دا گھر گھر چانن لاوے
پاک نبیؐ دی تابعداری کرنی اہل ایماناں
میں قربان رسول اللہ توں تن من گھول گھماواں
چند مبارک کرکے سلامی آکے شوق پیاروں
کتنے عاشق جشن معصوم پاک نبیؐ کول آئے
عاشق بن پروانیاں وانگوں ہو گئے شہر مدینے
رہ گئے مڑ کے ہیس ٹکانے چھوڑن وطن پیارے
ویکھ زیارت نال محبت کر گئے ذکر سبحانی
جنہاں اکھیں دیناں ڈٹھا نبیؐ رسول پیارا
میں ذکر نبیؐ دا دساں سنتیں دوست میرے بھائی
جیتے لکھیا جنت حوراں سب کجھ نا منظور ی
بھرے رالے حسن نہ لی قدر پچھو قدر نبیؐ دا

صورت دیکھ نبیؐ سرور دی ادبوں بیٹھ کے جیا سی
کیوں نہ مٹیاں نبیؐ پیارا رو رو نیر وگاون
جد ویلا سی منن والا اس دن قدر نہ پایا
ڈالے جاسن حلقے اندر نقشے بن خنزیروں
شکل کرو خنزیر اہناں دی دوزخ ڈالیا جاوے
سوہنی شکل نبیؐ دا نقشہ جائے نہ دوزخ ڈالی
بنھوں شرم نبیؐ دے پلوں آپ خدا فرماوے
جے مومن گھر لڑکا جمیں نام رکھے اوہ بھائی
لکھاں عاصی بخشے جاسن نام محمدؐ پاروں
جیندیاں میں اللہ صاحب عرشاں تے سد واوے
ست زمیں آسماناں اندر چانن نور لگایا
تھمانے ڈھیہہ پین زمیں سے جھونندی لنگھ جاوے
اوہ نہ ہوندے بن تو بہ تیں جاوے بدل زمانہ
کیسا شان رسول اللہ دا میں صدقے ہو جاواں
ادب کنوں چن او سیہلے پاٹ گیا وچکاروں
خدمت اندر حاضر ہو کے اہناں وقت لنگھائے
ویکھ نبیؐ دی حالت سوہنی جھیک لین وچ سینے
ایسطرح سن یار نبیؐ دے اعلیٰ فضل سارے
جنت دی پرواہ نہ رکھن مل پیا دلبر جانی
دوزخ بھاہ حرام اہناں تے جانے عالم سارا
جا کے پچھ بلال ہوراں نوں بہاں نہیں خبر نہ کائی
ہر دم دوست حاضر ہوندے نہ اکھیں تھیں دوری
مل پیو خویش قبیلے چھڈے ایسا نیک عقیدہ

Marfat.com

ابوہریرہؓ جابرؓ کولوں پچھو عشق نشانی
نبیاں دی حب ہر دل اندر دوروں آن سماوے
یعنی سرور عالم جس دن ربدا حکم سناون
فرصت پا کے جد اصحاباں مسجد نویں بنائی
پتھر بول کہیا یا حضرت مشکل سہن جدائیاں
رو رو کے پیا دھاہیں مارے پتھر درد رنجانا
سنوں حقیقت جاں اس پتھر رو رو عرض گذاری
نال محبت سرور عالم پتھر جلد اٹھایا
کنڈ لگا کے نال پتھر دے سرور عالم بہندے
بھی اک ہور روایت سچی راوی اک سناندا
خاص صحیح کتاباں ڈٹھی سنتوں یار سجانا
یعنی ڈھہ کھجور دا ہیسی تھم حنانہ بھائی
کئی مہینے سرور عالم اس نال کنڈ لگائی
جد اصحاباں پاک نبیؐ دا منبر آن بنایا
رو کے آکھے حضرت تائیں یا سردار سجاویں
بات کرے انساناں وانگوں بولے ہو آوازے
تھم حنانے نوں پھر کہندا سرور نبیؐ غفاری
بے آکھیں تاں تیرے حق وچ نیک دعا فرماواں
تھم حنانہ پاک نبیؐ نوں رو کے عرض سنائے
چاہواں جنت حضوری حضرت آکھیا تھم حنانے
ایہ مراد نبیؐ جی چاہواں ہووے قرب حضوری
تھم حنانے دی گل سن کے بولے نبیؐ الٰہی !
ہو محبت ساڈی جیہدی ایہ درجہ تیں پاویں
آکھیں نال جنہاں تے ڈٹھا سوہنا نبیؐ حقانی
پتھر بھی مشتاق نبیؐ دے راوی ذکر لیائے
اک پتھر دے تختے اُتے وعظ کلام بتاون
منبر بنیاں تاں اسکاں پتھر عرض سنائی
دور کرو نہ مینوں حضرت عرضاں مد سنایاں
میں دوری نہ چاہواں حضرت یا مقبول ربانا
نال پیار اٹھائے اسنوں سوہنا نبیؐ غفاری
نال منبر دے سی اکہا سے اسنوں آن اٹھایا
مڑ کے صبر پتھر نوں آیا کدوں جدائیں سہندے
اوہ بھی واقعہ درد فراقوں لکھیا مول نہ جاندا
منبر بنیاں درد فراقوں رنا تھم حنانہ
اس نال کنڈ لگا کے بہندے سرور نبیؐ الٰہی
تکیہ لا کے نبی محمدؐ اس نال بہندے سا ہی
چیکاں ماریں تھم حنانے دردوں شور مچایا
ہن کہیں میں عاجز دیکھوں سخت جدائیں پاویں
کھلن لگے اسدے اُتے رحمت دے دروازے
بے کی حاجت تیریا میں آکھ سنا گل ساری
جنت وچ درخت نورانی تینوں جلد بناواں
یا نبی اللہ صرف جدائی جھلی مول نہ جاوے
نامنظور جدائی مینوں یا مقبول ربا نے
ہر دم کول پیارا ہووے دوری نامنظوری
تھم حنانے تیرے اُتے رحمت دوہیں سوائی
جن انسان جنت دے اندر تینوں سلو ٹیناں جاویں

Marfat.com

وچہ اصحاباں شامل ہووین عزت ادبان یاروں
غم جنانے آئے حضرت ایڈا پیار کمایا
نالے حق ایہدے وچہ حضرت نیک دعا فرمائی
نبیؐ کیہا جس دلڑے اندر ساڈی حب سماوے
حب نبیؐ دی یاروں عاصی جنت اندر جاون
سنو حقیقت جسدم کرتہ دتا بابل تائیں
جاں یوسفدے گلدا کرتہ لبھی اک نشانی
جاں یوسفدا کرتہ پھڑکے سینے نال لگایا
کر افسوس بہیدا روون سب فرزند پیارے
خون یوسفدا ساڈے سرتے پیش پویگا آکے
ایہدے غم تھیں بابل مرسی بنی مصیبت بھاری
اولیوں تھم فرزند لیائے باپ پیارے تائیں
سی یعقوب پیغمبر ہویا غمدے نال دیوانہ
رہیدا افسوس ہویا کیوں دوست اپنا نال رلایا
پاک نبی نوں یوسفؑ باجھوں دسے تیغ اندھیرا
اوہ یوسفدی سوہنی صورت نظر نہ اسنوں آوے
ویکھ حوالہ صاحبزادے روون کر کر آہیں
تڑفے ہجر فراقوں حضرت جیوں مچھلی بن پانی
ہوش آئی تے پھرا کرتہ جہڑا سی خونوں بھریا
اک فرزند کھڑ گیا وچوں ایہیں حاضر یاراں
یوسف یوسف کردا اوہنوں باپ پیارا
مڑ مڑ چمے اس کرتے نوں تے سینے تے لاوے
ایسطرح ہی تڑف تڑف کے ہووے نبیؐ ربانا

درجہ ولیاندا تیں پاسیں خالقدی سرکاروں
غسل جنازہ کفن پہناکے قبر اندر دفنایا
حب نبیؐ دی ایسی ہندی جاندے کل لوکائی
نال اساڈے جنت جاسی جیہا نہ کیتا جاوے
سب اصحاباں یاروں مومن ربدی رحمت پاوتا
یوسفنوں بگھیاڑاں کھاہدا روون کر کر آہیں
سینے نال یعقوبؑ لگایا چھکے زخم نہانی
غش کھاکے یعقوبؑ پیغمبر دھرتی اتے آیا
مرسی باپ وچھوڑے اندر حسرت کرسی سارے
کی جواب دیانگے اوتھے پیش خدا دے جاکے
بچن محال دسیوے سانوں پئی مصیبت بھاری
کرے یعقوبؑ ہوش نکلنے مورو مارن ڈھاہیں
ہوش آئی تے دلڑے اندر آکھے نبیؐ یگانہ
کیونکہ میرا یوسف سوہنا نہ خیریں مڑ آیا
ست زمیناں نالوں اسنوں جاپے درد گھنیرا
رڑکن تیر غماں دے سینے کون شمار لیاوے
اولیوں چک کھلاون اہنوں صبر دلیوے تاہیں
تن من سڑیا سخت جدائیوں لمی درد کہانی
نال محبت باپ یوسفدے چشماں اوپر دھریا
اکھے موت قریباً آندی ویکھ ہند دیاں کاراں
اکھوں یوسف نظر نہ آوے پونچے صدمہ بھارا
صد فراق یوسفدا اکھوں صد عذاب دکھاوے
ایسپر صد فراق یوسفدا کردا زور دکھانا

دکھ پتا نلدے جلدوں باہر وچہ شمار نہ آون — باجھ پتا نلدے چاہلے پاگل رو رو حال ونجاون
جیکوئی اک فرزند کسے دا پاوے کتے جدائی — پوے اندھیرا جگ وچہ اسنوں ڈھونڈے کل لوکائی
قبر نشانی ماپیاں تائیں مرنا جو پتر اندا — ہجر فراق جہانوں بہتا ذکر نہ کیتا جاندا
ملک تشبیہ اجسنوں لگے اوہا حال کھپاتے — غیر اتنوں معلم ہووے پیش پوے تے جانے
سکھیئے نال آراماں سوندے نیند خوشی دی پاون — دکھیاں تائیں نیندر آیاں ہیڑاں سل جگاون
یارو سکھیئے رات دنے پئے کئی کئی کھانے کھاندے — دکھیا نوں ایہ دوزخ جاپلے رو رو کے کرلاندے
سکھیا نوں ایہ موج بہاراں لگن خوش گلزاراں — دکھیا نوں ایہ دوزخ جاپے جیوں کر دوزخ ناراں
سکھیئے نوں ایہ دنیا وسدی جیونکر بھریا میلہ — پچھ یعقوب نبی توں جالکے جگر جدیہے وچہ سیلہ
سکھیئے وچہ جہاناں پھردے ہر تماشے جائیں — دکھیئے وچہ غماندے ڈوبدے مار دھیں آہیں
سکھیئے نوں کی سار دکھاندی جو خوشیاں وچہ رہندا — دکھیا جانے سار دکھاندی جہڑا اسلے سہندا
قدر فاقے دی اوہ کی جانے جہڑا رجکے کھاوے — پچھ اہنانوں فاقے اندر جہڑا وقت لنگھاوے
ہوش آوے جد یعقوبے نوں یوسف یوسف کہا — اگوں یوسف نظر نہ آوے رو رو ہنجوں بھردا
تندرستانوں قدر نہ معلم کیکوں دکھ بیماری — پچھو حال بیماراں کولوں جو نت کردے زاری
ملک بشیرا نہ تک جاندے درد منداندے جہڑے — تکے کیوں نہ حال ونجاون نے زخمی دل جہڑے
کرے پکاراں نبی اللہ دا رو حال ونجاوے — زخم جدایاں دے جھلکن تیر کلیجے لاوے
دل کھپتا ہوے آکھ سناوے ایہو کرے پکاراں — ہائے دلبر کیوں ٹوریا تینوں بھل گیاں گفتاراں
اے یوسف میں تیرے تائیں کتھوں بھالن جاواں — کتھے مینوں نظر نہ آویں میں روندا مرجاواں
اے پتر میں روندا مرساں جد نہ ہوسن تیرے — توڑ دتے تقدیراں تکے جوڑ جویں رب جوڑے
لگن تیتے جدوں گل بندی جیوں دل زخم جدایاں — جسنوں تیر لگن وچہ سینے کیونکر کرن دوایاں
درد دکھاتے بھانبڑ بلدے وچہ جگر لگن بھاہیں — یوسف یوسف کردا گل بھلاوے ناہیں
کملیاں باہیں کرکر آکھے ٹر گئیوں یار پیارے — آ تقدیراں وارد ہویاں دکھ نہ جان سہارے

تینوں وانگ کرے دل میرے درد فراق گھنیرا
رو رو کے یعقوب پیغمبر پاوے درد گھنیرا

یوسفؑ دا وچھوڑا تے حضرت یعقوبؑ دا رونا

الویں کردیاں ملک بشیرا جیدم رات دہائی
کون دکھالے اکھیں آکے صورت یار سجندی
جیویں مچھلی بن پانی تڑفے نبی یعقوبؑ پیارا
محبوباندی صورت سوہنی کدھرے نظر نہ آوے
یاراں بیٹے حاضر ہاوے بارھواں رب کھڑایا
سجرے سل جگر دے چمکن کہڑا پٹیاں بنھے
بچے نظروں غائب ہو جان ماپے صبر نہ پاون
وہ دکھاں نے بھانبڑ بالے دل وچ بھڑکن بھاہیں
درد پیتاندا سب تھیں مندا رات دنے پیا کھاوے
گھڑی مڑی کہے داغ جدایاں دیکھے ڑگئیں متھوں
پتراں باجھوں پیو نہیں بچدے کہندے لوک سیانے
درد منداں توں پچھو جاکے ہے کی حال حوالہ
ایہہ مثال زمانے اندر سنو حقیقت ساری
مرجان پتر جنہاندے لوکو دفتروں لہہ جانا نالے
بھائی مرن جہانوں جیہڑے تے بھج پیندیاں باہواں
ملک بشیرا قسم خدادی ایہہ دکھ جرے نہ جاندے
چلے گئے دلدار جنہاندے پیکے جام جدایاں
رو رو کے یعقوب نبی نوں تھیندے غوطے آون
جو کجھ بیتی نال نبیؑ دے کسنوں آکھ سناوے
سب درداں چوں درد زیادہ دکھ عذاب جدائی
ہرگز نہ یعقوب نبی تے آوے گھڑی امن دی

رو رو باپ یوسف دا آکھے ہائے تقدیر ربانی
جو دم گذرے معلم ہووے سختی جان کندن دی
دم دم حالت غشی دی ہووے مار الم دا قہرہ
ہوش آرام نہ رہگیا کوئی کون بیان سناوے
تھیے دے غم درد الم نے قبراں تیک پچایا
جیہڑی گل یعقوب سناوے اوہ نہ خالق منے
گھڑی گھڑی اک سال برابر راوی ذکر سناون
زخم جنہاندے لگن سینے کیوں نہ مارن آہیں
سب تھیں دکھ وڈا فرزنداں ایہہ دکھ کدی نہ جاوے
میں مرجاندا تیری جاگہ خیال کرن تینوں
باجھ پتاندے چین نہ آوے کل زمانہ جانے
یاد آون جد گلاں مڑ مڑ جل گئے درد کسالے
دیر نہ لگے پچھیاں تائیں تھتیاں نوں اکواری
رسیاں ہر کے ونڈیق لوکیں اونت گیا ندیاں تھاں دا
پت بھراواں دے دکھ مندے میں کی آکھ سناواں
سل تیراں دے مندے لوکو عارف لوک سناون
رات دنے اوہ رو کرلاکے کیوں نہ دین دہایاں
ہر ہر تھاں تے سجیاں لگن وڈیاں وڈھیاں کھاون
دن تے راتیں چھیڑے کرکے پالی دل پرچاوے
ایسیں جدائی یعقوبے نوں چیک جگر وچ لائی
دلبر باجھ اجاڑ دسیوے اوہ گلزار چمن دی

Marfat.com

اتنی نہ یعقوب نبی دی کریئے طول کہانی
ایس جگہ تے اک حکایت ہے ہیں ہور سنانی

مثال

جنوں رکھے اللہ خالق مالک دنیا ساری
اوہ نہیں مردا ہرگز بھائی بھے نہیں مرجاری

جد خلیل نبی دیتا ایں کیکوں سیک پچھا کی
حق نے آکھیا ایہہ کجھ جاسی آیت وحی لیاندی

جویں شتابی لمیا ہیسی اسماعیل نبی نوں
دنبہ آکے جنت وچوں گردن چھری ہری نوں

جیہڑی اللہ اکبر ہیسی اوہ تکبیر جو بھائی
بیشک جہاں اسپر کیتا وعدہ ذات الٰہی

اساں بچونا اساں بچونا رب جلوں فرماوے
اوہ تکبیر جو اللہ صاحب کی نقصان لوچاوے

منکہ کریں پیا بجھنی خوف عدالت پاروں
دیہو سزائیں اسدیتائیں حکم ہویا سرکاروں

اگے کہیا یعقوب نبی نوں آ تقدیر ربانی
ہیں ازمائش کارن تینوں دساں اک کہانی

بن تقدیر فقیر بھانا گھر یعقوب دے آئی
اگے سی اک گھر جے اندر لگا نبی الٰہی

اوس فقیر نے کھانے بدلے آن سوال سنایا
نبی یعقوب محبت سیتی اہنوں آکھ سنایا

ٹھہر ذرا کو ایتھے ٹکڑا روٹی بنے لیا واں
بہ گیا اوتھے فقر اللہ دا ایہہ میں ذکر لیاواں

روٹی پکن لگی اودھر آکے جس دم بھائی
آئے کجھ مہمان نبی کول قدرت نال الٰہی

بھل گیا چیتا اوس فقر والی یعقوبے تائیں
بہ بہ کے اوہ ٹر گیا اوتھوں چیتا آیا ناہیں

نبی یعقوب مہماناں دیکھل بیٹھا رہگیا سائی
ٹر گیا اک کے اوہ سوالی روٹی ملی نہ کائی

اسکارن یعقوب نبی نوں پیگیا دو وچھوڑا
یوسف تے یعقوب نبی نوں قسمت ماریا توڑا

ایہہ گل من والی بھائی معلم ہووے مینوں
ابدی اک مثال پرانی آکھ سناواں تینوں

ذکر سخاوت دی برکت دا اہن میں آکھ سناواں
جیکوں حالا وچ روایت اوسیطرح جتاواں

سی کوئی غنی بھارا دولت مند سیانا
کافی دولت کافی حشمت دا وافضل ربانا

رہنے اوہنوں بخشیا لڑکا سوہنا شکل کمالوں
بڑی سخاوت کردا سی اوہ ودھ کے اگے نالوں

اوہدے کول غریباں دا گھر سنتوں یار پیارے
اوہ مسکین تے اوہ زر والے کرم خدا دے بھارے

اکدن دا میں ذکر سناواں جیکوں حال وہایا
سی مسکیناں تائیں ٹکڑا اکدن بھتہ نہ آیا

اُس مسکین عورت دی گودی رووے بال اُیانا
شیر نہ آوے اس عورت نوں فاقے کتوں بچالی
عورت اوس غنی دی کھانا کھاندی سی پئی بھالی
کرے دلیلاں لڑکے کارن منگ لواں میں کھانا
ہتھ دی بُرکی جسدم رہگئی پھیر سوال سُنایا
تاں اُس عورت اوہا بُرکی اسدے ہتھ پھڑائی
اوسے رات خداوند عالم ایسا راز وکھایا
عورت لڑکے والی آکھے میں اج بُرا کمایا
خبر ہوندی نہ بُرکی ٹکڑا ایں اسنوں پکڑیندی
جس عورت دا لڑکا کھڑیا کہدی حال پُکارے
ایسر ٹکڑا لیون والی کوئی جواب نہ دیندی
سُنوں حقیقت جاں لڑکے نوں چُک بگھیاڑ سدھایا
چا ہڑیا منہ بگھیاڑ دے آکے قدرت نے کرڈیالے
زندہ چھوڑ گیا لڑکے نوں اوہ بگھیاڑ وچارا
ایدھر اودھر ڈھونڈن لگے جسدم لوکیں سارے
لبھ رالبھدا جاں اک بندہ سی اس طرفے آیا
روندا روندا نال شتابی لڑکا پکڑایا وے
جیکر لقمہ توں اک کڈھکے میرے نام پھڑایا
جے داہ ربدے تے اوہ لقمہ تیرا مول نہ جاندا
ایس وسیلے بچیا بی بی ایہ فرزند پیارا
دعا مسکیناں دی دنیاں تائیں اعلے مکھ بناوے
کہن مفسر جدا اوہ بندہ مڑ گیا کھانا کھا کے نوں
غیرت گئی خداوند تائیں ربنوں بات نہ بھاکی

گھر اپنے وچ ہتھ نہ آوے اسنوں کدھروں کھانا
بھکھا لڑکا تسّے کردا بڑی مصیبت جالی
اوہ کھاوے اوہ ویکھے بیٹھی پیش نہ جاوے کائی
شرموں پھر نہ مونہوں بولے کتنا وقت وہانا
دیہہ بھیتاں ٹکڑے دی بُرکی لیکے بڑا کھپایا
بُرکی ٹکڑا نے ہمسائی لڑکا ورچیا سائی
غنی عورت دا لڑکا راتیں چک بگھیاڑ سدھایا
بُرے نصیب والی نوں راتیں میں ٹکڑا پکڑایا
کیوں لڑکا بگھیاڑ لیجاندا ایہ گل آکھ سنیدی
اُس ہمسائی عورت تائیں طعنے جھڑکاں ہاے
سنو حقیقت حکمت ربدی کی کی کار کریندی
کھاون کارن جاں اُس جا کا اپنا قصد اٹھایا
لڑکے نوں اوہ کھا نہ سکیا آکھے رب تعالے
کون کرے تکلیف کسینوں دکھے سرجنہارا
کیونکہ ماں لڑکیدی پاوے کیونکر صدمے بھالے
امن سلامت لڑکا زندہ اسنے آکے پایا
آکے ماں اسدی نوں دتا ہاتف خبر سناوے
منہ بگھیاڑوں تاں ایہ لڑکا امن امان بچایا
بیشک اس فرزند تیرینوں نا سر پھڑکے کھاندا
اجر سخاوت ایس طرح دا آکھے سرجنہارا
راضی کرے جو مسکیناں نوں نیک جزائیں پاوے
ایہ سبب جدائی بیٹیاں یعقوب نے جانوں
تاکہ رب یعقوبؑ نبی نوں گھتی سخت جدائی

Marfat.com

دربیان فراق یعقوبؑ

کہیا نبی یعقوبؑ نے پتراں نوں مینوں سل فراق دا لایا جے چار
میری شمع نوں بجھیو تساں جاکے کاہنوں مار کے پھوک بجھایا جے چار
مینوں گھڑی نہیں چین آرام اوتاں میرے باب دا حشر تپایا جے چار
میرے یوسفنوں وچ اجاڑ جاکے کاہنوں وس بگھیاڑا دے پایا جے چار
مینوں ڈنگیا رہن ویہو بھیر اندر گھڑی گھڑی کی مینوں اٹھا ونلے ہو
جدوں تیر تقدیر نے آن لایا پہلے جگر نوں لوں کی لا ونلے ہو
کرتہ یوسف دا پکڑ یعقوب روندا چم اکھیاں دے اتے لون لگا
حال یوسفا آن کے ویکھ میرا رو کے گوبج دیوانگ کر لون لگا
تیرا درد وچھوڑا نہ جھلیا جائے جیوندی جان وچ قبر دے پون لگا
ہوندی آنکے جدوں تقدیر وارد یوسفؑ کہ نہیں سی ایڈے سہن والا
تقدیر بگھیاڑ اندا کویں بنیاں گودی نبی یعقوب دی بہن والا
بھیں میٹ کے یوسفؑ دا کچھی نقشہ درد نال یعقوبؑ پکاریا اے
وچھڑ جان تیرے مینوں یوسفا اتے سینے ہجر دا تیر چلا ماریا اے
مشکل بنی کیکوں تیری جان اتے خبرے کویں توں دکھ سہاریا اے
مینوں جام جدائی دا پیا بیٹاں میرا نزع دا وقت ہن آ رہیا اے
بیٹھوں آپ ہے جاں تاں منگیاں ہی بھایا نال میں کمیڈ شکار آواں
مینوں لگی نہ کھوٹ کے وسیوئی بڈھے باپ نوں رو کے مار آواں
کے عاشق پر دانے نوں بھیا سی جنگے شمع تے مرن کی پاونا ئیں
تیرے نال کی شمع پیار کردی جس تے اپنی جان گواونا ئیں
جلدی شمع تے آنکے جان جالیں ایڈی کیوں تکلیف اٹھاونا ئیں

ہو کے مست الست توں شمع اُتے اپنی جندڑی گھول گھماونائیں
اگوں کہیا پروانے نے سُنی میاں جانیں کی توں عشق افسانیانوں
اسیں عاشق تے شمع معشوق ساڈی تائیں مارئیے تیر نشانیانوں
جلکے مرن دا مزہ نہ مول کوئی جلئے جلن دا راہ دکھلاونے لوں ل
اسیں کُن شے روز دے مرے ہوئے آئیے شمع تک لاش پوچاونے نوں
کریئے اسیں مشقتاں جلن خاطر چاہیئے اسیں نہ پیونے کھاونے نوں
اسیں نا اُمید ہاں زندگی توں تے تیار ہاں جان جلاونے نوں
جلدی شمع نوں ویکھ قربان ہوئیے ایہو خاص پچھان پروانیاں دی
صرف ایسے طریقے تے اسیں قائل گل بڑی مشہور زمانیاں دی

جنگل وچ دوسرے دن یعقوبؑ دا جانا

جاں دوجا دن خیریں چڑھیا سورج چمک کھلی
درد فراق یوسف دا اہنوں ول ول تیر مریندا
آخر اُٹھکے جند بھیانے جنگل طرف سدھایا
ہتھ وچ اوہ یوسف دا کُرتہ خون الودہ پھڑیا
چڑھکے اوس پہاڑی اُتے رووے درداں بھریا
اے جنگلوچ وسن والیو سبھے درند حیوانوں
نہیں سی لائق تُوہاڈے بیتا میں یوسف نوں کھاجانا
ایڈی تسلی دلیری کیتی خوف خدا بھلایا
جدوں یعقوب نبی نے ہیبی ایہ فرمان سُنایا
تساں جو میرا یوسف کھا بدا مار موکایا ساتوں
درد آواز جنگلوچ پہنچا قدرت نال الٰہی
طبق زمیں دا ڈولن لگا ویکھ غماندیاں آہیں

غش دی حالت وچوں آکے سرت یعقوب سنبھالی
پھٹیا زخم جدائی والا اک پل ٹکن نہ دیندا
وچ ویرانے جنگل جا کے رو رو نیر وگایا
نبی یعقوبؑ خدا دا دوست اک پہاڑے چڑھیا
کل حیوان درندیاں تائیں بول آواز کریا
میری گل سنو اک آکے کرو اسخن زبانوں
دیہو جواب شتابی آکے آکھے نبی ربانا
میرا یوسف ماہ کنعانی پھڑکے مار موکایا
کرکے ظلم تُوہاڈے بیتا ئیں وسو کی ہتھ آیا
دیہو جواب شتابی مینوں میں پیا کہاں تُوہانوں
ایپر اگوں شیر درندے دے جواب نہ کائی
چہنے گھاہ ہرنیاں چھڈے رووِن گھت کہائیں

Marfat.com

چھم چھم رووَن شیر ورنڈے غمدے نال وچارے
لنڈہ کھاکے ڈولن لگی اسدن زمین وچاری

حیرت اندر ندیاں نالے ٹھاٹھ نہ مارن ڈرڈے
دُکھ درخت سبھے کرمائے غمدے نال تمامی

چودہ طبقاں اندر آکے اُن سبہ تم ہاری
نہیں یوسفنوں کھوہ وچہ پایا ہویا حکم الٰہی

یوسف اگے کراں سلامی مارن والے بھائی
آیا صبر دلا نتوں مڑکے حام خلائق تائیں

وچہ اجاڑاں جنگل جھاڑاں رو رو کہے لوکاراں
جھاڑ پہاڑ حیوان پرندے جو تشنے اگے آوے

کی ویکھے پیا اک عیالی ڈنبے چارن آیا
ڈنبے بھجکے پاس نبی دے ہو تشے آن سلامی

یا نبی اللہ درد یوسفدا آوے جویں تو ہاتھیں
کرن سلام یعقوب نبی نوں نالے حال سناون

پھر یعقوب پیغمبر ربدا واپس گھرنوں آیا
کرڈتہ پھر یعقوب نبی نے پھر چشماں تے لایا

حاضر بیٹھے ہیسن آکے سب فرزند پیارے
سنوں حقیقت نبی پیارا جدم ہیا سائی

سارے لڑکے حیرت اندر کھڑے اوتھوں جانی
ذکر امام حسینؑ سناوے ہیا نبیؑ ربانا

اے بابل جی وچہ مصیبت ہاسا کیونکر آیا
حضرت آکھے کرڈتے وچوں ڈے مکر تو ہاڈا

جیکر خون یوسفدا ہوندا لگا کرتے تائیں
ایسی حب رسولاں سندی کہن کوئی دم ملے

کوئی چرند پرند نہ بولے خلیل بھی بھاری
ویکھ جلالت ڈولیا امبر پربت تھر تھر کرڈے

جیکوں رنگ شہر یہ دا ہوئے روز صبح تے شامیں
ہاتف نے خوشخبری دتی موجب حکم غفاری

اسان یوسفنوں بے چا بخشی ملک مصر دی شاہی
تاں ہر چیزاں صبر لیایاں موجب حکم الٰہی

اگے حال یعقوبؑ نبی دا آکھ بشیر سنائیں
کہنے ڈٹھا یوسف تائیں آکھے نال پیاراں

دس یوسف ویکھیا کہنے ہر اک نوں فرماوے
نبی یعقوب اپنا نالے ڈولے جدوں وصیلن اٹھایا

آہیں مار سناون لگے حال احوال تمامی
قسم خدا دی کھاون ہیوں کجھ نہ بھاوے سالوں

درد فراقوں ہنجو کیرن رو رو نیر وگاون
آ بیٹھا سی جتھے یوسف بھایاں نال رلایا

اپن چیتی یعقوبے نوں ڈاہڈا ہاسا آیا
ڈاڈا کوئی پاک نبی دے اگے دم نہ مارے

دند مبارک ظاہر چمکے آن دتی روشنائی
ایہہ کجھ نہ سکن ایہ گل حکمت کیا ربانی

کول کھلوکے پچھن لگا لڑکا اک سیانا
تاں پھر حال یعقوبؑ نبی نے سارا کھول سنایا

یوسفنوں بگھیاڑاں کھادا دل نہیں مندا ساڈا
خوشبو آوندی اسدی وچوں جھوٹھ ابد لیوچہ نامیں

Marfat.com

بدن یوسف دا خوشبو بھریا جلوہ پیندا اندروں
میرا دلبر یوسف سوہنا جس گلیوں لنگھ جاوے
ایہ رت جو کرتے تُن لگی ایہ یوسف دی ناہیں
ہووے جرم ثبوت تساں تے ایہ گل آکھ سناوے
جس بگھیاڑ یوسف نوں کھادا کڑتہ پاٹیا ناہیں
یوسفؑ نالوں کیوں کرتے دا ادب زیادہ ہویا
بدن یوسف دا جنے پھڑ کے کیتا لیراں لیراں
کڑتا کردا امن سلامت کیکوں بچدا ساہی
بس ایہ مکر فریب تُہاڈا مینوں نظری آیا
غیراں اُتے تہمت لا کے آپ بنو سچیارے
اپنا عیب دوجے سر سُٹ کے مینوں دیہو تسلی
سبھے بھائی حسرت کردے ہن کی بات بتایئے
نبی کہیا جے ایس جرم دی تسیں خلاصی چاہو
میں دریافت کراں اپ جے اُس ماریا ہوسی
راضی ہو کے صاحبزادے لگے کرن صلاحیں
چلو چلئے جنگل وچوں پھڑ بگھیاڑ لیائیے
جیکر اوہدی کراں پھڑ کے کردے لیراں لیراں
راضی ہو کے صاحبزادے جنگل طرف سدھائے
سُنا پیا ہیسی اِک جاگہ اِک بگھیاڑ نمانا
جا پھڑ لیو نے اسدے تائیں گھیر چوفیریوں بھائی!
کس کے قید لیاندا اِسنوں باجھ گناہ تقصیر دوں
چوبر بنا کے اسدے تائیں پاس یعقوب لیاندا
جنے پھڑ کے غائب کیتا سوہنا چن نورانی

جیکر خون یوسف دا ہوندا خوشبو دیندا اوہدوں
دن سارا پھر اوس گلی تھیں خوشبو جنت آوے
اسکا سن میں ہیسا بیٹا کہندا نبی اٹھائیں
چور تسیں یوسف دے دسو ایہ حضرت فرماوے
کرتا اوس عزیز بچایا تا دسو گل اساہیں
کرتہ ثابت یوسف میرا منہ نجتی دے ڈھویا
کرتہ کویں بچا لیا اپنے ہائے میریاں تقدیراں
بدن یوسف دا کھا لیا سارا بات تعجب آہی
اپناں جان میری دے اُتے بے حد ظلم کمایا
بہت معلوم تُہاڈا ہویا آکھیا نبی سوہارے
بلے یوسف دے وچ وچھوڑے جان میری بن چلی
باپ پیارے اگے اپنا کی اعتبار جمایئے
جنے ساڈا یوسف ماریا پھڑ کے جلد لیاؤ
انشاء اللہ آپ بتاوے حاضر جلدوں کھلوسی
کرتہ پاٹن دا جیتا آیا اپنے تائیں
بابل کولوں ایس جرم دی جلد خلاصی پایئے
بے اعتباری پھیرنہ ہوندی جے کردے تدبیراں
ڈھونڈن شیر پلنگاں تائیں جنگل بھالن آئے
گھتے جنگل دے اندر ہیسی شتاب نکلا نا
توں ہے یوسفؑ ماریا ساڈا ناحق تہمت لائی
اوہ بگھیاڑ نمانا ہاجت گھر گیا سی تقدیراں
رو رو خلقت آکھن لگی ایہ اوہ ظالم جانا
رہن دتی اک کرتہ گل دا ویکھن لئی نشانی

Marfat.com

ہر کوئی آکھے مارو اہنوں دیر نہ لائیو کائی
طوبے اندر کھ بہشتی نالوں توڑ دتی اس ڈالی
ہر کوئی دیکھن آوے اہنوں آکھن پکڑ لیایا
خونی ظالم پکڑا نیانڈا بنے بے ترس رزال
جس کنعانی دیوا بھڑکے اصلوں پکڑ بجھایا
ہر کوئی آکھے اس موذی نوں قتل کرو تلواروں
جینے جگر یعقوب نبی دے ماری سخت کٹاری
اس بگھیاڑ نمانے اُتے وقت خدا لے آندا
عزرائیل بھیڑے جیہیں آکے عاصی اوگنہارا
کہن اپیل اہناں ندی کردا جیہڑے ہون گناہی
آ فرزنداں حاضر کیتا جاں اس نابر تائیں
بیٹے تیرا یوسف کھا بدا ساریاں آکھ سنایا
ہے افسوس سلام جنہاں تھیں کرن ملائک نوری
حاضر کر بگھیاڑ کھلا رن جاں فرزند پیارے
کہے یعقوب دبندے ظالم توں کی کار کمائی
جاں یوسف نوں کھاون لگوں خوف نہ آیا تینوں
کی توں میرے یوسف اُتے ظلم کمایا بھارا
توں خوف خدا دا کیتا شرم نہ کیتی میری
کیوں توں چند نورانی تائیں کھاون کارن دھایا
اے بگھیاڑا کیوں توں بولیں آمستا نہ کھیوا
اے بے ادب کمینے ظالم تینوں خبر نہ کائی
توں اجاڑ کیتا اگھر میرا اے ظالم بھیائے
روز حشر نوں جاں جنہاں بے فرمان رسولاں

شمع نورانی ابراہیمی جینے آن بجھائی
مارو سٹنوں مارو سٹنوں اس کی صورت ڈھالی
ہائے افسوس جو آسدن والا ذکر نہ کیتا جاندا
بدمنیر جیہے بھیڑ دکھتا سو ہنیاں زلفاں والا
جینے نبی پیارے اُتے ایڈا ظلم کمایا
جس کنعان شہر دلیاں گلیاں کیتی سنج بازاروں
مارو اہنوں مارو اہنوں آکھے خلقت ساری
ناحق بھیڑے کے اسد بیتائیں کر کے چور لیاندا
بھیڑا اسنوں سر کالے ڈھوٹے کون کرے چھٹکارا
آن وچارا اوگنہارا رو ... ماسے آیا ہیں
کہن یعقوب نبی نوں آکے ایہ ہی سخت گناہی ہیں
دیکھ یعقوب نبی نوں جوش دلے وچہ آیا
اہناں نوں بگھیاڑاں کھا بدا کر کے چھپی چوری
دیکھ یعقوب نبی دے دل نوں رگ بھر تیجے بھلکے
اے ظالم توں میرے گھر دی بھڑکے شمع بجھائی
جیوندی جانے وچہ قبر دے کیوں بھیڑ پایا مینوں
ہائے یوسف نے کھاون والا توں کی کیتا کارا
توں یوسف کر پتے کھا بدا کر کے ایڈ دلیری
تینوں پتہ نہ روکے مرسی ابدا باپ نمانا
ابراہیم اسحاق نبی دا تیں گل کیتا دلوا
بابت ... گل تے چاقوں چھری چلائی
مینوں اُلے پچھلی عمرے دکھ لو بیٹے بھائے
رہسن دائم دوزخ اندر رونے بھولاں

Marfat.com

دیوے رب توہانوں گوشت ہردم نت نوالے
اپنی روزی کھا بگھیاڑا نہ کیتا شکرانہ
اے ظالم توں آکے مینوں نا قبول عرض سناندوں
توں یوسفنوں پھڑکے کھا بدا حاصل کس مقصود ہو
نرے لیندے یوسف تائیں توں کیکوں پھڑ کھایا
توں یوسف دے نازک بدنوں چیر پھاڑ چھڈے لاہے
توں نہ جاتی قدر سجندی اوہ قندیل نورانی
گذریا کیکوں وقت نزع دا اوپر یار پیارے
کی کجھ یوسف جاندی واری کیتا سخن زبانوں
درد فراقوں تھر تھر کنبے نبی یعقوب ربانا
کہے یعقوب مگر بگھیاڑا تینوں پکڑ مریساں
جے توں میرا یوسف کھا بدا رتوں بدلہ پاویں
میں سزا نہیں دیندا تینوں اے ظالم بگھیاڑا
واقعہ جے میں حق تیر لوچہ بری دعا فرماواں
اسپر بری دعا نہیں کرداں میں تیرے حق کائی
ساڈا بدلہ لے رب تیتھوں نبی یعقوب سناوے
پیش کیتا بگھیاڑ جو ہیسی کہہ کے چور لوکائی
ہو گئے واچو جے ہوندا پھڑکے قتل کریندا
اسپر ددوں پاک نبی نوں آکے بھاہیں بلیاں
جگر یعقوب نبی دا پھٹیا بدلیا ہور زمانہ
بند زبان کھلوتا باہر سخن نہ کردا کائی
کھڑا کھلوتا باہر روے ادب کنوں شرماوے
آخر روکے عرض سناوے اوہ بگھیاڑ نمانا

تازی تازی روزی دیکے رب توہانوں پالے
توں بے ادب سوال نبیاں ہو بیصبر دیوانہ
ساری عمر تازہ گوشت توں میرتیوں کھاندوں
تے لیندی جان یوسف دی ذکی ہوگ وجودوں
باپ یعقوب یوسف دے اتے ایہ توں ظلم کمایا
اے بگھیاڑا دس شتابی کیکوں مکھ پرچائے
کیکوں توں مار مکایا پھڑکے میرا دلبر جانی
نال ایمان جہانوں ٹریا کچھیا نبی سوہارے
خاتمہ خیر اخیری ہویا آسرا ایس جہانوں
سر سٹ اگے کھڑا ہویا سی اوہ بگھیاڑ نمانا
مینوں یوسف ہتھ نہ اوناں میں تہ ظلم کریسیں
روز حشر نوں مولا اگے آپے پکڑیا جاویں
توں یوسف دے مارن والا کیتا ہے کم ماڑا
مجھ چا ہواں میں تیر تائیں اللہ توں کرواواں
آپے تیتھوں بدلہ لیسی واحد ذات الٰہی
ایڈا جگرا ہے نبیاں دا ذکر نہ کیتا جاوے
بری دعا نہ پاک نبی نے ہرگز سی فرمائی
بے تقصیرے نا ہر تائیں اوسیوقت مریندا
چھم چھم ہنجوں جاری ہویاں ہرگز رہن نہ ولیاں
اوسیویلے لرزہ کھا بدا ست زمیں اسماناں
جھڑکاں لیندے رہیا مریندا ایسی نبی الٰہی
بیشک معلم ہووے جرمی ہر کوئی ویکھن آوے
یارب میرے نال غصے ہے ایہ مقبول ربانا

دیہ توفیق الٰہی میںوں سچا سخن سناواں
بیج کراں جے نبی اللہ نوں میری بخشش ناہیں
غصے اندر نبی اللہ دا میں ڈرنا اس گلوں
آکھ حقیقت ملک بشیرا حالت کویں بتاتی
کیکوں عرض قبولی دینے کر کے رحم الٰہی
اک گل میںوں ایس جگہ تے آگئی یاد ضروری
میں اصحاب رومی دا قصہ ایتھے آکھ سناواں

پاک ہوواں میں ایس گناہوں تاں نہ پکڑیا جاواں
کریں خلاصی میری ایتھوں یا رب خالق سائیں
یا رب دیہ اعتبار نبی نوں میں عاجز دے دلوں
کرن لگی انصاف کسطرح واحد ذات ربانی
وچہ سرکار دے جاں اس ناہرؓ کے عرض سنائی
اتھوں اگے پھیر کراں گا گل یوسف دی لیدی
اس تھیں بعد ناہر دیاں گلاں نال العجوب سناواں

قصہ صحاب رومی

حضرت زیدؓ تے خبیبؓ

بطرز: کورڑا چھند

اول تعریف زید دی سناواں
پھیر اک قصہ نواں میں بنا دیاں
جدوں نبیؐ پاک سی مدینے آ وسدے
رومی اصحاب اک پچھے رہ گیا
جھلن جدائیں عاشقاں نوں مندیاں
نبیؐ دا فراق سینے سل ماردا
شمع پروانیاں دی جد مثال سی
حضرت خبیبؓ رومی سی ایہ جاپدا
آکھدا آ یاں نبیؐ دے پیار دا
مال اسباب اونٹھ تے لدا لیا
بولے کفار ایہ صلاح پکاوندے

جیہے بیڑا عاصیاں دا پار لاؤناں
بھایاں اگے تحفہ آنکے ٹکا دیاں
یار اصحاب سی اداسی پاؤندے
نبیؐ نوں بغیر آہدا دل ڈھیہ گیا
کافراں نے تے الیں پابندیاں
لیڈیاں جدایاں دل نہیں سہاردا
اونہیں گل نبیؐ دے اصحاباں نال سی
نبیؐ دا وچھوڑا جھلیا نہیں جاوندا
چلے مدینے نوں ارادہ دھاریا
اگے مدینے دے راہے پا لیا
مارنا خبیبؓ رومی نوں سی چاہوندے

دوڑ کے ختاب ابناں گھیرا پالیا
تیر تے کمان اپنا اٹھا ونڈا
مینوں صُہیب نبیؐ دی مدینے چلیا
جیتاں خواہش رکھو نہ مال کھسدی
لیلو زر مال جتھیں میں پھڑا وناں
اگے پچھے جیتاں چھیڑنی مکال جے
پھٹے تیر میریکول نیں وکھا دیاں
میرا تیر اک نہیں کتھا ہرے جاوناں
لڑو جے میران وچ میں تیار ہے
ہتھ تلوار پھڑ کے ہو لار دا
کافراں نوں لیچ خبر عتاں نہ رہگیاں
کہن لگے مڑ کے پچھا نوں چلئے
مڑ دے کفار مکے نوں شتاب سی
آکے جبریلؑ نبیؐ نوں سناوندا
ایہدے حق آیت تینوں سنائی اے
جس ویلے رومی اصحاب آوندا
واہ یار میریا توں سودا لا لیا

رومی اصحاب اوہ نوں بٹھا لیا
کافراں نوں موہوں بولکے سناوندا
تساں کس واسطے پچھا پھرا ملیا
پہیر نور نوں نی نہ ایتھے تنگ ہوندی
دل تے خیال ذرا نہیں لیاوناں
کرنی لڑائی تساں میرے نال جے
اینے بنڈے جانوں مار کے مکا دیاں
کرو دلیل جنگ جے مچا وناں
رومی اصحاب کیتی ایہ پکار جے
ویکھیا جے کیس کوین میں آتا رطا
آکھو آپ سوچاں تے وچاراں پیگیاں
ایسنوں مدینے جانوں کاہنوں ٹھلئے
پوچھیا مدینے نبیؐ دا اصحاب سی
تیرا اصحاب اک ہے جو آوندا
شک شبہ ایہدے نہ وچ کائی اے
نبیؐ پاک اگوں بولکے سناوندا
رب راضی کر کے توں شان پا لیا

آیت رب تیرے حق وچ اتار دا
نکلے نتیجہ نبیؐ دے پیار دا

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ
وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

مکے وچہ واپس جانا کفاراں دا

جدوں پھاں اوتھوں مڑ گئے کفار سی ۔ حال کیتا جا کے اہناں تے اظہار سی
اک مائی کافر اسی کے شہر دی ۔ گل میں سناواں آکھدے رنج ویر دی
اہدا پت جنگ وچ خبیبؓ ماریا ۔ اہنے ویر لین دا ارادہ دھاریا
اوس مائی کیتا بول کے اعلان سی ۔ شہر دیاں لوکاں سنیاں بیان سی
جہڑا اہنوں جانوں مار کے مکا دیگا ۔ ایہنے لاش جو خبیبؓ دی لیا دیگا
لاش نال جیہوں سونا تول کے ۔ مائی نے اعلان کیتا سی ایہ بول کے
رل کے کفار ایہ صلاح پکاوندے ۔ ست جنے ایتھوں مدینے آوندے
نبیؐ اگے جا کے عرضاں گذاریاں ۔ ہور گلاں اساں چنگیاں چاساریاں
اساں اسلام کیتا اے قبول جی ۔ گھلو اصحابیاں نوں یا رسولؐ جی
سانوں اسلام اوہ سکھون چل کے ۔ ایسے گلوں آئے تکلیف جھل کے
وچوں کفروں آئوں نیکو کار سی ۔ دھوکے باز لوڑوں لیکے ایہ کفار سی
نبیؐ صاحب نہیں سی بھیت نوں پچھانیا ۔ بیجاں اصحاب دل وچ ٹھانیاں
نبیؐ پاک سن کے نہ دیر لاوندے ۔ دساں اصحابیاں نوں ایہ سناوندے
بول کے شتاب آ گیا حضورؐ نے ۔ دس اصحاب گھلنے ضرور نے
دین اسلام اوتھے جا سکھاونا ۔ فیض ایس گل دا ضرور پاونا
زیدؓ تے خبیبؓ عبداللہؓ آوندا ۔ عاصمؓ نوں حاکم بنایا جاوندا
دس اصحاب ست اوہ کفار نے ۔ جھٹ پٹ ہوئے کے نوں تیار نے
دھوکے نال جا کے کافر لیائے سن ۔ راہ دے وچ اہناں آدمی لکائے سن
نبیؐ دے اصحاباں بھیت نہ اوہ پایا سی ۔ جدوں اوہ نشان کافراں دا آیا سی
چیک ماری کافراں نے اوتھے تج کے ۔ دو سو بندہ نکل کے پیندا بھج کے
اوہناں وچوں عاصمؓ دھیان ماریا ۔ ساتھیاں نوں مونہوں بول کے پکاریا

Marfat.com

جلدی پہاڑ اُتے چڑھ جاوئیے
چھیتی نال اوہ چڑھ گئے پہاڑ نوں
آکھدے کفار دھوکا نہ کماوئیے
عاصمؓ کہیا کہ میں نہیں جاونا ں
کافراں نے کیتی شروع چا لڑائی سی
کافر چوفیرے گھیرا آکے پاوندے
عاصمؓ نوں سینے وچ لگا تیر سے
عاصمؓ دعائیں منگیاں سی رب تے
کافراں توں میری لاشنوں بچاونا ں
پنج اصحاب ہو شہید جاوندے
لاشاں نوں اٹھا کو آکھدے کفار نے
ڈھیروں بیشمار اوس تھاں تے آوندے
عاصمؓ دی لاش جنتیں لوچائی گئی
زیدؓ تے خبیبؓ دونویں پھڑے جاوندے
کافراں نے ڈونڈیاں پٹایاں بہانکے
ابوسفیان زیدؓ نوں خرید دا
شہروں باہر لیگئے زیدؓ نوں کفار سی
ابوسفیان زیدؓ نوں پوکاریا
چھیتی نال زیدؓ نے سنایا بولکے
نبی صاحب تائیں کنڈا جاوے ماریا
تیرے جیہے کمینے کی نبیؐ نوں جاندے
توں کی جان سکیں نبیاں دے شان نوں
حارث نوں جنگ چہ خبیبؓ ماریا

اہناں کولوں جان اپنی بچاوئیے
ویکھ اصحابی چڑھ گئے پہاڑ نوں
آکر و پہاڑوں کے شہر جاوئیے
نہیں اعتبار اہنا تے لیاونا ں
جنگلاں دیوچ ڈھوڑ چا دھائی سی
بارش دی لانگ تیر سی چلاوندے
ڈگیا پہاڑ اُتے اوہ اخیر سے
مالکا توں رحمتاں کماویں سب تے
آ ایتناں اصلی میرے تے کماونا ں
زیدؓ تے خبیبؓ تیر پئے چلاوندے
زیدؓ تے خبیبؓ پینیدے وار و وانگے
کافراں نوں لڑ لڑ کے بھجاوندے
سندوں ثبوت گل ایہ سنائی گئی
قید کر دوہاں نوں کے چلیاوندے
قیدی اصلی ویچنے خرید آ لگے
ماریا سی زیدؓ باپ جو پلید دا
سولی تے چڑھا کے اہنوں ویندے ملر سی
تیری جاگہ نبی پاک جاوے ماریا
تسی گلاں میریاں توں کن کھولکے
اوہ بھی دکھ میتھوں جاوے نہ سہاریا
تنہوں نت رہن یکبر اندے تاندے
جس شافعی ہونا محشری میدانوں لا
اہدے پٹ آکے سوچیا وچاریا

Marfat.com

کیوں نہ بن لواں میں پرانے ویر نوں
گل دیکھ بیڑیاں چا لاوے پیر نوں

چند دن اپنے قید چہ رکھیا سی
پھیر مار دینا آہنے دلوں چاہیا سی

حارث دا پت ظلم ایہ کما وندا
روٹی پانی نہیں سی اوسنوں کھواوندا

حارث دی بیٹی سی بھرا نوں لوندی
رہندا نہ خوف لنگھے تیرے کوہندی

دکھ توں لوچاویں ایس نیکو کار نوں
سراں تے اٹھاویں توں گناہ دے بھار نوں

تیسرا جاں دن ہویا سی لیاندیاں
قید وچہ ڈٹھا اہنوں پھل کھاندیاں

اکدن خوشہ ایستوں نہیں منگیا
ایسنے پھڑایا سی ذرا نہ سنگیا

پت میرا چھوٹا گیا اہدے کول سی
پٹ تے بٹھایا ایسنے اڈول سی

سوچیا میں مار دیگا جانوں ایسنوں
تکیاں خبیبؓ میرے جاں کلیس نوں

میرے ول ویکھ کے خبیبؓ بولدا
تیرا بیبیں کا سنوں کلیجہ ڈول دا

اسیں کار ایسی کردے نہیں کا ونلے
بچیاں نوں تے وار نہیں چلاوندے

مومناں دا کم نا ہیں نجل جاوناں
دھوکا تے فریب کدے نہیں کماوناں

چھڈدے خبیبؓ نوں نجات پاینگا
اہنوں سولی چا چاہڑکے توں کی پاینگا

بھین تاں بہتیر اور سی لگاوندی
بھائی دے پسند گل نہیں سی آوندی

لیگئے شہروں باہر چڑھکے کفار سی
سولی تے چڑھون واسطے تیار سی

آکھدے خبیبؓ نوں کی دل چاہوندا
حارث دا پت بولکے سناوندا

آکھدا خبیبؓ گھڑی کو چھڈائیں چا
اتنا احسان سر تے چڑھائیں چا

جانا ہور نہیں میں کتے نیڑے دور تے
آخری دوگانہ پڑھنا ضرور ہے

موت سی قریب دیلا جائے بیتیا
چھڈیا کفاراں نے دوگانہ نیتیا

پڑھکے دوگانہ جیہہ سی ٹھاوندا
رب نوں خبیبؓ عرض ایہ سناوندا

کجھ پرواہ نہیں مولا نیوں جاندی
مراں بھاویں جیہاں لوڑ ہے ایماندی

حال میرا نبی پاک نوں وکھاوناں
آخری سلام میرا چا پوچاوناں

حارث دا پت سولی تے چڑھاوندا
نیزہ اک سینے وچدی لنگھاوندا

جدوں خبیبؓ جس طرح اٹھایا سی
ٹنگی ہوئی لاش سولی تے وسائی اے
سب اصحاب نبی ﷺ لے لاہوندا
زیدؓ تے خبیبؓ ہوگئے شہید جے
جاکے اوہدی لاش چک کے لیاؤنی
جہڑا اوہدی لاش کیھوں لیا ئیگا
ہوپیا تیار سی زبیرؓ سن کے
واتو رات کلے ول سی اوہ دہاونلے
جاکے مکے پوچھلے اوہ ادھی رات سی
سولی دے دوالے پہرہ سی لگاونلے
اہناں کولوں خوف نہ زبیرؓ کھاوندا
چالی دن لاش لٹکائی جاوندی
گھوڑے اتے لاش لدکے لیاونلے
جدوں اہناں ویکھے سی زبیرؓ تکیا
شاباش جوانوں زور لاؤ اپنا
لاش چا خبیبؓ دی زبیرؓ لے لاہوندا
آجاؤ جنہے جان اپنی گواونی
جھٹ پٹ زمیں لاش نوں چھپا لیا
تہن لاش نہیں اوہ ساڈے ہتھ آوندی
کافراں دا ٹولا سی چھپیا تھوں ڈھلوندا
آکے جبریلؑ نبی نوں سنایا سی
سارے کم کیتے نبی نے پسند نے
ایس طرح رتبہ اصحاباں پالیا

ربنے حضور پاک نوں وکھایا سی
اوسے طرح رب نبی نوں وکھائی اے
کھول لے بیان اہنا نوں سناوندا
زندگی دی تھی آس تے امید جے
چھیتی نال جاؤ دیر نہیں لگاونی
واقعہ اوہ جنت خدا توں پائیگا
نال مقداد نوں رلایا چن کے
جتھے دن چڑھے اوتھے لک جاوندے
بیٹھے بیٹھے کافر لگاکے گھات سی
پالو پال جتھیں سی چالی ڈاہوندے
سولی اتوں لاش جاکے سی اوہ لاہوندا
پھل وانگ پھیر خوشبوئی آوندی
ستر سوار پچھے لگ دھاوندے
بولیا زبانوں رہ نہ ٹول سکیا
ایتھے بل آنکے توہاڈا جا پناں
ہتھ تلوار پھڑکے بھواوندا
اگاں آوے جنہے طاقت وکھاونی
کافراں نے دل چیر تاں چپا لیا
سکھی لڑائی دلنوں نہیں بھاوندی
نبی کول چلکے زبیرؓ آوندا
کرکے زبیرؓ کم جو جو آیا سی
جنتا نلے وچ حوراں خواہشمند نے
جنتا نلے وچ جاکے ڈیرا لا لیا

Marfat.com

سوال زلیخا

بطرز: عنائت کوٹیاں دی کنگ والی سیالکوٹی

اک دن پئی زلیخا پلنگ تے ہو کے غمدیاں نال نڈھال
اوہدیاں گھڑی کو اکھیں لگیاں آکے بیٹھی نیندر نال
ویندا تکیئے اندر آن کے یوسف بیجی وار جمال
آہدا نور ستارا چمکدا جیکوں چمکے چند مثال
آہنلے جویں مدینے ویندا آکے بہروں بانگ بلالؓ
ہوئیں اٹھ زلیخا گھٹ پئی اگوں کرن جواب سوال
آہندی وچ وچھوڑے روندیاں مینوں چڑھ بیا تیجا سال
میری جان لباتے سہکدی تینوں نہیں کوئی خواب خیال
مڑکے کدوں کو آکے ملیں گا وعدہ کرجا میرے نال
نہیں تاں دے جا پتے نشانیاں آپے کراں تیری بھال
تیتھوں بھلیاں جان نہ جدایاں
پیریں عشق نے بیڑیاں پائیاں
بھائیو جس دن اندر خواب دے آیا یوسف ماہ کنعان
اگوں ویکھ زلیخا اوسنوں لیندی اکھیں نال سیان
آہندی ایہو دلبر جاپدا جس نے لایا تیر نشان
آکھے سوہنی صورت والیا تیتھوں جاواں میں قربان
پہلوں دس شتابی لوکے تیرا کیہڑا تھاں مکان
جاپیں کوئی فرشتہ جنتی یا ہیں دنیا دا انسان
ہیں توں صوبہ کیہڑے ملک دا مینوں ایہ بھی دس بیان
تیریاں کتھے تخت نشینیاں ہیں توں کتھوں دا سلطان

ہن میں ساریاں گلاں پچھ کے تینوں پھیر دیاں گی جان
مینوں وچ غماں دے روندیاں چڑھیا تیجا سال پچھان

قسم ربدی اے سوہنیاں تینوں
جاویں دسکے نشان کوئی مینوں

اکس بول نہ کوئی بولیا حضرت یوسف ماہ منیر
اوتھے اینج کھلوتا آن کے جیکوں کاغذ دی تصویر
کہندی پھیر زلیخا بول کے ایہ گل تیجی وار اخیر
کیوں پیا سنئے اندر آن کے مینوں تیر تیر لوں تا میں تیر
ہاں میں قیدن تیرے عشق دی ہو گئی باجھ گناہ تقصیر
ہیا جھل تے سکے بیڑیاں میرا نازک جیہا سریر
دیکھیں روز حشر نوں چل کے ہوواں تیری دامن گیر
میرا نہیں کتھا ہرے جاوناں وگیا ایہہ چشما ندا نیر

شاد جیویں تے جوانیاں مانے
جنہوں تکے او ہا سوہنیاں جانے

اوتھے حضرت یوسف بول کے دیندا ایہہ جواب سنا،
آہندا ہاں میں پتلا خاک دا دتا مولا رنگ چڑھا،
تا لے شکل جہان توں وکھری کیتی مینوں رب عطا،
جیتوں چاہویں ملنا اسانوں مل بیٹھیں وچ مصر دے آ،
ہاں میں شہر مصر وا بادشاہ دتا ایس طرح فرما،
ہوگئے توں میں وارث حقدے نہ کوئی ایدے وچ خطا،
ہن توں وعدہ کر لے اپنا جیہڑا دیویں توڑ پہنچا،
آپے میل خدا وند کرے گا نہ توں دل وچ فکر لیا،
ہن توں کوئی دن ایتھے بیٹھکے اپنا صبروں وقت لنگھا

تینوں پھیر مراداں ملنیاں وتا سخن اخیر سنا

جہات من کے پیارے جدوں پائی

خوابوں جس کے زلیخا آکھی مائی

حاجیاں دی آپس وچہ گل بات

مولوی عمر دین نے ملک بشیر احمد دی بنی ہوئی تے چھپی ہوئی یوسف دی کتاب بڑی خوش الحان تے سریلی آواز نال سنائی تے سارے حاجی ملک بشیر دی یوسف علیہ السلام دی کتاب سُن کے بہت خوش ہوئے خوش کیوں نہ ہندے ؟ ایہ کتاب بڑی سوادی، مزیدار تے بڑی اچھی کتاب اے جس نوں پڑھن تے سُنن والے مست ہو جاندے نے۔

ساریاں حاجیاں نے ایس کتاب دی بڑی تعریف کیتی تے کہیا۔ ملک بشیر احمد نے یوسف علیہ السلام دی کتاب بڑی اچھی تے دلچسپ بنائی اے۔ خدا نے سانوں امن امان دے نال تے خیریں مہریں حج تے زیارت دے بعد پاکستان لے آندے تے اسیں ملک بشیر احمد دی بنی ہوئی یوسف دی کتاب ضرور خریداں گے۔ مولوی عمر دین نے کہیا یارو۔ اجکل کتاباں وچہ بھی بڑا دھوکا ہو رہیا اے جیھڑے شاعر نکمیاں جیہیاں تے بے سوادیاں کتاباں بناندے نے۔ شعر او بناندے اصلوں پھِکے تے بے سوادے ہندے نے تے دوکاندار ایہہ سمجھدا اے کہ ایہہ کتاب میتھوں نہیں وِک سکدی تے فیر اوہ کی استادی کر اوندا اے کہ ایہو جیہیاں کتاباں نوں دھوکے نال ویچن دی خاطر اُتے ناں ملک بشیر احمد دی کسے چنگی جہی تے چالو کتاب دا رکھ دیندا اے۔ کئی بھرا صرف ناں تے دھوکے نہیں سمجھ دے تے نقلی کتاب خرید لیندے نے۔ جدوں گھر آکے اوہ کتاب پڑھ کے ویکھدے نے تے فیر معلوم ہندا اے کہ سونے دی تھاں تے پتل خرید لیائے سنے۔ اوس ویلے پچھتایاں کجھ نہیں بن دا۔ جدوں پیسے پٹ

Marfat.com

کے گھر آجاندے نے۔ ایس واسطے تسی جدوں وی کوئی کتاب خریدو۔ بھاویں اوہ "چراغ ہدایت" ہووے یا "چراغ محمدی" "مکے دا میلہ" ہووے یا "مدینے دے موتی" بھن یا "ماسے دی پٹاری" ہووے۔ الغرض خواہ کوئی کتاب خریدو۔ اُنوں چنگی طرح نال پڑھ کے۔ دیکھ کے۔ پھول کے۔ ٹھوک وجا کے۔ پرکھ کے دیکھ لؤ کہ ایہہ کتاب ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دی چھپی ہوئی ہووے۔ ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی ہر کتاب دے اُتے پتہ لکھیا ہویا اے۔ ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور۔ جس کتاب تے ملک بشیر احمد دا ناں تے کشمیری بازار دا پتہ چھپیا ہویا ہووے اوہ کتاب خریدو گے تاں اصلی ہووے گی۔ جے کتاب تے کسے دوسرے دوکاندار دا پتہ ہووے گا تے اوہ نقلی ہووے گی۔

اک حاجی نے کہیا۔ مولوی صاحب چنگا کیتا جے۔ ساری گل چنگی طرح نال سمجھا دتی جے۔ نہیں تاں اسیں پنڈاں دے وچ قرآن تے کتاباں دی پھیری کرکے ویچن والیاں کولوں نقلی کتاباں ای خرید لیندے۔ مولوی عمر دین نے جواب دتا۔ جے تسیں لوک پنڈاں وچ پھیری کرکے کتاباں ویچن والیاں یا منڈی وچ کتاباں ویچن والے دوکانداراں کولوں ملک بشیر احمد دیاں چھپیاں ہویاں اصلی کتاباں منگو گے تے نقلی کتاباں نہ خریدو گے۔ تے پھیر اوہ اگوں توں ملک بشیر احمد دیاں اصلی کتاباں ضرور منگوا کے رکھن گے۔

اک بندے نے پچھیا۔ مولوی جی۔ جے کسے دوکاندار تے پھیری والے کولوں ملک بشیر احمد دیاں چھپیاں ہوئیاں کتاباں نہ ملن تے پھیر کی کریئے؟

مولوی عمر دین نے کہیا۔ پھیر تسی اک خط لے کے تے جس جس کتاب دی تہانوں ضرورت ہووے اوہناں دے ناں تے اپنا پورا پتہ صاف صاف لکھ کے ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دے پتے تے بھیج دیو۔ تے کتاباں تہانوں گھر بیٹھیاں ای مل جان گیاں۔ تے قیمت ڈاکیہ تہاتھوں لے کے لاہور بھیج دیوے گا۔

Marfat.com

اک حاجی نے ایہہ گل سن کے کہیا۔ ایہہ گل تاں بہت اچھی اے اگوں توں ویں ایسے طرح خط لکھ کے ای کتاباں ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور کولوں منگوا لواں گے۔

حاجیاں دا جہاز عدن دی بندرگاہ تے پہنچ گیا

ایسے طرح آپس وچ گلاں باتاں کردیاں وقت گزر دا گیا تے حاجیاں دا جہاز عدن دی بندرگاہ تے پہنچ گیا۔

کجھ دیر جہاز ایتھے لنگر انداز رہیا۔ عدن دی بندرگاہ بڑی رونق والی اے ایتھے ضرورت دی ہر اک چیز تے پھل فروٹ وغیرہ سب کجھ مل جاندا اے۔ حاجیاں نے کھان پین والیاں چیزاں خریدیاں تے پھیر جہاز چل پیا۔

جہاز یلملم پہنچ گیا

جدوں جہاز یلملم پہنچیا تے جہاز نے احرام دی تیاری دی سیٹی وجائی سارے حاجی احرام بنھن دیاں تیاریاں کرن لگ پئے۔ ایس مقام توں پاکستان دے حاجیاں نوں احرام بنھنا فرض ہو جاندا اے۔ حاجی نہاتے دھوتے۔ پاک صاف ہوئے۔ اینے چر نوں جہاز نے دوسرا وسل وجایا تے حاجیاں نے احرام بنھ لئے۔ ایس مقام تے حاجیاں نے حج دا پہلا فرض ادا کیتا۔

جہاز ٹردا گیا تے آخر عرب دی مشہور بندرگاہ جدے پہنچ گیا۔ جدوں جہاز جدے دی بندرگاہ تے پہنچیا تے حاجیاں نے نعرے لائے تے خوشیاں منایاں لوکاں نوں سامان سمیٹن تے جہاز توں اترن دے واسطے افراتفری پے گئی۔ ہر آدمی اپنے اپنے سامان تے ساتھیاں نوں نال لے کے پہلے اترن دی کوشش کرن لگا مولوی عمر دین نے اپنے ساتھی حاجیاں نوں کہیا۔ سانوں کوئی کاہلی نہیں کرنی چاہیدی۔ جتھے اینے دن گزارے نے اوتھے گھنٹہ ادھا گھنٹہ ہور سہی اسی تاں آرام تے تسلی نال اتراں گے۔ ہاں تسی ایناں کم ضرور کر لوو کہ اپنا اپنا سامان ویکھ بھال کے اک تھاں تے تسلی نال جمع کر لوو تے ننگ گن لوو۔ ساریاں سانبھیاں

نے ایسے طرح ای عمل کیتا تے اسی سارے بڑے مزے وچ رہے۔ لوکاں نوں تاں آپو اپنی پئی رہی۔ کسے دی کوئی شئے رہ گئی تے کوئی کجھ بھل گیا۔ پر اسی آرام وچ رہے۔ جدوں بھیڑ گھٹ گئی تے دھکم دھکا ختم ہویا تے اساں مزدوراں نوں سامان چکایا تے کشتیاں تے رکھایا۔ ساریاں جنیاں نے اپنے اپنے سامان دے تگ گن لئے سان تے مزدوراں دے ناں وی لئے سن۔ آخر اسی دی کشتیاں تے بیٹھ کے کنارے پہنچے تے جدے دی بندرگاہ تے عرب دی پاک زمین تے بسم اللہ پڑھ کے قدم دھریا۔ پھیر اوتھوں اسی دفتر دے وچ گئے۔ اوہناں نے معلم دا ناں پچھیا۔ اوس توں اگے دوسرے چھپر ہیٹھاں کئی آدمی کرسیاں تے بیٹھے ہوئے سان۔ اوہناں نے وی معلم دا ناں پچھیا۔ معلم دا آدمی ساڈے نال ہو گیا تے سانوں نال لے کے کشتیاں تک گیا۔ اساں اپنا اپنا سامان پچھان کے وصول کیتا تے پھیر چنگی تے آئے۔ اوہناں نے سامان ویکھیا بھالیا۔ جس جس شئے دا محصول لینا سی ساتھوں لے لیا۔ پھیر اسی اپنا سامان چکوا کے تے معلم دے وکیل نال معلم دے ڈیرے تے آ گئے۔ اوس ویلے بھکھ لگی ہوئی سی۔ معلم دے نوکراں کولوں روٹی منگوا کے کھادی۔ جدے توں کئی لوک اوٹھاں تے سوار ہو کے مکے نوں روانہ ہوئے۔ تے بعضے موٹراں تے گئے۔ اوٹھاں تے جائیے تے اک دن راہ وچ ٹھہر کے تے دوسرے دن پہنچی دا اے۔ تے موٹراں تے جائیے تے تھوڑے جیہے گھنٹیاں وچ مکے پہنچ جائی دا اے۔ اسی ساریاں نے صلاح کیتی کہ موٹراں تے جائیے۔ چنانچہ اسی موٹراں تے سوار ہو کے مکے شریف پہنچ گئے۔

اگے کی ہویا؟

ایہہ سارا حال اک وکھری کتاب "معلومات حج و زیارت یعنی رہبر حجاج" وچ لکھیا گیا اے۔ جس نوں پڑھ کے پہلے پہل حج نوں جان والے سارے بھین بھائی بہت فائدہ اٹھا سکتے ہیں۔ اوس کتاب دا ناں لئے رہنمائے

حج وزیارت" کتاب "رہنمائے حج وزیارت نوں پڑھ کے انجان توں انجان آدمی دی حج دے میلے، حج دے سفر، حج دیاں رسماں، حج دے فرض، حج دیاں دعاواں، مکے شریف دیاں زیارتاں تے عمارتاں، مکے شریف دے وچ ویکھن والیاں چیزاں دا پورا پورا بیان اے۔ کتاب

"رہنمائے حج وزیارت"

دے وچ حاجیاں نوں حج دیاں پوریاں پوریاں معلومات درج نے۔ جنہاں نوں پڑھ کے حاجی بڑی آسانی نال حج کر سکدا اے۔ تے مکے شریف دیاں زیارتاں ویکھ سکدا اے۔ حج دے مسئلیاں توں واقف ہو سکدا اے۔ ایس کتاب نوں پڑھ کے تے حاجیاں نوں کسے کولوں حج دے متعلق پچھن دی ضرورت نہیں رہندی ایہہ کتاب اپنے آپ ساریاں معلومات توں حاجیاں نوں واقف کر دیندی اے جہڑے بھائیاں دا ارادہ حج نوں جان دا اے تے جہڑے بھائی حج دیاں معلومات کرنی چاہندے نے اوہناں نوں ایہہ کتاب ضرور خریدنی چاہی دی اے۔ ایس کتاب وچ کی کی گل بات اے تے کی کی حج دیاں معلومات نے ایس دی فہرست ہیٹھاں لکھی ہوئی پڑھ کے ویکھو :-

کتاب دا پہلا حصہ "حاجیاں دا سفر نامہ" ایتھے مک گئی۔ ایس توں اگے کی ہویا۔ ایہہ ساری گل بات ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دی چھپی ہوئی کتاب جس دا ناں اے "مدینے دے موتی" منگوا کے پڑھو۔ کتاب "مدینے دے موتی" دے وچ حج دا سارا مکمل حال لکھیا گیا اے۔ ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب "مدینے دے موتی" دے وچ حج دیاں دعاواں طواف دا طریقہ بیت المقدس دا حال، تعمیر خانہ کعبہ مفصل حال خانہ کعبہ دی فضیلت، حج بیت اللہ دا حال، مکے شریف تے مدینے شریف دیاں قابل دید زیارتاں تے عمارتاں دا حال۔ رسول اللہ صلعم تے صحابہ کرام دیاں حکایتاں تے رواتاں تے حاجیاں دیاں آپ بیتیاں دا حال درج اے۔ ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب مدینے دے موتی بڑی دلچسپ۔ تے شاندار کتاب اے۔ قیمت دو روپے اٹھ آنے محصول ڈاک ۱۱؍

ملنے کا پتہ :- ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور۔

"مدینے دے موتی"

چارے حصے مکمل خرید کے پڑھو

پہلا حصہ :- **حاجیاں دا سفرنامہ**

ایس کتاب وِچ لاہور توں لیکے کراچی تک تے کراچی توں لیکے مکے شریف تک حج دے سفر دے حالات نے ایس کتاب وِچ دسیا گیا اے کہ کسطرح حاجی لاہور توں گڈی وِچ سوار ہوئے تے کِتھاں کِتھاں کیہڑے کراچ جا پہنچے تے پھر کراچیوں جہاز وِچ سوار ہو کے تے جدے شریف جا اُترے تے پھر مکے شریف وِچ پہنچ گئے۔ کتاب "مدینے دے موتی" حصہ اول یعنی حاجیاں دا سفرنامہ" ہر مسلمان بھائی تے بہن نوں ضرور پڑھنا چاہی دا اے ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی ایس کتاب یعنی حاجیاں دا سفرنامہ" دی قیمت صرف دو روپے اٹھ آنے مجلد محصولڈاک ۱۲؍

دوسرا حصہ :- **مدینے دے موتی**

"مدینے دے موتی" وِچ حج دے حالات حج دے مسئلے مسائل حج، طواف تے زیارت دے طریقے تے دعاواں۔ حاجیاں دیاں آپ بیتیاں، مکے شریف تے مدینے شریف دِیاں عمارتاں تے زیارتاں دے مکمل حالات دے علاوہ رسول اللہ صلعم تے صحابہ کرام دیاں سچیاں حکائتاں، روائتاں وِیچ نے۔ ہر مومن مسلمان بھائی نوں ایہہ کتاب ضرور خریدنی چاہی دی اے۔ قیمت صرف تین روپے۔ محصولڈاک ۱۲؍

تیسرا حصہ :- **سفر مدینہ شریف یعنی مکے دا میلہ حصہ اول**

ایہہ کتاب بڑی بے نظیر اے۔ جسویلے حاجی لوک حج کر کے مکے شریف توں روانہ ہوئے تے پنجاب دے حاجیاں دا قافلہ منزل منزل سفر کردا جسویلے مدینے شریف پہنچیا تے ایہہ سفر اونہاں نے کسطرح گذاریا ایہہ سارے حال پڑھ کے بڑا لطف اوندا اے۔ پڑھن دے قابل کتاب اے۔ قیمت صرف دو روپے اٹھ آنے محصولڈاک ۱۲؍

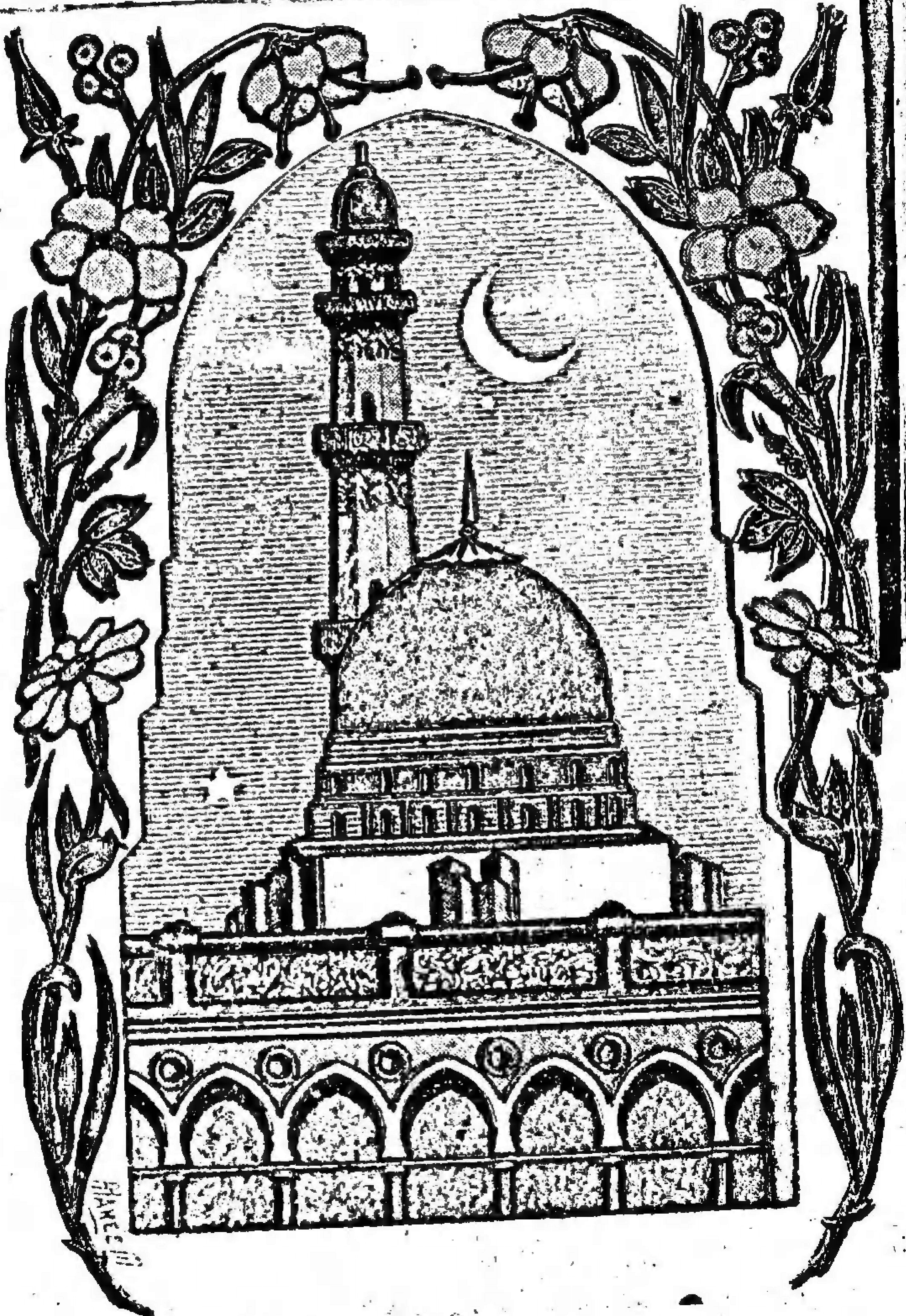
چوتھا حصہ :- **"مکے دا میلہ"**

مکے دا میلہ تاں مکے دا میلہ ای اے جس طرح حاجیاں دا دل مکے دے میلے نوں ویکھ کے نہیں رجدا ایسے طرح ای ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب "مکے دا میلہ" نوں پڑھ پڑھ کے دل نہیں رجدا۔ ہکواری پڑھو تے سوواری پڑھن تے دل کردا اے تسی وی پڑھو تے یاد پئے کرو مکے دے میلے۔ وِیچ انہے تے حکمت محمدی عملیات تے تعویذات دا ایسا مجموعہ اے جنوں پڑھ کے تے عمل کر کے بیمار شفا پا سکدے نے۔ ایہہ حکمت محمدی مصنف مدینے شریف وِیچوں لیکے آیا اے تے مصیبت دے مارے تے غرضمند لوک ایدے توں بہت فائدہ اٹھا رہے نے۔ قیمت ڈھائی روپے مجلد محصولڈاک ۱۲؍

ملنے کا پتہ :- ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور (تعلیمی پریس لاہور)

Marfat.com

مدینے دے موتی

Marfat.com